

BİLGİ
TEKNOLOJİLERİ
VE İLETİŞİM
KURUMU

ULUSLARARASI ELEKTRONİK HABERLEŞME VE POSTA SEKTÖRLERİNDE GELİŞMELER BÜLTENİ

EYLÜL 2024

İçindekiler

YÖNETİCİ ÖZETİ	3
1. ÖRNEK ÜLKELERDEKİ DÜZENLEYİCİ GELİŞMELER	13
AVRUPA KİTASI	13
TÜRKİYE	13
ALMANYA	16
AVUSTURYA	19
ÇEKYA	20
FRANSA	23
HOLLANDA	26
İNGİLTERE	27
İRLANDA	29
İSPANYA	32
İSVEÇ	33
İSVİÇRE	35
İTALYA	37
POLONYA	39
PORTEKİZ	42
AMERİKA KİTASI	46
ABD	46
ARJANTİN	51
KANADA	52
ASYA KİTASI	56
AZERBAYCAN CUMHURİYETİ	56
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	58
ENDONEZYA	59
FİLİPİNLER	60
GÜNEY KORE	62
HİNDİSTAN	64
JAPONYA	67
KUVEYT	69
MALEZYA	75
SUUDİ ARABİSTAN	76
TAYLAND	78

AFRİKA KİTASI	80
GÜNEY AFRİKA	80
KENYA	81
MİSİR	83
OKYANUSYA	85
AVUSTRALYA	85
YENİ ZELANDA	86
2.ULUSLARARASI KURULUŞLAR/BİRLİKLER	87
AB SAYISAL TEK PAZARI	87
BEREC	89
ENISA	92
ETSI	96
GSMA	99
ITU	101
OECD	103

YÖNETİCİ ÖZETİ

Diğer ülke ve uluslararası kuruluşların/birliklerin gündemlerini takip ederek tecrübelerinden istifade etmek amacıyla bilgi ve iletişim teknolojileri alanında belli başlı ülkelerin, uluslararası kuruluş ve birliklerin elektronik haberleşme ve posta sektörlerindeki gelişmeler ve sektöre yönelik düzenlemeleri esas alınarak derlenen “Uluslararası Elektronik Haberleşme ve Posta Sektörlerinde Gelişmeler Bülteni” heray hazırlanmakta ve Kurumumuz internet sayfasından kamuoyu ile paylaşılmaktadır.

Bülten kapsamında; genişbant altyapılarının gelişmiş olduğu Avrupa, Asya, Amerika, Afrika, Okyanusya kıtalarında yer alan ülkeler ile uluslararası kuruluş ve birliklerdeki elektronik haberleşme piyasası, posta sektörü, genişbant, bulut bilişim, siber güvenlik, internet, yazılım hizmetleri, 5G, yapay zekâ (AI), robotik, nesnelerin interneti (IoT), otonom araçlar, 3D yazıcı, nanoteknoloji gibi gelişen teknolojiler başlıkları altında yaşanan teknolojik ve düzenleyici gelişmelere yer verilmektedir.

Bu kapsamda, 2024 yılı Eylül ayı bülteninde Avrupa kıtasından; Türkiye, Almanya, Avusturya, Çekya, Fransa, Hollanda, İngiltere, İrlanda, İspanya, İsveç, İsviçre, İtalya, Polonya, Portekiz, Amerika kıtasından; ABD, Arjantin, Kanada, Asya kıtasından; Azerbaycan, Çin, Endonezya, Filipinler, Güney Kore, Hindistan, Japonya, Malezya, Suudi Arabistan, Tayland, Afrika Kıtasından; Güney Afrika, Kenya, Mısır, Güney Afrika, Kenya, Mısır, Okyanusya kıtasından; Avustralya ve Yeni Zelanda’daki gelişmeler incelenmiştir. Uluslararası kuruluşlardan AB Sayısal Tek Pazarı, BEREC (Avrupa Elektronik İletişim Düzenleyicileri Kurulu, Body of European Regulators for Electronic Communications), ENISA (Avrupa Birliği Siber Güvenlik Ajansı, European Union Agency for Cybersecurity), ETSI (Avrupa Telekomünikasyon Standartlar Enstitüsü, European Telecommunications Standards Institute), GSMA (GSM Association), ITU (Dünya Telekomünikasyon Birliği, International Telecommunication Union) ve OECD (Ekonomik Kalkınma ve İş Birliği Örgütü, The Organisation for Economic Cooperation and Development) tarafından hazırlanan raporlara ve gelişmelere yer verilmiştir.

Bu bültenin hazırlanmasında; Cullen International’ın “Country Updates”, “Telecommunications Flashes” bölümleri, ilgili ülkelerin düzenleyici kurumlarının ve uluslararası kuruluşların/birliklerin internet sayfaları ve BT sektörüne yönelik haberler

yapan uluslararası haber sitelerinden faydalanılmıştır. Bu kapsamda, 2024 yılı Eylül ayı Uluslararası Elektronik Haberleşme ve Posta Sektörlerinde Gelişmeler Bülteninde yer alan hususlar aşağıda özetlenmektedir:

- Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu, e-ticaret hacminde yaşanan büyümenin posta sektörüne yansıdığını belirterek “Geçen yılın ilk 6 ayında 598 milyon olan gönderi sayısı 2024 yılının aynı döneminde yüzde 6,9 artarak 639,2 milyon adet oldu. Sektörden elde edilen gelir ise 56,1 milyar lira seviyesine yükseldi.” demiştir.
- Alman Hükümeti 24 Temmuz 2024 tarihinde, üye ülkeler genelinde siber güvenliğin iyileştirilmesini amaçlayan AB'nin NIS2 Direktifini iç hukuka aktarmak üzere bir yasa tasarısı kabul etmiştir.
- Alman Federal Ağ Ajansı (Bundesnetzagentur, BNetzA), Deutsche Post AG'nin 2025'ten itibaren hizmet ücretlerine yönelik tavan fiyat düzenlemesine ilişkin bir karar taslağı yayınlamıştır.
- RTR, 2024'ün ilk çeyreğine ilişkin posta pazarına ilişkin piyasa rakamlarını içeren raporunu yayımlamıştır.
- Tren vagonlarında mobil hizmetlerin kullanılabilirliğini ve kalitesini artırmaya yardımcı olmayı amaçlayan “Demiryolu vagonlarında 5G için teknik cihazlar” sübvansiyon çağrısında CTU, 3 taşıyıcıdan 4 başvuru almıştır.
- CTU, 2023 yılına odaklanan fiyat gelişimi ve elektronik haberleşme pazarının gelişimine ilişkin raporunu yayımlamıştır.
- Arcep, Haziran 2024 sonu itibarıyla Fransa'daki sabit geniş bant ve süper hızlı geniş bant pazarına ilişkin puan tablosunu yayınlamaktadır.

- Bu yılın başlarında, Avrupa Dijital Hizmetler Yasası (DSA) yürürlüğe girmesiyle birlikte Hollanda Tüketiciler ve Piyasalar Kurumu (ACM) işletmeleri yeni düzenlemeye alıştırmak için kılavuzlar hazırlamıştır.
- İngiliz Düzenleyici Kurumu OFCOM, internette çevrim içi hizmet sağlayanlara yönelik “açık mektup” yayımlamıştır.
- OFCOM, evrensel posta hizmetinin kapsamı ve şartları ile ilgili daha önce yayımladığı sualnameden sonra bu konuda bir sonraki aşamaya geçeceğini açıklamıştır.
- OFCOM, mobil işletmeciler arasında yaptığı hız araştırmasını yayımlamıştır.
- 600'den fazla 5G açan teknoloji lideri, araştırmacı ve yatırımcı, 5G açan teknolojilerin insanların hayatlarını nasıl iyileştirdiğini, küresel zorlukların nasıl üstesinden geldiğini ve daha iyi bir geleceğe nasıl ilham verdiğini öğrenmek amacıyla İrlanda'nın ilk 5G açan teknolojiler Zirvesi'ne katılmıştır.
- İspanya CNMCDData'da yayınlanan son verilere göre Temmuz ayı, bir yıl öncesine göre %2,2 artışla 60,05 milyon mobil hatla kapanmıştır.
- 6 Ağustos tarihli deklarasyon, İsveç ve ABD arasında yeni, gelişmekte olan ve gelecekteki bağlantı teknolojileri konusunda kaynakları, uzmanlığı ve teknoloji liderliğini bir araya getirme arzusuna ilişkin en son ikili anlaşmadır.
- Swiss Post CEO'su Robert Cirillo, posta hizmetlerinin ülke çapındaki şube ağında planlanan kesintilere devam edeceğini söylemiştir.
- Swiss Post'un, kamu yetkilileri ve özel şirketler için güvenli iletişim ve veri korumasını geliştirmek amacıyla güvenli erişim hizmetinin öncüsü Open Systems'ı satın almayı planladığı belirtilmiştir.

- Avrupa Komisyonu, Vodafone Italia'nın Swisscom (SCMN.S) tarafından satın alınmasını onaylamıştır.
- İtalya İletişim Düzenleme Kurumu (AGCOM) Yönetim Kurulu, 11 Eylül 2024 tarihli oturumda, dört lehte ve Üye Elisa Giomi'nin aleyhte oyu ile, Elektronik İletişim Kanunu'nun 89. maddesinin 2. fıkrası uyarınca sabit ağ erişim hizmetleri pazarlarının analizi için yeni prosedürü başlatma kararını onaylamıştır.
- İtalya Rekabet Kurumu (AGCM), Vodafone Italia'nın Swisscom tarafından İtalya'nın birleşme kontrol kuralları kapsamında satın alınmasını değerlendirmek amacıyla 11 Eylül 2024'te derinlemesine bir soruşturma (Aşama II) başlattığını duyurmuştur.
- Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD), Polonya'nın önde gelen telekomünikasyon sağlayıcılarından Play Group'a sürdürülebilirlik bağlantılı bir kredi sağlayarak, sektörde önemli bir adım atmıştır.
- Polonya Posta İdaresi (Poczta Polska), büyük bir dönüşüm planı kapsamında çalışanlarının %15'ine gönüllü işten çıkarma teklif etmeyi planlamaktadır.
- Portekiz düzenleyici kurumu ANACOM tarafından yapılan açıklamalara göre; 2024 yılının 2. çeyreğinde NET.mede yaklaşık 121 bin İnternet erişim hızı testi (günde ortalama 1.332 test) gerçekleştirmiştir; bu rakam geçen çeyreğe göre %11, geçen yılın aynı çeyreğine göre ise %31 daha azdır.
- 17 Eylül 2024 tarihinde ANACOM, Vodafone Portugal - Comunicações Pessoais'e 17 Eylül 2025 tarihine kadar geçerli olmak üzere ulusal numaralandırma planının "49000000xxxx" numaralarına ilişkin numaralandırma kaynaklarının kullanım hakkını sadece test amaçlı olarak vermiştir.
- Portekiz'de 2024 yılının 2. çeyreğinde (2Ç2024) posta trafiği, geçen yılın aynı çeyreğine göre %9,8 oranında azalarak 126 milyon adet olarak gerçekleşmiştir.

- DirecTV, ana şirketi AT&T'den ayrılırken, Echostar'a ait olan Dish video dağıtım işletmelerini devralmak amacıyla yaklaşık 10 milyar ABD Doları tutarında bir borç transferi anlaşması yapmıştır.
- ABD'li internet devi Google, Microsoft'un Azure işletmesi aracılığıyla haksız bulut bilişim uygulamalarında bulunduğunu iddia ederek AB'ye bir rekabet şikayetinde bulunmuştur.
- Amerika Birleşik Devletleri Posta Servisi, Posta Düzenleme Komisyonu'na (PRC) posta işleme ve taşımacılığını iyileştirme planlarını sunduğunu açıklamış olup bu iyileştirmelerin posta ve paket ürünleri için mevcut hizmet standartları dahilindeki önerilen iyileştirmelerle nasıl uyumlu hale getirileceğini zaman gösterecektir.
- Ulusal İletişim Ajansı (ENACOM), kumar oynamayı önlemek ve bununla mücadele etmek amacıyla, halihazırda binden fazla yasa dışı çevrimiçi bahis web sitesinin engellenmesini kolaylaştırmıştır.
- Dünyanın en büyük Kanada merkezli yeraltı madencilik ekipmanı üreticisi olan MacLean ve Kanada'nın en büyük telekomünikasyon işletmecisi olan Bell, madencilik müşterilerinin gelişen ihtiyaçlarını daha iyi desteklemek için teknolojik bir iş birliği yaptıklarını duyurmuştur.
- Kanada'nın önde gelen telekomünikasyon işletmecilerinden biri olan Rogers Communications, ABD'li ünlü işletmeci Comcast'ın lider şebeke tasarımının Kanada özelinde ilk uygulamasına kendi şebekesinde başlanacağını duyurmuştur.
- Kanada Postası, 2025 yılı içerisinde mevcut posta ücretlerinde artış yapmaya hazırlanmaktadır.
- "Azpost" LLC, finansal hizmetlerden yararlanan müşterileri için yeni bir mobil uygulama başlatmıştır.

- Aztelecom LLC, "Online Azerbaycan" projesi çerçevesinde telekomünikasyon altyapısını iyileştirme ve modern uluslararası standartlara uygun hale getirme çalışmalarına devam etmektedir.
- Çin Sanayi ve Bilgi Teknolojileri Bakanlığı'nın 25 Eylül'de açıklamış olduğu verilere göre, Çin'deki 5G baz istasyonlarının sayısı Ağustos ayı sonunda 4,04 milyonu aşmış, 5G mobil abone sayısı 966 milyona ulaşmıştır.
- Endonezya devlet destekli posta hizmeti şirketi Pos Indonesia, ilk NFT pul koleksiyonunu piyasaya sürerek çalışmalarına devam etmektedir.
- Globe Telecom, Filipinler'in en büyük adasında dijital altyapıyı güçlendirmek ve tarım ve turizm sektörlerini desteklemek amacıyla, idari bölge olan Orta Luzon'daki dört eyalette 20 yeni siteyle kapsama alanını genişletmiştir.
- Microsoft Filipinler CEO'su Peter Maquera yapay zekaya (YZ) ilişkin açıklamalarda bulunarak şirketlerin sadece yapay zekayı benimsemekle kalmaması gerektiğini, aynı zamanda onu etkili ve etik bir şekilde kullanmak için doğru stratejilere ve çerçevelere sahip olduklarından emin olmaları gerekliliği konusuna vurgu yapmıştır.
- Güney Kore'nin telekomünikasyon sağlayıcısı KT Corp ve Microsoft, milyarlarca dolarlık beş yıllık yapay zeka ortaklığı konusunda anlaşma yapmışlardır.
- Hindistan İletişim Bakanı Jyotiraditya Scindia yaptığı açıklamada, hükümetin India Post'u bir lojistik şirketine dönüştürmek ve önümüzdeki 3-4 yıl içinde gelirini %50-60 oranında arttırmak istediğini söylemiştir.
- Hindistan Telekom Düzenleyici Kurumu TRAI, "2023 Telekomünikasyon Yasası Kapsamında Verilecek Hizmet Yetkileri Çerçevesi"ne ilişkin tavsiyelerini yayımlamıştır.

- Japonya hükümeti, büyük kentsel alanların dışında veri merkezlerinin inşasını kolaylaştırmak amacıyla yüksek hızlı, ışık tabanlı iletişim teknolojisinin gelişimini desteklemeye hazırlanmaktadır.
- Kuveyt Bilgi Teknolojileri ve İletişim Düzenleme Kurumu CITRA, telekomünikasyon şirketlerinin 2024 yılı sonuna kadar ülkede en son nesil ağ teknolojisi olan 5G'yi başlatmaya hazırlandığını açıklamıştır.
- Kuveyt Siber Güvenlik Pazar Payı Analizi, Sektör Trendleri ve İstatistikleri ile Büyüme Tahminleri (2024 - 2029) Raporu Research and Market tarafından yayımlanmıştır.
- Malezya Hükümeti, Malezya'yı telekomünikasyonda küresel bir lider konumuna getirmek, dijital altyapıyı güçlendirmek ve yeni ortaya çıkan teknolojileri desteklemek, Malezya'ya yabancı yatırım ve işletmeleri çekmek amacıyla mobil ağ operatörlerinin 5G'yi tek bir ağ stratejisi üzerinden dağıtımını sağlamasını istemektedir.
- İletişim, Uzay ve Teknoloji Komisyonu (CST) Başkanı Sayın Dr. Mohammed bin Saud Al-Tamimi tarafından temsil edilen Suudi Arabistan, Birleşmiş Milletler (BM) Sürdürülebilir Kalkınma Genişbant Komisyonu'nun yıllık toplantısına komite üyesi olarak katılmıştır.
- Dijital Düzenleme Akademisi (DRA), gelişmekte olan teknolojilere yönelik düzenleyici çerçeve hakkında farkındalık yaratmayı, etkili düzenleme stratejileri geliştirmeye yönelik içgörüler sağlamayı ve bu teknolojilerle ilgili dış etkileri ve zorlukları belirleme ve değerlendirmeye yönelik yaklaşımları incelemeyi amaçlayan "Gelişmekte Olan Teknolojilerin Düzenlenmesi" başlıklı bir eğitim programı düzenledi.
- Tayland'da Ulusal Yayıncılık ve Telekomünikasyon Komisyonu NBTC yaptığı açıklamada, gelecek yılın ilk çeyreğinde iki mobil spektrum için ihale yapacaklarını bildirmiştir.

- Güney Afrika Bağımsız Haberleşme Kurumu ICASA, 2024 Son Kullanıcı ve Abone Hizmet Şartı Değişiklik Yönetmelik Taslağı ile ilgili olarak Ekim ayında halka açık oturumlar düzenlemeyi planlamaktadır.
- Kenya'da Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT) Sektörü Çalışma Grubu (SWG) tarafından verilen tavsiyelerin uygulama sürecine rehberlik etmek üzere Çok Paydaşlı Proje Koordinasyon ve Sunum Birimi ve üst düzey proje yönetim çerçevesinin benimsenmesi planlanmaktadır.
- Mısır ve Çin arasında telekomünikasyon ve bilgi teknolojileri alanında işbirliğini geliştirmek üzere Çinli şirketlerle beş adet mutabakat zaptı imzalanmıştır.
- Mısır, Uluslararası Telekomünikasyon Birliği ITU tarafından yayımlanan 2023-2024 Küresel Siber Güvenlik Endeksi'nde (GCI) 47 ülkeden oluşan seçkin bir gruba yükselmiş ve bu özel gruptaki ilk 12 ülke arasında yer almaktadır.
- Australia Post, Avustralyalı Paralimpik altın madalyalı sporcularının başarılarını ilk resmi Avustralya Paralimpik Takım Pulu ile kutlamıştır.
- Spark, Yeni Zelanda'nın en büyük yerel hayat sigortacısı olan Fidelity Life'in bir veri yönetimi stratejisi uygulamak için Spark ile birlikte çalıştığını duyurmuştur.
- Avrupa Komisyonu, yapay zekâ alanında Avrupa liderliğini güçlendirmek için Yapay Zekâ Fabrikaları kurulması çağrısında bulunmuştur.
- Avrupa Komisyonu, Avrupa Birliği Yapay Zekâ Pakti'nin ilk imzacıları olan şirketleri duyurmuştur.
- BEREC Başkan Yardımcısı Kostas Masselos, 23 Eylül 2024 tarihinde düzenlenen Yapay Zeka Zirvesi'nde, kuruluşun yapay zeka gelişmelerini ve bunların elektronik iletişim üzerindeki etkilerini izlemeye yönelik devam eden çabalarını vurgulamıştır.

- BEREC ve Avrupa Komisyonu 25 Eylül 2024 tarihinde düzenlenen WIK Konferansında Avrupa'nın dijital altyapısının önceliklerini ve kazanımlarını ele almıştır.
- ENISA tarafından ortaya çıkan siber güvenlik ve hibrit tehditlere yönelik önleme ve müdahale çabalarının önemini vurgulayarak, siber güvenlik alanında AB genelinde dayanıklılığı ve güvenliği iyileştirme amacıyla hazırlanan siber tehdit raporu yayımlanmıştır.
- Avrupa Komisyonu, ENISA'ya AB Dijital Kimlik Cüzdanlarının (EUDI) sertifikasyonunu desteklemesi için talepte bulduklarını duyurmuştur.
- 3.Avrupa Siber Güvenlik Becerileri Konferansı, ENISA ve AB Konseyi Macaristan Başkanlığı işbirliği ile düzenlenmiştir.
- ETSI Ağ Fonksiyonları Sanallaştırma Endüstri Spesifikasyon Grubu (ISG NFV), 5.1.1 sürümü olarak Sürüm 5'in ilk sürümünün spesifikasyonlarını yayımlamıştır.
- ETSI Açık Kaynak MANO (OSM) topluluğu, Uzun Vadeli Destek sürümünün 16.sını (SIXTEEN) yayımlamıştır.
- GSMA Telekom şirketlerine teknolojiyi sorumlu bir şekilde kullanmalarını test etmeleri ve değerlendirmeleri için araçlar ve rehberlik sağlamak amacıyla sektör genelindeki ilk Yapay Zekâ Olgunluk Yol Haritasını oluşturmuştur.
- ITU, Küresel Siber Güvenlik Endeksi 2024 (Global Cybersecurity Index 2024) raporunun yayımlanması çerçevesinde rapora ilişkin bazı değerlendirmelerde bulunmuştur.
- Ada ülkesi Palau, ITU'nun 194'üncü üye ülkesi olmuştur.

- Finasta Yapay Zekâ'ya Yönelik Düzenleyici Yaklaşımlar Raporu yayımlanmış olup raporda OECD ve OECD üyesi olmayan 49 ülkede yapılan bir anketin sonuçlarına dayanarak, finans alanında yapay zekâya yönelik politika yaklaşımları incelenmektedir.

1. ÖRNEK ÜLKELERDEKİ DÜZENLEYİCİ GELİŞMELER

AVRUPA KITASI

TÜRKİYE

Nüfusu:	85.372.377
Yüzölçümü:	783.562 km ²
Kişi Başına Gelir:	12.849 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK)
Mobil Şebeke Abonesi:	92.900.137
Sabit Şebeke Abonesi:	9.396.107
İnternet Kullanım Oranı (%):	87,1

Türkiye Postacılık Sektöründen 6 Ayda 639,2 Milyon Posta Gönderisi

Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu, e-ticaret hacminde yaşanan büyümenin posta sektörüne yansıdığını belirterek “Geçen yılın ilk 6 ayında 598 milyon olan gönderi sayısı 2024 yılının aynı döneminde yüzde 6,9 artarak 639,2 milyon adet oldu. Sektörden elde edilen gelir ise 56,1 milyar lira seviyesine yükseldi.” demiştir. Hizmet sağlayıcılarının yatırıma ayırdıkları bütçenin de arttığını vurgulayan Bakan Uraloğlu, sektöre yapılan toplam yatırım miktarının 4,8 milyar lirayı aştığının altını çizmiştir.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) tarafından yayımlanan ve 2024 yılının ilk yarısını kapsayan Türkiye Posta Sektörü Altı Aylık Pazar Verilerini açıklamıştır. Bakan Uraloğlu, sektörde yetkilendirilmiş hizmet sağlayıcı sayısının 52 olduğunu ve bu hizmet sağlayıcılara 26’sı ulusal, 33’ü yerel olmak üzere 59 yetkilendirme verildiğini kaydetmiştir.

Bakan Uraloğlu, 2024 yılının ilk yarısında Türkiye genelinde 9 bin 363 posta acente ve şubesinin hizmet verdiğini kaydederek, “Ülkemizin posta sektöründe gerçekleşen haberleşme gönderileri sayısı 132,8 milyon oldu. Şehirler arası gönderilerin tüm haberleşme gönderileri içerisindeki payı ise yüzde 85,2 olarak gerçekleşti. Bu dönemde haberleşme gönderisi teslimatının en çok gerçekleştiği iller sırasıyla İstanbul,

Ankara, İzmir, Bursa ve Antalya oldu.” Şeklinde açıklamada bulunmuştur. Haberleşme gönderileri haricinde kalan, posta kolisi veya kargosu şeklinde nitelendirilen diğer posta gönderilerinin sayısının son yıllarda sürekli artış eğiliminde olduğunu ifade eden Uraloğlu, “Geçen yılın aynı döneminde 598 milyon olan gönderi sayısı 2024 yılının ilk altı ayında yüzde 6,9 artarak 639,2 milyon adet olarak gerçekleşti. Bu artış, e-ticaret hacminin son yıllardaki hızlı büyümesinden kaynaklanmaktadır. Bu durum ülkemiz posta pazarına da olumlu yönde etki etmektedir.” demiştir.

Uraloğlu, haberleşme gönderilerinde olduğu gibi posta kolisi ve kargosu gönderilerinde de şehirlerarası gönderi oranının önemli bir yer tuttuğunun altını çizerek, “Gönderilerin yüzde 80,7’si şehirler arası kategoride yer alıyor. 2024 yılının ilk yarısında posta kolisi ve kargosu teslimatının en çok gerçekleştiği iller sırasıyla İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa ve Antalya oldu.” ifadelerini kullanmıştır.

Son yıllarda e-ticaret hacminde yaşanan artışın etkisiyle posta sektöründe gönderi hacimlerinin arttığını da dile getiren Bakan Uraloğlu, hizmet sağlayıcılarının posta hizmetlerinden elde ettikleri gelirlerde önemli ölçüde artış görüldüğünü ifade etmiştir. Sektörün 2019 yılını 7,7 milyar lira net satış geliriyle kapattığını anımsatan Uraloğlu, “Sektörün net satış gelirleri, 2020 yılında e-ticaret hacmindeki Kovid-19 etkisiyle artış göstererek 13,1 milyar liraya yükseldi. Artış ivmesi, 2021’de 18,06 milyar liraya, 2022’de 33,5 milyar liraya ve 2023 yılında 66,7 milyar liraya yükselerek devam etti. 2024 yılının ilk yarısında ise posta sektöründe elde edilen netsatış gelirleri, önceki yılın aynı dönemine göre yaklaşık iki katına çıkarak; haberleşme gönderilerinden yaklaşık 7,2 milyar, posta gönderilerinden 48,9 milyar olmak üzere toplamda 56,1 milyar lira seviyesine yükseldi.” ifadelerini kullanmıştır.

Ulaştırma ve haberleşme alanında yapılan yatırımların somut bir sonucu olarak posta sektörünün hızlı bir şekilde büyüdüğünü belirten Uraloğlu şu bilgileri paylaşmıştır: “Posta trafiğinin artması ile birlikte bu talebe cevap verebilmek adına hizmet sağlayıcılarının yatırıma ayırdıkları bütçe de arttı. 2023’ün ilk altı ayında posta hizmet

sağlayıcıları tarafından sektöre yapılan toplam yatırım miktarı yaklaşık 1 milyar 515 milyon lira civarındayken bu sayı 2024 yılının ilk altı ayında 4,8 milyar lirayı aştı.”¹

1 06.10.1024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.uab.gov.tr/haberler/6-ayda-639-2-milyon-posta-gonderisi> adresinden ulaşılabilir.

ALMANYA

Nüfusu:	83.684.929
Yüzölçümü:	357,021 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	48,264 ABD doları
Düzenleyici Kurum:	BNETZA
Mobil Şebeke Abonesi:	111.872.000
Sabit Şebeke Abonesi:	43.000.000
İnternet Kullanım Oranı(%):	86

1. Almanya NIS2 Direktifini Kabul Etti

Alman Hükümeti 24 Temmuz 2024 tarihinde, üye ülkeler genelinde siber güvenliğin iyileştirilmesini amaçlayan AB'nin NIS2 Direktifini iç hukuka aktarmak üzere bir yasa tasarısı kabul etmiştir². Yasa, temel ve önemli kuruluşları sınıflandırarak ve güvenlik riski yönetimi ve raporlama gerekliliklerini belirleyerek NIS2 yükümlülükleriyle yakından uyumludur. Yasa taslağının önemli bir özelliği, temel ve önemli kuruluşların AB düzeyinde sertifikalandırılmış BİT ürünlerini, hizmetlerini ve süreçlerini kullanma zorunluluğudur. NIS2 Direktifi AB sertifikasyonu gerektirmezken, üye devletlere bu gerekliliği uygulama esnekliği tanımaktadır.

Yasa tasarısı, NIS2 ile uyumluluğu sağlamak için Federal Bilgi Güvenliği Ofisi ve Telekomünikasyon Yasası'nda önemli değişiklikler yapacaktır. Temel kuruluşların, Avrupa Komisyonu'nun NIS2 uygulama yasalarıyla uyumlu olması gereken sektöre özgü güvenlik standartları geliştirmelerine olanak sağlayacaktır. Bu standartların Federal Bilgi Güvenliği Dairesi ve Federal Sivil Koruma ve Afet Yardımı Dairesi tarafından onaylanması gerekecek ve bulut ve telekom gibi temel sektörler için son teknoloji güvenlik önlemlerini tanımlayacaktır.

² 09.09.2024 tarihinde yayımlanan haberin detaylarına <https://www.cullen-international.com/> adresinden ulaşılabilir.

Kritik kuruluşlar, özellikle dijital altyapı sektöründe, temel kuruluşlara kıyasla daha katı güvenlik standartlarıyla karşı karşıya kalabilir. Yasa tasarısı, toplumsal ve ekonomik işlevler açısından hayati önem taşıyan kuruluşların fiziksel dayanıklılığını güçlendirmeye odaklanan Kritik Kuruluşların Dayanıklılığı (CER) Direktifi ile uyumludur. Bu direktif, sadece siber güvenliği değil aynı zamanda fiziksel ve çevresel riskleri de kapsayan “tüm tehlikeleri” içeren bir yaklaşımı vurgulamaktadır. Alman hükümeti ayrıca kritik kuruluşların dayanıklılığını daha da arttırmak için KRITIS-DachG adında ayrı bir yasa taslağı hazırlamaktadır.

Olay raporlaması açısından Federal Bilgi Güvenliği Ofisi, NIS2 Direktifi kapsamında ulusal otorite olarak hareket edecek ve temel ve önemli kuruluşlardan önemli güvenlik olaylarının raporlarını almaktan sorumlu olacaktır. Telekom işletmecileri, olayları hem BNetzA hem de Federal Bilgi Güvenliği Ofisi'ne bildirmeye devam ederek siber güvenlik tehditlerine yönelik gözetim ve müdahalenin devam etmesini sağlayacaktır. Yasa ayrıca kritik altyapı bileşenlerini tedarik eden satıcıların güvenilirliğinin değerlendirilmesine yönelik mevcut tedbirleri de korumaktadır.

16 Ocak 2023 tarihinde yürürlüğe giren NIS2 Direktifi, kritik hizmetler sağlayan kuruluşların sağlam siber güvenlik önlemleri almasını zorunlu kılarak AB genelinde siber dayanıklılığı artırmayı amaçlamaktadır. Üye devletler arasındaki tutarsızlıkları azaltmayı ve enerji, telekom, veri merkezleri ve kamu yönetimi gibi sektörleri kapsayan gelişen siber güvenlik tehditlerine yanıt vermeyi amaçlamaktadır. Direktif, her ikisi de aynı güvenlik riski yönetimi ve raporlama gerekliliklerine tabi olan ve önemli güvenlik ihlallerini katı zaman dilimleri içinde bildirmek de dahil olmak üzere, kuruluşları temel ve önemli kategoriler halinde sınıflandırmaktadır. Bununla birlikte, temel kuruluşlar önemli kuruluşlara kıyasla daha sıkı bir denetimle karşı karşıyadır. Ayrıca NIS2, AB Siber Güvenlik Ajansı (ENISA) ve NIS İşbirliği Grubu'nun rolünü güçlendirirken, bir kuruluşun küresel cirosuna dayalı olarak uyumsuzluk için para cezaları uygulamaktadır.

2. Posta Ücretlerinde Yeni Dönem

Alman Federal Ağ Ajansı (Bundesnetzagentur, BNetzA), Deutsche Post AG'nin 2025'ten itibaren hizmet ücretlerine yönelik tavan fiyat düzenlemesine ilişkin bir karar

taslağı yayınlamıřtır³. Tavan fiyat düzenlemesi, ekonomik enflasyon ve verimlilik oranlarına dayalı olarak posta fiyatlarında yapılacak ayarlamaların çerçevesini belirlemektedir. 2025-2026 yılları için enflasyon oranı %3.37 olarak belirlenirken, verimlilik oranları özel ve ticari postalar için -%7.11, özel paketler için ise -%3.84 olarak belirlenmiştir. Bu oranlar, özellikle özel müşteri sektöründe posta hacminde beklenen düşüşleri yansıtmaktadır. Bu çerçevede özel posta ve ticari posta için ortalama fiyat artışı potansiyeli %10,48 iken, özel paketler için bu oran %7,21'dir.

Bu düzenleme, yeni Posta Kanunu kapsamında yürütülen ilk süreç olup, fiyat düzenlemeleri artık üç kategoriye ayrılmıştır: özel müşteri postası, ticari posta ve özel müşteri paketleri. Yeni prosedürün temel amacı evrensel bir posta hizmetinin finansmanını sağlamaktır. Piyasa katılımcıları, rakipler ve tüketiciler 18 Ekim 2024 tarihine kadar taslak karara ilişkin yorumlarını sunabilecek olup nihai kararın Kasım ayı ortalarında alınması beklenmektedir. Yeni posta ücretleri düzenlemesi iki yıllık bir süre için 1 Ocak 2025 tarihinde yürürlüğe girecektir.

³ 25.09.2024 tarihinde yayımlanan haberin detaylarına <https://www.bundesnetzagentur.de/1029422> adresinden ulaşılabilmektedir.

AVUSTURYA

Nüfusu:	9.142.465
Yüzölçümü:	83.879 km ²
Kişi Başına Gelir:	50,277 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Avusturya Yayın ve Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu (RTR)
Mobil Şebeke Abonesi:	13.070.000
Sabit Şebeke Abonesi:	3.800.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	94.2

Avusturya'da Posta Pazarı

RTR, 2024'ün ilk çeyreğine ilişkin posta pazarına ilişkin piyasa rakamlarını içeren raporunu yayımlamıştır. 2024 yılının ilk çeyreğinde yurt içinde toplam 92,5 milyon koli teslim edilmiştir. Bu sayı 2023'ün ilk çeyreğine göre 8,7 milyon veya yüzde 10 daha fazla paket anlamına gelmektedir. Artış eğilimi açıkça devam ettiğini belirten RTR Telekomünikasyon ve Posta Departmanı Genel Müdürü Klaus M. Steinmaurer ek verilerde paylaşmıştır. 2024'ün ilk çeyreğinde Avusturya'dan yurtdışına 8,2 milyon koli taşınmıştır ve bu sayı 2023'ün ilk çeyreğine göre 0,6 milyon veya yüzde 8 artış anlamına gelmektedir. Böylece 2024'ün ilk çeyreğinde Avusturya'da taşınan toplam paket sayısı 100 milyonun üzerine çıkmıştır. Mektup gönderim hacimleri ise azalmaya devam etmektedir. 2024'ün ilk çeyreğinde yurtiçinde teslim edilen mektup sayısı 130 milyon adet olup, bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yaklaşık yüzde 8 daha azdır. Yurtdışına gönderilen mektup sayısı ise 7,5 milyon olup, 2023'ün ilk çeyreğine göre yüzde 7 oranında bir azalma kaydedilmiştir.⁴

⁴11.09.2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.rtr.at/TKP/presse/-pressemitteilungen/presseinformationen_2024/pinfo11092024tkp.de.html adresinden ulaşılabilir.

ÇEKYA

Nüfusu:	10.763.853
Yüzölçümü:	78.871 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	41.228 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Çekya Telekomünikasyon Ofisi (CTO)
Mobil Şebeke Abonesi:	13.101.360
Sabit Şebeke Abonesi:	1.494.175
İnternet Kullanım Oranı(%):	87

1. 2025 Yılında Yüzlerce Demiryolu Vagonunun Sinyali İyileştirilecek

Tren vagonlarında mobil hizmetlerin kullanılabilirliğini ve kalitesini artırmaya yardımcı olmayı amaçlayan “Demiryolu vagonlarında 5G için teknik cihazlar” sübvansiyon çağrısında CTU, 3 taşıyıcıdan 4 başvuru almıştır. Başvurular için son tarih 31 Ağustos 2024 idi. Tekrarlayıcılar ve pencerelerin geçirgen olanlara dönüştürülmesi için iki başvuru České Dráhy tarafından, tekrarlayıcılar için bir başvuru Leo Express tarafından ve pencerelerin geçirgen olanlarla değiştirilmesi için bir başvuru da RegioJet tarafından yapılmıştır. Başvurular toplamda yaklaşık 670 vagonu ilgilendirmektedir ve tahsis edilen 300 milyonluk miktar pratikte tamamen kullanılmalıdır; böylece çağrının 350 demiryolu vagonunda sinyal iyileştirme hedefi karşılanmış olacaktır. CTU şimdi yapılan başvuruları değerlendirecek ve ardından sübvansiyonların verilmesine ilişkin bir karar yayınlayacaktır.

Çağrının amacı, ağırlıklı olarak TEN-T demiryolu koridorlarında çalışan yolcu vagonlarını 5G mobil sinyal kapsamı için tekrarlayıcılar veya geçirgen pencerelerle donatmaktır. Dolayısıyla bu çağrıdan en çok demiryolu vagonlarındaki yolcular faydalanacak olup, bu da onlara vagonların içinde cep telefonu aracılığıyla ses ve veri hizmetlerine yüksek kalitede ve mümkünse kesintisiz erişim sağlayacaktır. Mobil işletmecilerin transit demiryolu koridorlarının 5G kapsama alanının kalitesini önemli ölçüde iyileştirme yükümlülüğüne ek olarak bu, CTU'nun demiryolu yolcuları için mobil hizmetlerin kullanılabilirliğini iyileştirmeye yardımcı olduğu bir başka önlemdir.

Sübvansiyon edilen tüm projelerin 2025 yılı sonuna kadar hayata geçirilmesi gerekmektedir.

CTU Konsey Başkanı Marek Ebert, “İlk sübvansiyon çağrımıza gösterilen ilgi beklentilerimizi aştı ve kısa bir süre içinde trenlerde yolcular için mobil hizmetlerin kalitesi ve kullanılabilirliğinde önemli bir iyileşmeye yol açacak olmasından memnuniyet duyuyoruz” şeklinde açıklamada bulunmuştur.⁵

2. İnternet Hala Çoğunlukla Wi-Fi Üzerinden, Erişimlerin Neredeyse Yarısı 100 Mbit/S'nin Üzerinde Hızlara Sahip

CTU, 2023 yılına odaklanan fiyat gelişimi ve elektronik haberleşme pazarının gelişimine ilişkin raporunu yayımlamıştır. Başlıca bulgular arasında, sabit ve mobil internet üzerinden aktarılan veri hacmindeki artışın devam ettiği, ancak bu artışın önceki yıllardaki kadar keskin olmadığı yer alıyor. Yıllık bazda en yüksek büyüme (+%170,8), 2023'te 104 PB'nin üzerine çıkan ancak yine de toplamın %7,8'i gibi küçük bir paya sahip olan 5G şebekeleri üzerinden aktarılan veri hacminde gerçekleşmiştir. Düşüşün yaşandığı bir önceki dönemle kıyaslandığında, mobil şebekeler üzerinden aranan toplam dakika hacmi hafif bir artış göstermiştir.

2023 yılında, Çek Cumhuriyeti'nde sabit bir konumdaki internet erişim hizmetlerinin bir parçası olarak aktif bağlantı başına aylık ortalama 332 GB'den fazla veri aktarılmış ve o yıl kullanıcılara toplam 16 EB'den fazla veri aktarılmıştır. Sabit bir konumdan internete aktif erişim sayısı 2023 yılında 4,1 milyona ulaşmış ve reklamı yapılan ≥ 100 Mbit/s hıza sahip erişimlerin payı tekrar neredeyse %44'e yükselmiştir. Mevcut bantlarda kablosuz erişim (Wi-Fi), 2023 yılında %27,2'lik pay ile sabit bir yerden internete erişimde en çok kullanılan yöntem olmaya devam etmiştir.

Mobil internet erişiminde, kullanıcılar 2023 yılında toplam 1,3 EB'den fazla veri aktarmıştır (bir önceki yıla göre %41,2 büyüme). Bu rakam, bir önceki dönemdeki 943

⁵ 02.09.2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://ctu.gov.cz/en/press-release%3A-ctus-subsidy-call-successful-hundreds-railway-coaches-will-have-their-signal-improved> adresinden ulaşılabilir.

PB ve yıllık %62,9'luk büyüme ile karşılaştırılmaktadır. Mobil internet erişimi için kullanılan SIM kart başına aylık ortalama veri tüketimi 9,67 GB'a yükselmiştir. Mobil internet erişimi olan SIM kart sayısı da artarak yaklaşık 11,5 milyona ulaşırken, toplam aktif SIM kart sayısı da 15,55 milyona yükselmiştir. Mobil şebekelerden aranan dakika hacmi 2023 yılında 26,6 milyar gerçek dakikaya ulaşarak bir önceki yıla göre %1,1 artış göstermiştir.

Daha fazla ayrıntı CTU'nun web sitesinde yayınlanan Pazar Gelişimi Raporu ve Fiyat Gelişimi Raporu (Çekçe olarak mevcuttur) raporlarında bulunabilir.⁶

⁶ 24.09.2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://ctu.gov.cz/en/press-release%3A-internet-still-mainly-wi-fi-almost-half-accesses-already-have-speeds-over-100-mbits> adresinden ulaşılabilir.

FRANSA

Nüfusu:	67.422.241
Yüzölçümü:	543.940 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	49.492 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	ARCEP
Mobil Şebeke Abonesi:	72.751.000
Sabit Şebeke Abonesi:	37.759.000
İnternet Kullanım Oranı(%):	86,10

Sabit Geniş Bant ve Süper Hızlı Geniş Bant Pazarı

Arcep , Haziran 2024 sonu itibarıyla Fransa'daki sabit geniş bant ve süper hızlı geniş bant pazarına ilişkin puan tablosunu yayınlamaktadır. 2024'ün 2. çeyreğinde, yeni FttH abonelikleri (+ 700.000) dağıtımları biraz geride bırakmıştır (655.000 ek tesis geçmiştir).

DAĞITIMLAR : 30 Haziran 2024 itibarıyla, Fransa'nın Metropol bölgesindeki tesislerin %89'u fiber plana abone olmaya uygundur ve yaklaşık 5,1 milyonu daha aboneliğe hak kazanacaktır.

- 30 Haziran 2024 itibarıyla, işletmeciler tarafından envanterlenen Metropol Fransa'daki 44,4 milyon tesisten 39,3 milyonu FttH için geçmiş ve 5,1 milyonunun hala kapsanması gerekiyor. Fiber kapsama alanı çeyrek boyunca %87'ye ulaşmıştır.
- 2024'ün 2. çeyreği boyunca FttH için 655.000 ek tesis geçişi gerçekleştirilmiş - bu da 2023'ün 2. çeyreğine göre %25 daha azdır.
- Daha düşük yoğunluklu, kamu inisiyatifli alanlardaki 420.000 ek tesis FttH erişimine uygun hale getirilirken, kapsam dahilinde kalan 2,9 milyon tesis kalmıştır.
- Daha düşük yoğunluklu, özel girişim alanlarındaki 130.000 ek tesis FttH erişimine uygun hale getirilirken, kapsanması gereken 1,5 milyon tesis kalmıştır.

- Yerel çıkar beyanları çağrılarının kapsadığı alanlarda (Fransızca "AMEL bölgeleri" olarak adlandırılır) FttH için 65.000 ek tesis tahsis edilmiş ve kapsanması gereken 300.000 tesis kalmıştır.
- Çok yoğun bölgelerde 40.000 ilave tesis için FttH onayı alınırken , 500.000 tesis için kapsam sağlanması bekleniyor.
- 30 Haziran 2024 tarihi itibarıyla 40,8 milyon işyeri sabit süper hızlı geniş bant hizmetleri (Fiber, VDSL2, kablo) ile kapsanıyordu; bu da %92'lik bir kapsama oranına denk geliyor.

Operatörlerin FttH dağıtım taahhütlerine uyumunun izlenmesi [1]

Arcep, işletmecilerin üstlendikleri taahhütlere uymalarını izlemekten sorumlu olup, dağıtımlarına ilişkin düzenli ilerleme raporları yayınlamaktadır.

2024'ün 2. çeyreğinde, Hükümetin yatırım niyet mektubu çağrısı yaptığı ülke bölgelerinde ("AMII bölgeleri"):

- Orange'ın taahhütte bulunduğu tesislerin yaklaşık %91'i fiber erişime uygun hale getirilmiş;
- ve SFR'nin taahhütte bulunduğu belediyelerdeki nüfusun yaklaşık %96'sı fiber erişime hak kazanmıştır.

Bireysel "AMEL" proje taahhütlerinin (yani, belirli işletmecilerin yerel çıkar ifadeleri çağrılarının bir parçası olarak yerel makamlara yaptıkları hukuken bağlayıcı FttH uygulama taahhütleri) ilerlemesine ilişkin ayrıntılar, yayının 19 ila 23. sayfalarında bulunabilir.

ABONELİKLER : 30 Haziran 2024 itibarıyla , Fransa'nın Metropol Bölgesindeki FttH abonelikleri 23 milyona ulaşmış olup, bu da on internet aboneliğinden yedisinden fazlasına denk gelmektedir (%71)

- Fiber planlara abonelikler, geçen yıla göre daha yavaş da olsa önemli bir hızla artmaya devam ediyor: 2023 2. çeyreğindeki +795.000'e kıyasla 2024 2. çeyreğinde +700.000. FttH, tüm internet aboneliklerinin %71'ini ve tüm süper hızlı internet aboneliklerinin %90'ını temsil ediyor.

- Tüm teknolojilerin bir arada olduğu (fiber, VDSL2, kablo, uydu, süper hızlı kablosuz ve sabit 4G ve 5G) süper hızlı internet aboneliklerinin sayısı, 2023'ün 2. çeyreğindeki +660.000'e kıyasla 2024'ün 2. çeyreğinde 590.000'e yükselmiştir. Bu süper hızlı abonelikler, tüm internet aboneliklerinin %79'unu temsil ediyor ve 30 Haziran 2024 itibarıyla 25,5 milyona ulaşmıştır.
- Bu geniş bant ve süper hızlı geniş bant abonelikleri arasında, 30 Haziran 2024 itibarıyla 24,9 milyon süper hızlı planlara ait olup ve tüm internet aboneliklerinin %77'sini (+ 7 puan YoY) temsil ediyordu. Süper hızlı abonelikler için çeyreklik büyüme güçlü kalmaya devam ediyor, ancak her çeyrekte azalmaya devam ediyor (+ 675.000, 2024'ün 1. çeyreğinde, + 770.000'e karşı 2023'ün 1. çeyreğinde).
- "Klasik" geniş bant aboneliklerinin sayısı azalmaya devam ediyor: - 2024'ün 2. çeyreğinde 565.000, 2023'ün 2. çeyreğinde ise 595.000. 30 Haziran 2024 itibarıyla sayıları 6,9 milyona düşmüştü.
- Geniş bant ve süper hızlı geniş bant aboneliklerinin sayısı 2024'ün 2. çeyreğinin sonunda 32,4 milyona ulaşmıştır. Bu, büyüme oranında bir düşüşe işaret ediyor: 2024'ün 2. çeyreğinde +25.000 abonelik, 2023'ün 2. çeyreğinde ise +65.000 abonelik.⁷

⁷ 12.09.2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://en.arcep.fr/news/press-releases/view/n/fixed-broadband-and-superfast-broadband-market-120924.html> adresinden ulaşılabilir.

[1]<https://www.arcep.fr/la-regulation/grands-dossiers-reseaux-fixes/la-fibre/les-engagements-de-couverture-fibre-en-zone-moins-dense.html>

HOLLANDA

Nüfusu:	17.000.000
Yüzölçümü:	41.543 km ²
Kişi Başına Gelir:	52,367 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Piyasa ve Tüketici Kurumu (ACM)
Mobil Şebeke Abonesi:	17.010.000
Sabit Şebeke Abonesi:	7.500.000
İnternet Kullanım Oranı(%):	99

ACM'nin, Çevrimiçi Hizmet Sağlayıcıları için DSA Kılavuzlarını Yayınlaması

Bu yılın başlarında, Avrupa Dijital Hizmetler Yasası (DSA) yürürlüğe girmesiyle birlikte Hollanda Tüketiciler ve Piyasalar Kurumu (ACM) işletmeleri yeni düzenlemeye alıştırmak için kılavuzlar hazırlamıştır. Bu kılavuzlarda ACM, DSA'nın ne tür hizmetler için geçerli olduğunu, sağlayıcıların hangi kurallara uyması gerektiğini ve bunu nasıl yapabileceklerini açıklamaktadır. ACM ayrıca 21 Kasım 2024 Perşembe günü, DSA'nın kendileri için ne anlama geldiği konusunda daha fazla bilgi edinmek isteyen işletmeler için bir dijital bilgilendirme toplantısı düzenleyecektir.

Dijital sektördeki piyasa katılımcıları arasında kılavuz ilkelere ilişkin bir kamu istişaresi gerçekleştirilmiş ve katılımcıların görüşleri şuan yayınlanan son versiyona dahil edilmiştir. ACM Yönetim Kurulu Başkanı Martijn Snoep "DSA oldukça karmaşıktır, çünkü işletmeler için kurallar farklılık göstermektedir. İstişare süreci, işletmeler arasında kanun hakkında pratik bilgiye ihtiyaç olduğunu ortaya koymuştur. Bu nedenle şimdi özellikle rehberlik sağlamaya odaklanıyoruz. Bu kılavuz ilkelere ve Kasım ayındaki bilgilendirme toplantısına ek olarak, farklı işletme türleri için kısa kılavuzlar da yayınlayacağız. Bu araçlarla işletmelerin yeni yönetmeliğe aşina olmalarına yardımcı oluyoruz." açıklamasında bulunmuştur.⁸

⁸ 12.09.2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.acm.nl/en/publications/acm-publishes-dsa-guidelines-providers-online-services> adresinden ulaşılabilmektedir.

İNGİLTERE

Nüfusu:	66.900.000
Yüzölçümü:	242.495 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	46.371 ABD doları
Düzenleyici Kurum:	OFCOM
Mobil Şebeke Abonesi:	86.800.000
Sabit Şebeke Abonesi:	29.800.000
İnternet Kullanım Oranı(%):	97,8

1. İnternet İçerik Platformları

İngiliz Düzenleyici Kurumu OFCOM, internette çevrim içi hizmet sağlayanlara yönelik “açık mektup” yayımlamıştır. Mektupta Ofcom'un Çevrimiçi Güvenlik Yasası'ndan düzenlemeleri uyarınca, İngiltere merkezli video paylaşım platformları kullanıcılarını şiddet veya nefreti kışkırtma olasılığı olan videolardan korumak zorunda olduğu belirtilerek Çevrimiçi Güvenlik Yasası'nın, çevrimiçi hizmetlere, nefret, düzensizlik, şiddeti kışkırtma veya belirli yanlış bilgi örneklerini içerebilen yasadışı faaliyet risklerinin platformlar tarafından nasıl değerlendirileceği ve azaltılacağı konusunda yeni sorumluluklar getirdiği belirtilmektedir. Düzenlemenin uygulanması için 3 aylık süre bulunduğunu belirten OFCOM platformlara çağrıda bulunarak bu sürenin beklenmesine gerek bulunmadığını ilgili şirketleri bu önlemleri şimdiden alabileceğini de belirtmiştir ⁹.

⁹ 07.08.2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.ofcom.org.uk/online-safety/-illegal-and-harmful-content/open-letter-to-uk-online-service-providers/> bağlantısından ulaşılabilir.

2. Evrensel Posta Hizmeti

OFCOM, evrensel posta hizmetinin kapsamı ve şartları ile ilgili daha önce yayımladığı sualnameden sonra bu konuda bir sonraki aşamaya geçeceğini açıklamıştır. Buna göre OFCOM kullanıcıların hem karşılanabilir bir bedelle posta göndermesi hem de acil posta gönderileri olduğunda bu taleplerinin karşılanabilmesini beklediklerini ifade ederek yeni yapılacak düzenleme öncesi posta kullanıcıları arasında ihtiyaçların tespiti için bir araştırma yapmaya karar vermiştir. OFCOM bu konudaki düzenlemelerini 2025 yılı içinde bitirmeyi planlamaktadır ¹⁰.

3. Mobil veri hızları

OFCOM, mobil işletmeciler arasında yaptığı hız araştırmasını yayımlamıştır. Ekim 2023-Mart 2024 tarihleri arasında yapılan araştırmaya göre, mobil şebeke kullanımının %78'i 4G, %20'si 5G sistemleri üzerinde olmaktadır. Şehirlerdeki 5G kullanım oranı (%21) kırsala göre daha fazladır (%10). 2 MB büyüklüğündeki bir dosyayı indirmek 5G şebekesinde 0,3 saniye, 4G şebekesinde ise 0,8 saniye almaktadır. İşletmecilere göre indirme sürelerine bakıldığında 2 MB'lık dosyayı indirme süresi O2 müşterileri için 0,4 saniye (5G) ve 1 saniye (4G) iken "Three" aboneleri 0,2 saniye (5G) ve EE aboneleri için 0,6 saniye (5G) olmuştur. Three ve O2, 5G kullanan aboneler arasında en yüksek paya sahipken (%21) Vodafone'un payı %15 olmuştur. 5G için en düşük gecikme (latency) Three şirketinde (16,3 ms) olurken O2 bu konudaki en yüksek zamana sahiptir (21,4 ms) ¹¹.

¹⁰ 05.09.2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.ofcom.org.uk/post/royal-mail/securing-the-future-of-the-universal-postal-service/> bağlantısından ulaşılabilir

¹¹ 06/09/2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.ofcom.org.uk/phones-and-broadband/mobile-phones/which-mobile-operator-has-the-longest-file-download-time/>

bağlantısından ulaşılabilir

Nüfusu:	5.078.678
Yüzölçümü:	70.273 km ²
Nüfusu:	5.078.678
Yüzölçümü:	70.273 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	112.247,71 ABD doları
Düzenleyici Kurum:	İletişim Düzenleme Komisyonu (ComReg)
Mobil Şebeke Abonesi:	5.737.223
Sabit Şebeke Abonesi:	1.202.282
İnternet Kullanım Oranı(%):	99

İrlanda'da İlk Kez Düzenlenen Çığır Açan Teknolojiler Zirvesi

600'den fazla çığır açan teknoloji lideri, araştırmacı ve yatırımcı, çığır açan teknolojilerin insanların hayatlarını nasıl iyileştirdiğini, küresel zorlukların nasıl üstesinden geldiğini ve daha iyi bir geleceğe nasıl ilham verdiğini öğrenmek amacıyla İrlanda'nın ilk çığır açan teknolojiler Zirvesi'ne katılmıştır.

Project Ireland 2040 kapsamında oluşturulan 500 milyon Avroluk Çığır Açan Teknolojiler İnovasyon Fonu, mevcut pazarları önemli ölçüde bozabilecek yeni ürünler, hizmetler veya iş süreçleri oluşturma potansiyeline sahip projeleri desteklemektedir. Sadece geçen yıl 58,8 milyon Avro olmak üzere şimdiye kadar 104 projeye 371 milyon Avrodan fazla destek verilmiştir.

Zirvede Çığır Açan Teknolojiler İnovasyon Fonu (DTIF) aracılığıyla desteklenen birkaç kuruluş projelerinden bahsedilmiştir. Bunlar arasında aşağıdakileri örnek gösterebiliriz: A-techsyn şirketi, İHA teknolojisiyle geniş kıyı şeritlerini inceleyebilmekte, deniz gözetimini iyileştirebilmekte ve İrlanda'nın uyuşturucu kaçakçılığıyla mücadele yeteneğini desteklemektedir. Deciphex, kanser hastaları için daha iyi sonuçlara katkıda bulunacak doğru taramayı hedeflemek için AI kullanırken, Subsea Micropiles projesi deniz çapaları kurmak amacıyla deniz tabanı delme sistemleri için çözümler

geliştirmektedir ve bu teknoloji açık deniz rüzgar uygulamalarının gelişmesini destekleme konusunda büyük bir potansiyele sahiptir.

Zirvede konuşan İşletme, Ticaret ve İstihdam Bakanı Peter Burke şunları vurgulamıştır: “DisrupTech 24, Çığır Açan Teknolojiler İnovasyon Fonu'nun bir sonucu olarak ortaya çıkan inanılmaz başarı hikayelerinin açık bir örneğidir. Bu projelerin gücü, bireysel ortakların işbirliği yapma, toplumsal zorlukları ele almak için tamamlayıcı uzmanlık ve bilgi getirme becerisinde yatmaktadır. Bu etkinlik, birçok potansiyel başvuru sahibine, ortak bir vizyona sahip muhtemel ortakları bulmak ve yenilikçi fikirlerini hayata geçirmek için gereken bilgiyi ve fırsatı sağlamıştır. Bu fon sayesinde, araştırmacılara yeni ve heyecan verici fırsatlar sunmanın yanı sıra vatandaşlarımıza gerçek ve anlamlı faydalar sağlama potansiyeline sahip projelere yatırım yapmaya hazırız. Başarılı DTIF projeleri, İrlanda'nın çığır açan teknolojilerin geliştirilmesi ve dağıtımında küresel bir lider olma hedefine ulaşma yolunda çalışırken güçlü bir ekonominin sürdürülmesinde önemli bir rol oynayacaktır.”

Etkinlik, her ölçekteki şirketin İrlanda araştırma kurumlarıyla birlikte piyasaları ve endüstri uygulamalarını bozan değişimi sağlamak için nasıl birlikte çalıştığını göstererek ilham vermeye, yenilik yapmaya ve yatırım yapmaya odaklanmıştır. Uzman panelistler, İrlanda'nın şirketlerin uluslararası alanda rekabet etmesini sağlayan ve akabinde daha fazla yatırım ve büyümeyi getiren çığır açan teknolojileri araştırma ve geliştirmeye nasıl büyük ölçekte yatırım yaptığını vurgulamıştır.

Kamu Harcamaları Bakanı, Sayın Pascal Donohue'de şunları söylemiştir: “Çığır Açan Teknolojiler İnovasyon Fonu, İrlanda ekonomisi için yeni çözümler sunmak amacıyla kuruldu ve finanse edilen projeler geleceğin işlerinin yaratılmasına yardımcı oluyor. Bu süreçten bu kadar çok güçlü projenin ortaya çıktığını görmek harika. Üstesinden geldikleri zorlukların yelpazesi gerçekten etkileyici. Ayrıca oluşturulan ve sürdürülen iş sayısı, alınan yatırım seviyeleri ve verilen patent sayıları açısından çıktılarını görmekten de büyük mutluluk duyuyorum. Bunlar harika başarı hikayeleri ve ekonomimizin uzun vadeli geleceğine yatırım yapmanın faydalarını gösteriyor.”

Yedinci finansman turu olan DTIF Çağrı 7, bu yılın Mayıs ayında başlatılmıştır ve şu anda başvurulara açıktır. BİT, gıda, enerji, iklim eylemi ve sürdürülebilirlik, üretim ve

malzemeler, iş hizmetleri ve süreçleri ile sağlık ve refah projeleri gibi sektörlerde başvurular teşvik edilmektedir. Bu son teklif çağrısı, özellikle İrlanda'nın ekonomik büyümesine katkıda bulunabilecek, dijitalleşmeyi iyileştirebilecek ve iklim eylemi hedeflerine ulaşmaya yardımcı olabilecek projeleri memnuniyetle karşılayacaktır.

Çığır Açan Teknolojiler İnovasyon Fonu (DTIF), 2018 yılında Ulusal Kalkınma Planı (NDP) kapsamında kurulan 500 milyon Avroluk bir fondur. İşletme, Ticaret ve İstihdam Bakanlığı, Enterprise Ireland'ın idari desteğiyle DTIF'i yönetmektedir.

Fonun amacı, İrlanda'nın dünya standartlarındaki araştırma üssü ile sanayi arasındaki iş birliğini teşvik etmek ve işletmelerin bu teknolojilerin geliştirilmesi ve benimsenmesi amacıyla doğrudan finansman sağlamak için rekabet etmesini kolaylaştırmaktır. Amaç, ticari bazda çığır açan teknolojilerin ve uygulamaların geliştirilmesi ve dağıtımına yatırım yapılmasını desteklemektir.

Her projede en az bir KOBİ ve üç veya daha fazla proje ortağından oluşan bir konsorsiyumda bir başka işletme bulunmalıdır. İrlanda araştırma sektörleriyle iş birlikleri teşvik edilmektedir. Tüm ortaklar İrlanda'da bulunmalı ve Enterprise Ireland, IDA Ireland veya uygun bir Araştırma Kuruluşunun müşterisi olmalıdır.

Fon, ölçek ve etki açısından endüstriyel araştırma ve/veya deneysel geliştirme projelerini hedeflemektedir. Üç yıla kadar süren projeler için asgari finansman talebi 1,5 milyon Avro olmalıdır. KOBİ ortakları denk finansman sağlamalı, büyük şirketler ise %60 proje finansmanı sağlamalıdır.

30 Nisan 2025 tarihine kadar alınan tüm uygun başvurular, bağımsız uluslararası uzmanlardan oluşan kurullar tarafından aşağıdaki dört kritere göre titiz bir değerlendirmeden geçecektir: çığır açan teknolojinin kalitesi, genel yaklaşımın mükemmelliği, ekonomik etki ve sürdürülebilirlik ve iş birliğinin gücü.¹²

¹² 09.09.2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://enterprise.gov.ie/en/news-and-events/department-news/2024/september/irelands-inaugural-disruptive-technologies-summit-encourages-enterprises-and-researchers-to-collaborate-on-game-changing-technologies.html> adresinden ulaşılabilir.

İSPANYA

Nüfusu:	47.615.034
Yüzölçümü:	505.990 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	30.104 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Ulusal Piyasa ve Rekabet Komisyonu (CNMC)
Mobil Şebeke Abonesi:	56.896.715
Sabit Şebeke Abonesi:	19.060.635
İnternet Kullanım Oranı (%):	93,90

Cep Telefonu Hatları Temmuz Ayında 60 Milyonu Aştı

İspanya CNMCData'da yayınlanan son verilere göre Temmuz ayı, bir yıl öncesine göre %2,2 artışla 60,05 milyon mobil hatla kapanmıştır.

Movistar, Vodafone ve MASORANGE işletmecileri pazardaki mobil hatların %90,2'sini oluştururken, bu ay mobil taşınabilirlik 500.000 değişikliğin altında kalmış: toplamda 462.246 numara taşıma gerçekleşmiştir. Movistar ve MVNO'lar pozitif net taşınabilirlik bakiyesi kaydederken, Vodafone ve MASORANGE negatif bakiyeye sahiptir.

Genişbantlı mobil ses hatları, 2023 yılına göre %2,6 artışla 52,87 milyon hat ile ayı tamamlamıştır. Öte yandan Temmuz ayı, aylık 94.405 hatlık bir artışla 15,5 milyon eve kadar fiber (FTTH) hattı ile kapanmıştır. Movistar, 5,5 milyon hat ile FTTH hatlarının %35,6'sını oluşturmuştur.

Sabit telefonda Temmuz ayında 6.328 hat kaybedilmiştir. Ay 17,72 milyon hat ile sona ermiştir. Toplam 99.185 sabit numara taşınmış olup, bu rakam bir önceki yılın aynı ayına göre %49,3 daha azdır. Toptan seviyede, 2.772.634 yerel NEBA hattı vardı. Dolaylı NEBA erişim hizmeti (FTTH ve bakır) 1.144.052'si fiber olmak üzere toplam 1.154.109 hattan oluşmaktadır.¹³

¹³ 20.09.2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.cnmc.es/prensa/datos-telecos-julio-20240920> adresinden ulaşılabilmektedir.

İSVEÇ

Nüfusu:	10.377.781
Yüzölçümü:	449.964 km ²
Kişi Başına Gelir:	55.566 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Posta ve Telekom Ajansı (PTS)
Mobil Şebeke Abonesi:	13.015.553
Sabit Şebeke Abonesi:	1.261.073
İnternet Kullanım Oranı:	%88,31

İsveç ve ABD Arasında 6G Alanında İş Birliği Anlaşması

6 Ağustos tarihli deklarasyon, İsveç ve ABD arasında yeni, gelişmekte olan ve gelecekteki bağlantı teknolojileri konusunda kaynakları, uzmanlığı ve teknoloji liderliğini bir araya getirme arzusuna ilişkin en son ikili anlaşmadır.

İş birliği alanları şunlardır: Potansiyel finansman dahil 6G araştırmaları, 6G spektrum tahsisi ve mevcut frekans bantlarında yeni teknolojilerin tanıtılması, 6G frekans bantlarının küresel uyumlaştırılması, uluslararası standartlarla uyumlu teknolojilerin geliştirilmesi, geniş ve kapsayıcı bir 6G ekosisteminin teşvik edilmesi ve dijital uçurumların kapatılmasına yardımcı olacak 6G teknolojilerinin geliştirilmesi.

Ortak açıklamada, “Amerika Birleşik Devletleri, İsveç Krallığı ve daha geniş küresel toplumun karşılıklı yararı için bu vizyonda ana hatlarıyla belirtildiği üzere, 6G ve ötesi de dahil olmak üzere yeni nesil iletişim alanında düzenli olarak etkileşimde bulunma ve işbirliğine odaklanma niyetindeyiz” denilmiştir.

Nisan 2024 ortasında ABD Ulusal Bilim Vakfı (NSF), İsveç İnovasyon Sistemleri Ajansı (Vinnova) ve İsveç Araştırma Konseyi iş dünyası, akademi ve araştırma kurumlarını kapsayan beş yıllık bir inovasyon araştırma ortaklığı mutabakat zaptını açıklamıştır.

Yapay zeka (AI), 6G bağlantısı, makine öğrenimi ve kuantum teknolojisi araştırılacak alanlar arasında yer almaktadır.

Bu duyuru, Ericsson Baş Teknoloji Sorumlusu Erik Ekudden tarafından memnuniyetle karşılanan, Amerika Birleşik Devletleri ve Avrupa Birliği arasında gelişmekte olan teknolojilerin geliştirilmesinde iş birliği ve ortaklığı güçlendiren yeni bir ortak 6G Vizyonunun 5 Nisan 2024'te açıklanmasının ardından gelmiştir.

6G Vizyonunun ayrıntıları, Belçika'nın Leuven kentinde düzenlenen ve aralarında ABD Dışişleri Bakanı Antony Blinken'in de bulunduğu Avrupa Komisyonu ve ABD Hükümetinden üst düzey yetkililerin katıldığı son AB-ABD Ticaret ve Teknoloji Konseyi (TTC) oturumunda vurgulanmıştır.

Dışişleri Bakanı Blinken ayrıca İsveç'in Avrupa Birliği Konseyi Dönem Başkanlığı sırasında İsveç'in kuzeyindeki Luleå kentinde düzenlenen Mayıs 2023 Ticaret ve Teknoloji Konseyi toplantısına da katılmıştır. ABD Başkanı Joe Biden ve İsveç Başbakanı Ulf Kristersson da Temmuz 2023'te Washington'da bir araya geldiklerinde 6G araştırma iş birliğini derinleştirme sözü verdiler.¹⁴

¹⁴ 23.08.2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.ericsson.com/en/news/2024/8/ericsson-welcomes-u.s-sweden-6g-technology-cooperation> adresinden ulaşılabilir.

İSVİÇRE

Nüfusu:	8.796.669
Yüzölçümü:	41.285 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	89.349 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	BAKOM-OFCOM
Mobil Şebeke Abonesi:	10.586.481
Sabit Şebeke Abonesi:	4.330.800
İnternet Kullanım Oranı(%):	98

1. Swiss Post'un Yeniden Yapılandırılması Devam Etmektedir

Swiss Post CEO'su Robert Cirillo, posta hizmetlerinin ülke çapındaki şube ağında planlanan kesintilere devam edeceğini söylemiştir. Cirillo SonntagsBlick gazetesine verdiği demeçte, uygulanmakta olan ilgili kararların mevcut Swiss Post stratejisinin bir parçası olarak alındığını belirtmiştir.

Sonbaharda parlamentoda görüşülecek olan kesintileri tersine çevirmeye yönelik girişimlerle ilgili soruları yanıtlayan Cirillo, yasal kesinlik olmadan, yaklaşık 46.000 çalışanı olan yedi milyar Avroluk bir işletmenin yönetilemeyeceğini ya da reforme edilemeyeceğini bildirmiştir.

Swiss Post'a önümüzdeki dört yıl boyunca şubelerin geliştirilmesi için 100 milyon CHF (119 milyon \$) yatırım yapılması ve 2028 yılına kadar şubelerin yaklaşık beşte birini kapatılması planlanmaktadır.¹⁵

¹⁵ 08.09.2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.swissinfo.ch/eng/workplace-switzerland/swiss-post-implements-branch-network-reduction-according-to-plan/87511881> adresinden ulaşılabilir.

2. Swiss Post'un Siber Güvenliği Güçlendirmesi

Swiss Post'un, kamu yetkilileri ve özel şirketler için güvenli iletişim ve veri korumasını geliştirmek amacıyla güvenli erişim hizmetinin öncüsü Open Systems'ı satın almayı planladığı belirtilmiştir.

Bern, İsviçre merkezli holding, Zürih merkezli Open Systems'i satın alma teklifinin, firmanın küresel ölçekte son teknoloji ağ ve güvenlik yönetimi çözümleri sunmasına yardımcı olacağını söylemiştir.

Swiss Post İletişim Hizmetleri CEO'su Nicole Burth, Open Systems'in siber güvenlik alanındaki mevcut teklifleri güçlü bir şekilde tamamladığını, işletmelerin ağını ve iletişimini daha verimli hale getirdiğini ve sağladığı bulutgüvenlik çözümleriyle güvence altına aldığını bildirmiştir.¹⁶

3. AB Komisyonu'nun Swisscom-Vodafone Italia Anlaşmasını Onaylaması

Avrupa Komisyonu, Vodafone Italia'nın Swisscom (SCMN.S) tarafından satın alınmasını onaylamıştır. İsviçreli telekom şirketi yaptığı açıklamada, Vodafone Italia'nın Swisscom (SCMN.S) tarafından satın alınmasını onayladığını belirtmiştir. Anlaşmanın hala İtalyan rekabet otoritesininki de dahil olmak üzere diğer düzenleyici onaylara tabi olduğu belirtilmiştir. İşlemin 2025 yılının ilk çeyreğinde tamamlanması beklenmektedir.¹⁷

¹⁶ 18.09.2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.bankinfosecurity.com/swiss-post-to-strengthen-cybersecurity-open-systems-buy-a-26312> adresinden ulaşılabilir.

¹⁷ 24.09.2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.reuters.com/markets/deals/eu-commission-clears-swisscom-vodafone-italia-deal-2024-09-24/> adresinden ulaşılabilir.

İTALYA

Nüfusu:	58.983.000
Yüzölçümü:	301.338 km ²
Kişi Başına Gelir:	35.657 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	İtalya Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu (AGCOM)
Mobil Şebeke Abonesi:	78.040.000
Sabit Şebeke Abonesi:	18.600.000
İnternet Kullanım Oranı(%):	84

1. AGCOM'dan, Sabit Ağ Erişim Hizmetleri Pazarlarının Analizi için Soruşturma Prosedürü

İletişim Düzenleme Kurumu (AGCOM) Yönetim Kurulu, 11 Eylül 2024 tarihli oturumda, dört lehte ve Üye Elisa Giomi'nin aleyhte oyu ile, Elektronik İletişim Kanunu'nun 89. maddesinin 2. fıkrası uyarınca sabit ağ erişim hizmetleri pazarlarının analizi için yeni prosedürü başlatma kararını onaylamıştır.

Prosedür, 1 Temmuz'da Optics BidCo tarafından, TIM'in temel sabit ağ altyapısını ve toptan satış faaliyetlerini içeren iş biriminin de devredildiği bir şirket olan FiberCop'un tüm hisse sermayesinin satın alınmasının ardından başlatılmıştır. Söz konusu işlemle ilgili belgelerin edinilmesinin ardından Kurum, yürürlükteki düzenleyici yükümlülüklerin sürdürülmesini, değiştirilmesini veya kaldırılmasını değerlendirmek amacıyla, erişim ağına bağlı çeşitli pazarlarda elde edilen yapısal ayrımın etkilerini tespit etmeyi amaçlamaktadır. Şartlar mevcut olduğunda, yalnızca toptan pazarda faaliyet gösteren şirketlerle ilgili olarak Kanun'un 91. maddesinde belirtilen hükümleri uygulamaktadır.

Yeni analizin tamamlanması beklenirken, Avrupa mevzuatı ve Elektronik İletişim Kanunu tarafından gerekli görülen düzenleyici istikrar ve öngörülebilirlik hedefleri doğrultusunda, 2024-2028 beş yıllık dönemi için düzenleyici referans çerçevesi,

Kurumun erişim pazarlarının önceki koordineli analizini sonuçlandırdığı 30 Nisan 2024 tarihli 114/24/CONS sayılı Karar ile tanımlanmaya devam etmektedir.¹⁸

2. İtalya Rekabet Kurumundan Derinlemesine Soruşturma

İtalya Rekabet Kurumu (AGCM), Vodafone Italia'nın Swisscom tarafından İtalya'nın birleşme kontrol kuralları kapsamında satın alınmasını değerlendirmek amacıyla 11 Eylül 2024'te derinlemesine bir soruşturma (Aşama II) başlattığını duyurmuştur.

Aşama II incelemeleri telekomünikasyon sektöründe olağandışı bir uygulama değildir. Swisscom, işlemin rekabeti desteklediğine inanmaya devam etmektedir. Swisscom, zamanında bir onay almak için İtalyan Rekabet Kurumu ile yakın ve yapıcı bir şekilde çalışmaya devam edeceklerini ve piyasayı önemli gelişmelerden haberdar edeceklerini açıklamıştır.

Genel olarak, Vodafone Italia işleminin tamamlanması planlandığı gibi yürümektedir. Vodafone Italia'nın 15 Mart 2024'te satın alındığının duyurulmasının ardından Swisscom, Mayıs 2024'te 8 milyar Avroluk satın alma bedeli için finansmanı güvence altına almıştır. Ayrıca, hem İtalya'daki Bakanlar Kurulundan (Golden Power mevzuatı) hem de İsviçre Rekabet Komisyonu'ndan şartsız onay almıştır. İşlem için hala alınması gereken düzenleyici onayı bulunmaktadır. İşlemin 2025'in ilk çeyreğinde tamamlanması beklenmektedir.¹⁹

¹⁸ 12.09.2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.agcom.it/comunicazione/comunicati-stampa/comunicato-stampa-del-12-settembre-2024> adresinden ulaşılabilir.

¹⁹ 12.09.2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.swisscom.ch/en/about/news/2024/09/12-vodafone-italia.html> adresinden ulaşılabilir.

POLONYA

Nüfusu:	38.230.000
Yüzölçümü:	306.230 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	16.945 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Elektronik Haberleşme Ofisi (UKE)
Mobil Şebeke Abonesi:	52.760.000
Sabit Şebeke Abonesi:	6.824.896
İnternet Kullanım Oranı(%):	84,5

1. İmar ve Kalkınma Bankası'nın İlk Sürdürülebilirlik Bağlantılı Telekom Kredisinden Faydalanması

Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD), Polonya'nın önde gelen telekomünikasyon sağlayıcılarından Play Group'a sürdürülebilirlik bağlantılı bir kredi sağlayarak, sektörde önemli bir adım atmıştır. EBRD'nin bu türdeki ilk finansmanı olan bu kredi, Play Group'un sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmasını desteklemek amacıyla verilmiştir.

Yaklaşık 500 milyon Polonya Zlotisi (yaklaşık 111 milyon Avro) değerindeki kredi, şirketin çevresel etkilerini azaltmasına ve enerji verimliliğini artırmasına katkı sağlayacaktır. Play Group, 2026 yılına kadar enerji tüketimini ve karbon emisyonlarını düşürmeyi hedefleyen bir dizi sürdürülebilirlik hedefi gerçekleştirmeyi taahhüt etmiştir.

EBRD'nin finansman desteğinin, aynı zamanda Polonya'nın daha geniş çevresel sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşmasına da yardımcı olması beklenmektedir. Banka, bu krediyi Avrupa Birliği'nin Yeşil Anlaşma stratejisi ve Polonya'nın enerji geçiş hedefleriyle uyumlu hale getirmiştir.

Bu proje, Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası'nın sürdürülebilirlik ve enerji verimliliği konularında Polonya'nın özel sektörüne olan desteğini de vurguluyor. EBRD, Play Group ile ortak çalışarak, çevresel sürdürülebilirlik hedeflerinin gerçekleştirilmesine yönelik adımlar atmayı hedeflemektedir.

Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası, sürdürülebilir kalkınmayı teşvik etmek amacıyla 1991 yılında kurulmuştur. Banka, özellikle Avrupa, Orta Asya ve Akdeniz bölgelerinde ekonomik kalkınma projelerine finansman sağlamaktadır²⁰.

2. Polonya Posta İdaresinden Küçülme Hamlesi

Polonya Posta İdaresi (Poczta Polska), büyük bir dönüşüm planı kapsamında çalışanlarının %15'ine gönüllü işten çıkarma teklif etmeyi planlamaktadır. Bu, yaklaşık 7.000 çalışanın işten çıkarılmasını öngörmektedir. Şirket, artan dijitalleşme ve maliyet baskıları nedeniyle operasyonlarını daha verimli hale getirmek istemektedir.

Dönüşüm planının önemli bir parçası, posta hizmetlerinin dijitalleştirilmesi ve iş süreçlerinin modernleştirilmesi olacaktır. Şirket, dijitalleşmenin hem müşterilere daha iyi hizmet sunacağını hem de maliyetleri düşüreceğini belirtiyor.

Posta İdaresi, işten çıkarmaların gönüllü olduğunu ve çalışanların çeşitli teşviklerle destekleneceğini açıklamıştır. İşten ayrılmayı kabul eden çalışanlara kıdem tazminatı ve çeşitli yardımlar sunulacaktır. Bu süreç, Poczta Polska'nın gelecekte daha rekabetçi ve sürdürülebilir bir şirket olmasına katkı sağlamayı hedefliyor. Şirket, daha az çalışanla daha verimli hizmet sunmayı amaçlıyor. Şirketin kendi ayakları üzerinde durarak para kazanmasını hedeflediklerini belirten İdare, "Posta idaresi müşteri için rekabet eden bir piyasa oyuncusu haline gelmelidir" demiştir. Polonya'nın en büyük ikinci işvereni olmasına rağmen, 62.000'den fazla çalışanı ve ülke genelinde 7.600 ofisi bulunan Poczta Polska, son yıllarda sıklıkla zarar etmektedir. Rakip özel firmalar, daha modern ve güvenilir hizmetler sunarak pazarda öne çıkarken, Poczta Polska bu rekabetle baş etmekte zorlanıyor. Şirket yaptığı açıklamada, mali durumunu düzeltmek

²⁰ 31.08.2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.ebrd.com/news/2024-/poland-to-benefit-from-first-ebd-sustainabilitylinked-telecoms-loan.html> adresinden ulaşılabilir.

ve daha rekabetçi hale gelmesini sağlamak amacıyla dönüşüm planının kritik olduğunu vurgulamıştır²¹.

²¹ 16.08.2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://notesfrompoland.com/2024/08/16/polish-post-office-to-offer-redundancy-to-15-of-staff-as-part-of-transformation-plan/> adresinden ulaşılabilir.

PORTEKİZ

Nüfusu:	10.276.617
Yüzölçümü:	92.280 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	36.079 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	ANACOM (Ulusal Haberleşme Otoritesi)
Mobil Şebeke Abonesi:	12.500.000
Sabit Şebeke Abonesi:	5.087.000
İnternet Kullanım Oranı(%):	84,2

1. İnternet Erişim Hız Testi Sonuçları

Portekiz düzenleyici kurumu ANACOM tarafından yapılan açıklamalara göre; 2024 yılının 2. çeyreğinde NET.mede yaklaşık 121 bin İnternet erişim hızı testi (günde ortalama 1.332 test) gerçekleştirmiştir; bu rakam geçen çeyreğe göre %11, geçen yılın aynı çeyreğine göre ise %31 daha azdır.

Testlerin yaklaşık %65'i ev tipi sabit erişimler ve %23'ü mobil erişimler üzerinden gerçekleştirilmiştir. Bir önceki çeyreğe kıyasla test sayısındaki düşüş (-%11), tanımlanmamış erişimler ve uluslararası erişimler üzerinden yapılan testler hariç tüm erişim kategorilerinde gözlemlenmiştir, ancak bu erişim türleri üzerinden yapılan testler, gerçekleştirilen toplam test sayısının sırasıyla yalnızca %2 ve %0,1'ini temsil etmektedir.

Konut tipi sabit erişim için, en fazla testin yapıldığı saatler saat 16:00 ile 22:00 arasında olmaya devam etmiştir. Mobil erişimler için, sabah döneminin (10:00-12:00) daha az ilgili olduğu bir önceki çeyreğin aksine, en fazla testin yapıldığı saatler sabah 10:00-11:00 ve öğleden sonra 3:00-7:00 arası olmuştur.

2024'ün 2. çeyreğinde, ülke genelindeki toplam 308 belediyeden on belediye, konut tipi sabit erişim için test kaydı yaptırmamıştır; bu, 2019'un 1. çeyreğinden bu yana test kaydı yaptırmayan en yüksek belediye sayısıdır. Mobil erişim için 22 belediye herhangi bir test kaydı yaptırmamıştır.

NUTS II Kuzey Portekiz, erişim türüne bakılmaksızın en fazla test yapılan belediye Lizbon olmasına rağmen, en fazla konut tipi sabit ve mobil erişim testi yapılan bölge olmuştur.

2024'ün 1. çeyreğinde NET.mede'de gerçekleştirilen hız testleri sonucunda elde edilen bilgiler aşağıdaki şekilde özetlenmiştir:

İNDİRME: Sabit konut erişimleri için 96 Mbps veya daha fazla ve mobil erişimler için 18 Mbps veya daha fazla

YÜKLEME: Konut tipi sabit erişimler için 98 Mbps veya daha fazla ve mobil erişimler için 10 Mbps veya daha fazla

GECİKME: Konut tipi sabit erişimler için 12 milisaniye (ms) veya daha az ve mobil erişimler için 35 ms veya daha az

Mobil erişimler için medyan sonuçlar, yalnızca uygulama üzerinde, özellikle de 5G mobil şebekesinde yapılan testler dikkate alındığında daha iyi olacaktır (138 Mbps indirme hızı, 25 Mbps yükleme hızı ve 25 ms gecikme).

Geçen yılın aynı çeyreği ile karşılaştırıldığında, konut tipi sabit erişimlerde indirme hızında (+%8) ve gecikme süresinde (-%8) iyileşme görülürken, yükleme hızında (-%1) düşüş kaydedilmiştir. Mobil erişimlerde, geçen yılın aynı çeyreğine kıyasla yükleme hızında (+%29) ve gecikme süresinde (-%5) iyileşme görülürken, indirme hızında (-%4) düşüş yaşanmıştır.

Sabit erişimlerde bu eğilim, diğer şeylerin yanı sıra, kullanıcıların daha yüksek hız tekliflerine abone olmalarını yansıtabilir²².

²² 18.09.2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.anacom.pt/-render.jsp?contentId=1794540> adresinden ulaşılabilir.

2. Numara Tahsisi

17 Eylül 2024 tarihinde ANACOM, Vodafone Portugal - Comunicações Pessoais'e 17 Eylül 2025 tarihine kadar geçerli olmak üzere ulusal numaralandırma planının "49000000xxxx" numaralarına ilişkin numaralandırma kaynaklarının kullanım hakkını sadece test amaçlı olarak vermiştir. Tahsis edilen numaralar, makineden makineye (M2M) hizmetlerinin ve mobil internet erişim hizmetinin sağlanması için kullanılan iletişim hizmetinin sağlanması faaliyeti için kullanılamaz²³.

3. Posta Trafik Bilgileri

Portekiz'de 2024 yılının 2. çeyreğinde (2Ç2024) posta trafiği, geçen yılın aynı çeyreğine göre %9,8 oranında azalarak 126 milyon adet olarak gerçekleşmiştir.

Posta trafiğinin yaklaşık %70,6'sı mektup postası, %7,1'i editoryal posta ve %7,8'i doğrudan postadan oluşmuştur. Toplam trafiğin %14,5'ini oluşturan koliler, 2023'ün 2. çeyreğine göre 0,8 yüzde puanı daha fazladır. Geçen yılın aynı dönemiyle karşılaştırıldığında, doğrudan posta, mektup postası ve editoryal posta trafiği sırasıyla %27,4, %8,7 ve %6,0 oranında azalırken, koli trafiği %4,6 oranında azalmıştır.

Ürün başına ortalama gelir geçen yılın aynı çeyreğine göre artarak (+%10,7) 2018'de başlayan büyüme trendini sürdürmüştür. Bu çeyrekteki artış temel olarak, 1 Şubat 2024 tarihinde CTT tarafından teşvik edilen fiyat artışlarından etkilenen mektup postası gelirindeki artıştan (%11,3) kaynaklanmaktadır.

Evrensel hizmet; posta hizmetleri trafiğin %77,7'sini ve gelirin %50,1'ini oluşturmuştur. 2023'ün 2. çeyreği ile karşılaştırıldığında, evrensel hizmet trafiği %8,6 oranında azalmış ve toplam trafik içindeki ağırlığı 1,0 b.p. artmış, söz konusu hizmet gelirleri ise %0,4 oranında azalmış ve toplam içindeki ağırlığı 0,2 b.p. azalmıştır.

²³ 30.09.2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.anacom.pt/-render.jsp?contentId=1794924> adresinden ulaşılabilir.

CTT grubunun posta trafiğindeki payı, 2Ç2023'e kıyasla 1,7 b.p. azalarak yaklaşık %82,6 olmuştur. Evrensel hizmet trafiği ile ilgili olarak, CTT grubu geçen yılın aynı çeyreğine göre 0,7 b.p. daha az, yaklaşık %89,6'lık bir paya sahiptir. Öte yandan, CTT grubunun koli payı %43,5 olarak gerçekleşmiştir.

2024'ün 2. çeyreğinde, posta hizmetlerinin işletilmesinde görev alan yaklaşık 15,3 bin çalışan var ve bu sayı 2023'ün 2. çeyreğine göre %1,2 daha fazla gerçekleşmiştir. CTT Group'un çalışan sayısı %1,2 azalırken, diğer işletmecilerin çalışan sayısı %7,2 artmıştır. Dönem sonunda, CTT Grubu çalışanlarının payı toplamın %69,7'sine ulaşmıştır.

Erişim noktalarının (%7,3) ve dağıtım merkezlerinin (%0,7) sayısı geçen yılın aynı çeyreğine göre artış göstermiştir. CTT postanelerinin ve posta şubelerinin sayısı geçen yılın aynı çeyreğine kıyasla değişmemiştir²⁴.

²⁴ 30.09.2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.anacom.pt/render.jsp?contentId=1794887> adresinden ulaşılabilir.

AMERİKA KITASI

ABD

Nüfusu:	333.649.281
Yüzölçümü:	9.834 milyon km ²
Kişi Başına Gelir:	76.027 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Federal İletişim Komisyonu (FCC)
Mobil Şebeke Abonesi:	442.460.000
Sabit Şebeke Abonesi:	127.280.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	92

1. DirecTV, AT&T'den Ayrılıp Dish'i 1 Dolara Satın Aldı

DirecTV, ana şirketi AT&T'den ayrılırken, Echostar'a ait olan Dish video dağıtım işletmelerini devralmak amacıyla yaklaşık 10 milyar ABD Doları tutarında bir borç transferi anlaşması yapmıştır. Bu hamlenin ABD'nin ücretli TV sektörünün şeklini değiştirmesi ve Dish'in bir mobil şebeke işletmecisi olarak hayatta kalmasına yardımcı olması beklenmektedir.

DirecTV ve Dish, 20 yıldan uzun bir süre önce başarısızlıkla sonuçlanan bir önceki birleşme girişiminden bu yana birçok kereler birbirlerine yakınlaşıp uzaklaşmıştır. Söylentiler yıllar içinde azalıp çoğalırken Dish'in sahibi Echostar için yaklaşan büyük bir borcun geri ödeme tarihi, işletmecisi için önemli bir baskı oluşturmuş ve ikilinin gerçekten bir anlaşma yapmayı başarması ihtimali daha da olası hale gelmiştir.

Şirketler görüşmelerin yeniden başladığını duyurduktan sadece iki hafta sonra bir anlaşmaya vardıklarını açıklamış olup DirecTV, EchoStar'ın Dish TV ve Sling TV'yi içeren video dağıtım işini 1 ABD Dolar nominal ücret karşılığında ve 9,75 milyar ABD Dolarlık net borcunu üstlenerek satın alacaktır.

Bu miktar Dish'in toplam net borcundan yaklaşık 1,57 milyar dolar daha az olup DirecTV'nin borç sahiplerini esasen alacaklarından daha azını geri almaya ikna etmesi

gerekmektedir. Şirketin son zamanlardaki mali sorunları göz önüne alındığında, bu anlaşmanın alacaklılar için çok sert bir anlaşma olmadığı düşünülmektedir.

Her iki şirket de bu birleşme sonucu elde edilecek birleşik video tekliflerinden çok şey elde etmekte olup, yeni yapının daha geniş ölçekli bir platformda daha fazla içeriği tek bir yerde bir araya getirme yeteneği artmıştır. Artan olanaklar tüketiciler için daha fazla esneklik ve daha iyi değer potansiyeli taşımaktadır.

DirecTV ve Dish'in 2002'deki 26 milyar dolarlık birleşme girişimi, ücretli TV alanındaki rekabet endişeleri nedeniyle hayata geçirilememiştir ancak son yıllarda gelişen pazar dinamikleri farklı yayın platformlarının hayatını zorlaştırmakta ve pazar payını korumayı çok güç hale getirmektedir. Bunun doğal bir sonucu olarak bu ortaklığın gerekli yasal engelleri ve piyasa zorluklarını aşma olasılığı çok daha yüksek görünmektedir. Bununla birlikte halihazırda birleşme henüz gerçekleştirilmemiş olup hiçbir şey kesin değildir ve şirketler birleşmeyi hem son kullanıcılar hem de kendi işletmeleri için olumlu bir şekilde konumlandırmak için ellerinden gelen her şeyi yapmaya devam etmektedir.

DirecTV CEO'su Bill Morrow'a göre DirecTV rekabetin yoğun olduğu bir video dağıtım sektöründe faaliyet göstermektedir ve DirecTV ve Dish'in birleşerek daha büyük bir ölçekte hizmet sunması müşterilerin ilgi alanlarına göre uyarlanmış içeriği bir araya getirmek, içerikleri düzenlemek ve operasyonel verimliliği elde etmek için daha iyi konumlandırma yapmak gibi birçok potansiyeli barındırmaktadır.

Anlaşma, 2024 yılı başında kardeş şirket Dish ile birleşmesinin ardından mali sıkıntılar yaşayan ve iflası önleme yeteneği konusunda birçok spekülasyona yol açan EchoStar için daha karmaşık bir konudur. Şirket, son aylarda birkaç kez 2024 yılı Kasım ayında vadesi gelen yaklaşık 2 milyar ABD Doları büyüklüğündeki borcunu ödemek için nakit parası olmadığını kabul etmiş ancak bir dizi olası finansman ortağıyla görüşme halinde olduğunu ifade etmiştir.

EchoStar DirecTV anlaşmasının yanı sıra TPG, Angelo Gordon ve belirli ortak yatırımcılardan yaklaşık 2,5 milyar ABD Doları büyüklüğünde yeni finansman paketi

almayı da içeren bir dizi finansal işlemi duyurmuş olup bu hamle Kasım ayı borç vadesine yönelik olarak geçici likidite sağlamıştır.

EchoStar halihazırda acil mali sorunlarını çözmüş olup şimdi dikkatini bir mobil işletmeci olmaya vermektedir. EchoStar CEO'su Hamid Akhavan, yapılan stratejik anlaşmaların ABD kablosuz pazarında agresif bir şekilde rekabet etme yeteneklerini geliştireceğini ifade etmektedir. Akhavan'a göre eski işletmecilerin müşterileri uyanacak ve son teknoloji EchoStar şebekesine ilgi göstereceklerdir. Bu eski işletmecilerden biri olan AT&T açıklanan anlaşmaları yumağın oldukça yakından dahil olmuştur. AT&T, DirecTV'deki %70 hissesini mevcut finansal ortağı TPG'ye 7,6 milyar ABD Doları nakit karşılığında satmak için bir anlaşma yapmış olup şirket 2015 yılın da DirecTV'nin tümüne borçlar dahil 67 milyar ABD Doları ödeyerek uzun vadeli stratejisine uymayacak bir şekilde yatırım yapmıştır. Yapılan son anlaşma ile 2021 ortalarında %30'luk bir hissenin TPG'ye satışının tamamlanmasının ardından kalan %70'lik kısım da bu son anlaşma ile elden çıkarılmıştır.

AT&T duyuruyu doğal olarak olumlu bir şekilde sunmuştur. Şirkete göre bu satış, AT&T'nin lider kablosuz 5G ve fiber bağlantı şirketi olmaya odaklanmasına devam etmesini sağlamaktadır. Bu işlem aynı zamanda önümüzdeki birkaç yıl içinde beklenen nakdi öne çekerek AT&T'nin bilançosunu güçlendirmeye devam etmektedir.²⁵

2. Google, Microsoft'un Bulut İşletmesi Hakkında AB'ye Rekabet Davası Açtı

ABD'li internet devi Google, Microsoft'un Azure işletmesi aracılığıyla haksız bulut bilişim uygulamalarında bulunduğunu iddia ederek AB'ye bir rekabet şikayetinde bulunmuştur.

AB'nin rekabet birimine gönderilen ve Financial Times'ın önceden incelediği şikâyette, Microsoft'un Azure bulut platformuyla haksız rekabet ettiği ve bunun da seçeneklerin azalmasına ve fiyatların artmasına yol açtığı ileri sürülmektedir.

²⁵ 30.09.2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.telecoms.com/operator-ecosystem/directv-buys-dish-for-1-as-at-t-exits> adresinden ulaşılabilir.

Şikâyetinde, Microsoft'un müşterilerini Azure bulut hizmetlerine yönlendirmek için Windows yazılımını kullandığı ve alternatifleri kolayca değiştirmelerini engellediği iddia edilmektedir.

Rapora göre, bu durum, rakip bulut sağlayıcılarını kullananlara ağır cezalar uygulayarak müşterilerin Windows yazılımına olan güvenlerini sömürmek olarak nitelendirilmektedir.

Şikâyetinde, Windows yazılımını Azure bulutuna taşımak isteyen bir Microsoft müşterisinin bunu esasen hiçbir ücret ödemediği ancak aynı şeyi Google Cloud gibi başka bir bulut platformunda yapmak istemesi halinde yeni Windows sunucu lisansları satın almak için %400'lük bir fiyat artışı ödemek zorunda kalacağı iddia edilmektedir.

Google şikâyetinde, Microsoft'un hizmetlerini rakip bulut sağlayıcılara taşıyan müşterilerin Windows kullanıcı deneyimini düşürmesinden endişe duyduğunu söylemiştir. Şirket Microsoft'un mali yükümlülükleri yalnızca Azure'un ana rakipleri olan AWS, Google Cloud ve Alibaba Cloud için zorunlu tutması nedeniyle Microsoft'u ayrımcı uygulamalarla suçladığını ifade etmektedir.

2024 yılının başlarında İngiltere rekabet otoritesinin bulut hizmetleri pazarındaki rekabete yönelik gerçekleştirdiği soruşturmada Hem Google hem de AWS Microsoft'u hedef almıştır. Google soruşturmaya yönelik olarak hazırladığı savunmada, müşterilerden gelen geri bildirimlerle tutarlı olarak, Microsoft'un lisanslama uygulamaları ile ilgili bazı yapay teknik engeller oluşturduğunu bunun da müşterilerin çoklu bulut veya geçiş stratejisini keşfetme ve/veya benimseme yeteneği önündeki en önemli zorluk haline dönüştüğünü vurgulamıştır.

AWS bulut platformuyla pazara liderlik eden Amazon ise Microsoft'un lisanslama uygulamalarının BT hizmetleri pazarının iyi işleyen yapısına bir istisna teşkil ettiğini belirtmiştir.

İngiltere rekabet otoritesinin soruşturmasının önümüzdeki Nisan ayına kadar devam etmesi beklenmekte olup Google'ın AB'ye yaptığı şikâyetten ne çıkacağını konusunda henüz bir tahmin yapmak için çok erkendir.²⁶

3. ABD Posta Servisi, Posta Düzenleme Komisyonuna Mevcut Hizmet Standartları Kapsamında Operasyonel İyileştirmeler ile İlgili Planlarını Sundu

Amerika Birleşik Devletleri Posta Servisi, Posta Düzenleme Komisyonu'na (PRC) posta işleme ve taşımacılığını iyileştirme planlarını sunduğunu açıklamış olup bu iyileştirmelerin posta ve paket ürünleri için mevcut hizmet standartları dahilindeki önerilen iyileştirmelerle nasıl uyumlu hale getirileceğini zaman gösterecektir.

Posta Servisi 2024 yılı Eylül ayı başında posta ve kargo topluluğu paydaşlarından geri bildirim istediği sanal bir konferans düzenlemiştir. Bu konferans paydaşların görüşlerini dikkate almak, süreç boyunca azami şeffaflığı sağlamak ve geçerli düzenleyici süreçlere uymak için önerilen değişikliklerle ilgili tasarlanmış olup sonuçlar Posta Düzenleme Komisyonundan son görüş alındıktan sonra kesinleşecektir. Daha önceki sanal konferans tartışmasının ve bugünkü dosyalamanın merkezinde, hizmet standartlarının mevcut günlük aralıklarını genişletmeden ve bazı ürünler için mevcut günlük aralıkları kısaltarak, tüm posta ve paket kategorilerini entegre bir ağ aracılığıyla işlemek, taşımak ve teslim etmek için operasyonel iyileştirmeler ve bunlara karşılık gelen geliştirmeler yer almaktadır. Bu iyileştirmeler ve geliştirmeler Posta Servisi daha verimli ve etkili bir işletme modeli uygulamaya devam ederken, kuruluşa ve müşterilerine önemli faydalar sağlayacaktır. Önerilen iyileştirmeler mevcut hizmet standartları dahilindedir ve Posta Servisi'nin daha güvenilir ve daha düşük bir maliyetle çalışmasını ve posta sisteminin bugünkü kullanımına uygulanabilir daha rasyonel bir lojistik yaklaşımıyla hizmet vermesini sağlayacaktır.²⁷

²⁶ 25.09.2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.telecoms.com/public-cloud/google-reportedly-files-antitrust-complaint-to-eu-over-microsoft-s-cloud-business> adresinden ulaşılabilmektedir.

²⁷ 04.10.2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://about.usps.com/newsroom/-national-releases/2024/1004-usps-files-request-for-prc-advisory-opinion.htm> adresinden ulaşılabilmektedir.

ARJANTİN

Nüfusu:	46.303.254
Yüzölçümü:	2.780.000 km ²
Kişi Başına Gelir:	12.402 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Ulusal İletişim Kurumu (ENACOM)
Mobil Şebeke Abonesi:	64.010.000
Sabit Şebeke Abonesi:	6.900.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	87,2

ENACOM Yasa Dışı Bahis Sitelerini Engellemeyi Kolaylaştırdı

Ulusal İletişim Ajansı (ENACOM), kumar oynamayı önlemek ve bununla mücadele etmek amacıyla, halihazırda binden fazla yasa dışı çevrimiçi bahis web sitesinin engellenmesini kolaylaştırmıştır. Kuruluşun yetkilisi Juan Martín Ozores yaptığı açıklamada "Çocuklarda ve ergenlerde çevrimiçi kumar bağımlılığının, yasa dışı bahisleri teşvik eden web sitelerinin koruması altında ortaya çıkan bir bela olduğunun bilincindeyiz. Bu nedenle, bu yasa dışı platformların gelişmesini önlemek için diğer kuruluşlarla ortak çalışmaya ve sorumlu dijital vatandaşlığı teşvik eden, çocukların ruh sağlığı ve duygusal gelişimini gözetken girişimleri teşvik etmeye kararlıyız" demiştir. Durumun ciddiyetinin farkında olan kuruluş yasa dışı bahis sitelerine erişimin engellenmesini talep eden bir adli yazı kuruma ulaştığında, derhal ülkenin internet servis sağlayıcı şirketlerini ve onları bir arada toplayan Oda ve Federasyonları bilgilendirmektedir. Bu sorunla mücadele için farklı kurum ve kuruluşlarla görüşen ENACOM olarak tüm Arjantinlilerin hangi platformlara, uygulamalara ve web sitelerine erişeceklerini seçme özgürlüğünü engellemeden çocukları ve gençleri koruma konusunda gerekli adımları atmaktadır.²⁸

²⁸ 03.09.2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.enacom.gob.ar/institucional/-enacom-facilito-el-bloqueo-de-mas-de-mil-sitios-web-de-apuestas-ilegales_n4689 adresinden ulaşılabilir.

KANADA

Nüfusu:	38.008.005
Yüzölçümü:	9.984.670 km ²
Kişi Başına Gelir:	49.222 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Kanada Radyo-Televizyon ve Telekomünikasyon Komisyonu (CRTC)
Mobil Şebeke Abonesi:	36,5 Milyon
Sabit Şebeke Abonesi:	10,9 Milyon
İnternet Kullanım Oranı (%):	92

1. Kanada'daki Yeni Nesil Madencilik Operasyonları Geliştirildi

Dünyanın en büyük Kanada merkezli yeraltı madencilik ekipmanı üreticisi olan MacLean ve Kanada'nın en büyük telekomünikasyon işletmecisi olan Bell, madencilik müşterilerinin gelişen ihtiyaçlarını daha iyi desteklemek için teknolojik bir iş birliği yaptıklarını duyurmuştur. Sunulan yenilikler, ekipmanların birlikte çalışabilirliğini (makinelerin bilgi alışverişi yapma ve kullanma şekli) iyileştirerek, çalışanlar için güvenliği artıracak buna ek olarak sürdürülebilir uygulamaları ve araç emisyonlarının azaltılmasını sağlayacaktır.

Bell, Ontario Sudbury'deki MacLean Araştırma ve Eğitim Tesisinde özel bir mobil şebekenin kurulması ve madencilik araçları arasında mükemmel bir iletişim altyapısı sağlanması için çalışmalara başlamış olup işletmeci ilerleyen yıllarda bölgede kurmuş olduğu test tesisini bir mükemmeliyet merkezine dönüştürmeyi planlamaktadır. Bell'in yüzey atölyesinden yeraltı ortamına kadar özel bant genişliği kullanan ve sinyal kararlılığı sağlayan güvenli bir 5G/LTE şebekesini kurması beklenmektedir.²⁹

²⁹ 17.09.2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://explore.business.bell.ca/news-and-events/bell-maclean-advance-next-generation-mining-operations-canada> adresinden ulaşılabilmektedir.

2. Kanada'daki Tüketicilerin Yeni Nesil İnternet Deneyimlerini Hızlandırma Çalışmaları

Kanada'nın önde gelen telekomünikasyon işletmecilerinden biri olan Rogers Communications, ABD'li ünlü işletmeci Comcast'ın lider şebeke tasarımının Kanada özelinde ilk uygulamasına kendi şebekesinde başlanacağını duyurmuştur.

Bu iş birliğiyle Rogers, Comcast'ın ABD'de 60 milyondan fazla ev ve işletme için erişilebilir hale getirdiği gibi, daha yüksek hızlar, gelişmiş güvenilirlik ve daha düşük gecikme süresi sunmak için yol haritasını ilerletecektir. Bu çaba, Comcast'ın küresel teknoloji platformunun genişlemesini sürdürerek, dünya çapındaki hizmet sağlayıcılarının müşterilere yeni nesil bağlantı ve eğlence deneyimleri sunmasını sağlayacaktır.

Rogers'ın Teknoloji Direktörü Mark Kennedy, Kanada'daki hanelerin yüzde 60'ından fazlasını birbirine bağlayan ulusal kıydan kıyıya kablolu şebekelerine, müşterilere en iyi şebeke performansını sunmak için sürekli yatırım yaptıklarını, Comcast ile uzun süredir devam eden bir ortaklıklar olduğunu ve Kanadalılara en iyi internet teknolojisini getirmek için birlikte çalışmaya devam etmekten gurur duyduklarını ifade etmektedir.

Comcast şebeke işlevlerini bulutta gerçekleştirerek, veri işlemeyi müşterilere yaklaştırarak ve süreçlerine yapay zekayı entegre ederek şebekesini müşterilerine birinci sınıf bir internet hizmeti sunmak için konumlandırmıştır. Bu yaklaşımla yapay zekâ şebeke sorunlarını müşteriler etkilemeden önce belirleyip çözmekte ve şebeke kaynaklarının daha verimli kullanılmasına ek olarak talep arttığında kapasitenin ölçeklendirilmesini sağlamaktadır Hizmetleri son kullanıcılara daha yakın sunmak gecikmeyi azaltmakta ve akış, oyun, görüntülü konferans gibi birçok hizmet için en yüksek kalitede bağlantıyı desteklemektedir.

Bu teknolojiler Comcast'ın müşterilerine daha hızlı, daha duyarlı ve sürekli olarak üstün bir internet deneyimi sunmasını sağlarken Comcast'ın şebeke tasarımı ve uzmanlığını rehber olarak alan Rogers, sektördeki yerini hızla artırmak ve yerleşik yapay zekâ ile

bulut ve uç bilişimin inanılmaz avantajlarından yararlanmak için çalışmaya devam etmektedir.³⁰

3. Kanada Postası 2025 Yılı için Yeni Posta Ücretleri Belirledi

Kanada Postası, 2025 yılı içerisinde mevcut posta ücretlerinde artış yapmaya hazırlanmaktadır. Yapılan hazırlıklara göre pul satışlarının çoğunluğunu oluşturan kitapçık, rulo veya tabaka halinde satın alınan pulları için ücret 25 Kanada Senti artarak pul başına 1,24 Kanada Dolarına yükselecektir.

Kurum son on yıldır düzenlenmiş mektup postası ücret artışlarını minimumda tutmuş olup önerilen ücret değişikliği, yaklaşık yüzde 25'lik bir kerelik bir artışı temsil etmektedir. Posta idaresinin ifadesine göre bu artış pul fiyatlarını tüm Kanadalılara mektup postası hizmeti sağlamanın artan maliyetiyle daha uyumlu hale getirmek için gerekli bir artıştır.

Kanada'da mektup postası hacmi son yirmi yılda, 2006'daki 5,5 milyar mektuptan 2023'te 2,2 milyar mektuba düşerek yüzde 60 oranında azalmıştır. Bu süre zarfında, hizmet verilen adres sayısı 3 milyondan fazla artarak, 2006'daki 14,3 milyon adresten 2023'te 17,4 milyon adrese yükselmiş olup bu sayı da her geçen gün artmaya devam etmektedir.

2006 yılında Kanada'daki haneler haftada ortalama yedi mektup alırken bugün haftada iki mektup almaya başlamışlardır.

2018'den 2023'e kadar Kanada Postası, 2023'te vergi öncesi 748 milyon Kanada Doları büyüklüğünde zarar da dahil olmak üzere vergi öncesi 3 milyar ABD Doları kaybetmiştir.

³⁰ 24.09.2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://corporate.comcast.com/press/releases/rogers-communications-comcast-access-network-architecture-next-generation-internet-experiences-canada> adresinden ulaşılabilir.

Bu veriler her yıl daha fazla adrese teslim edilecek daha az mektup olduğunu göstermektedir ki ve bu da sürekli enflasyon baskısının yanı sıra Kurum üzerinde önemli maliyet baskıları yaratmaktadır. Buna ek olarak Kanada pul fiyatları uluslararası alanda en düşük olanlar arasında yer almaya devam etmektedir. Yeni ücretler düzenleyici onayına bağlı olarak yoğun tatil posta sezonundan sonra 13 Ocak 2025'te yürürlüğe girecektir Yeni düzenlenmiş ücretlerin, 2025 yılında Kanada Postası için yaklaşık 80 milyon Kanada Doları ek yıllık brüt gelir getirmesi beklenmektedir.³¹

³¹ 06.09.2024 tarihinde yayımlanmış olan haerin detaylarına <https://www.canadapost-postescanada.ca/cpc/en/our-company/news-and-media/corporate-news/news-release/2024-09-06-canada-post-proposes-new-postage-rates-for-2025> adresinden ulaşılabilmektedir.

Nüfusu:	10.386.538
Yüzölçümü:	86.600 km ²
Kişi Başına Gelir:	4.782 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Bilgi İletişim Teknolojileri Ajansı
Mobil Şebeke Abonesi:	10.750.300
Sabit Şebeke Abonesi:	1.673.210
İnternet Kullanım Oranı (%):	79,80

1. "AzPost Mobil" Uygulaması Hayata Geçti

"Azpost" LLC, finansal hizmetlerden yararlanan müşterileri için yeni bir mobil uygulama başlatmıştır. Uygulama "Azpost"a ait plastik kartlardan yararlanan tüm tüketicilerin kullanımına yöneliktir. "AzPost Mobil" uygulaması üzerinden müşterinin kartlarına ait tüm bilgi, işlem ve ekstrelerin takibi yapılabilmektedir. "Karttan Karta" (karttan karta para transferi) ve kartlara limit uygulama gibi önemli fonksiyonlar da mevcuttur. Kullanıcı, uygulama aracılığıyla birtakım ödemeleri de (kamu hizmetleri, bütçe, iletişim, kredi, eğitim, sigorta, internet vb.) gerçekleştirebilmektedir.

Aynı zamanda, "AzPost Mobile" uygulamasıyla "Google Pay" veya "Apple Pay"e "Azerpocht" kartlarını ekleyen her kullanıcı temassız ödeme yapabilmektedir. Gelecekte bu uygulamada posta ürünlerine ilişkin bilgi almaya yönelik yeni işlevlerin etkinleştirilmesinin planlandığını belirtmekte fayda vardır.³²

³² 05.09.2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.azerpost.az/az/news/details/5238/azpost-mobile-tetbiqi-istifadeye-verilib> adresinden ulaşılabilir.

2. Aztelecom LLC, Gobustan Bölgesinin %98'ini Yüksek Hızlı İnternet ile Kapladı

Aztelecom LLC, "Online Azerbaycan" projesi çerçevesinde telekomünikasyon altyapısını iyileştirme ve modern uluslararası standartlara uygun hale getirme çalışmalarına devam etmektedir. Bir sonraki aşamada, Gobustan ilçesinde hızlı ve kesintisiz internet hizmeti sağlayan GPON (Gigabit Pasif Optik Ağlar) fiber-optik ağının inşası için gerekli ekipmanlar kurularak faaliyete geçirildi ve GPON teknolojisi temelinde projelendirme çalışmaları yapıldı.

Gobustan ilçesinin %98'i yüksek hızlı internet kapsamındadır. İlçe genelinde yaklaşık 6.000 hane ve işyeri şu anda hizmeti kullanmaktadır. Yeni abonelerin bağlantıları ise devam etmektedir. Yeni GPON teknolojisinin kullanılmaya başlanmasıyla birlikte abonelere daha yüksek hızlı (100 Mbit/s'den 250 Mbit/s'ye kadar) internet paketleri (İnternet, İnternet + telefon, İnternet + televizyon, İnternet + telefon + televizyon) sunulmaktadır.

Hizmetlerin maliyeti, seçilen tarifeye ve kullanıcı gereksinimlerine bağlı olarak 25 ila 44 AZN arasında değişmektedir.

Dijital Kalkınma ve Ulaştırma Bakanlığı tarafından yürütülen modern teknolojilerin kullanımına ilişkin "Online Azerbaycan" projesi çerçevesinde ülkenin diğer bölgelerinde yüksek hızlı internet sağlanmasına yönelik çalışmalar planlı bir şekilde devam etmektedir.

2024 yılının 8 ayında Azerbaycan'da 0,98 milyon hane ve işyeri geniş bant internete erişim sağlanmıştır. Ülkede toplam 2,9 milyon hanenin geniş bant internete erişimi bulunmaktadır. Proje uygulama süresi boyunca, ülkedeki genişbant internete erişimi olan hane ve ticari kuruluşların sayısı 13 kat artarak %97'ye ulaşmıştır.³³

³³ 20.09.2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://mincom.gov.az/en/media-en/news/aztelecom-llc-covered-98-of-gobustan-district-with-high-speed-internet> adresinden ulaşılabilmektedir.

ÇİN HALK CUMHURİYETİ

Nüfusu:	1.441.400.838
Yüzölçümü:	9.706.961 km ²
Kişi Başına Gelir:	12.556 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Sanayi ve Bilgi Teknolojileri Bakanlığı
Mobil Şebeke Abonesi:	1.810.000.000
Sabit Şebeke Abonesi:	173.000.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	73,05

Çin'de 4 Milyon 5G Baz istasyonu

Sanayi ve Bilgi Teknolojileri Bakanlığı'nın 25 Eylül'de açıklamış olduğu verilere göre, Çin'deki 5G baz istasyonlarının sayısı Ağustos ayı sonunda 4,04 milyonu aşmış, 5G mobil abone sayısı 966 milyona ulaşmıştır. Baz istasyonu sayısı ülke çapındaki toplam mobil baz istasyonu sayısının yüzde 32,1'ini oluşturmuştur.

Ülkede son yıllarda 5G ağı ve ticarileşmesi hızla gelişmiştir. 5G ağı artık her şehir ve kasabanın yanı sıra köylerin yüzde 90'ından fazlasını da kapsamaktadır. Çin'in 5G standart temel patent beyanları küresel toplamın yüzde 42'sini oluşturmaktadır.

Bakanlık ayrıca, Çin'in 5G gelişimini ilerletmeye ve kültür ve turizm alanları, sağlık tesisleri, üniversiteler, ulaşım merkezleri ve metro sistemleri gibi yerlerde 5G ağ kapsamını genişletmeye devam edeceğini söylemiştir.³⁴

³⁴ 29.09.2024 tarihinde yayımlanmış olan haerin detaylarına

<https://www.technologynewschina.com/2024/09/china-home-to-4-million-5g-base-stations.html>

adresinden ulaşılabilmektedir.

ENDONEZYA

Nüfusu:	281.248.053
Yüzölçümü:	1.905.000 km ²
Kişi Başına Gelir:	4.783 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Bilgi Teknolojileri ve İletişim Bakanlığı
Mobil Şebeke Abonesi:	353.800.000
Sabit Şebeke Abonesi:	9.000.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	77

Blockchain Destekli Pul Koleksiyonu

NFT konusundaki ilginin azalmasına rağmen, devlet destekli posta hizmeti şirketi Pos Indonesia, ilk NFT pul koleksiyonunu piyasaya sürerek çalışmalarına devam etmektedir. Batı Java, Bandung'daki Pos Indonesia genel merkezinde düzenlenen 79. Posta Hizmetleri Günü kutlamasında CEO Faizal Rochmad Djoemadi yaptığı açıklamada "Bu, bir koleksiyon ürünüdür ve ilgili kişiler için zamanla değeri artacak bir yatırım aracı haline gelecektir." demiştir. Bu fikir, Endonezya'nın Evrensel Posta Birliği'ne (UPU) üyeliğinden ilham alınarak ortaya atılmıştır. Daha önce Hollanda, Malezya ve Tayland gibi ülkeler zaten NFT pullarını tanıtmıştı. İlk Endonezya NFT pulu, uluslararası koleksiyoncular arasında popüler olan Cennet Kuşu'nu tasvir etmektedir. Her pul, benzersiz bir seri numarası ile fiziksel bir karşılığıyla birlikte gelmekte ve bu seri numarası, orijinalliği garanti altına almak, sahteciliği önlemek ve ticareti kolaylaştırmak amacıyla blok zincire kaydedilmektedir. Para gibi, her pulun artık blok zincirine kaydedilen bir seri numarası olduğundan dolayı onu benzersiz ve taklit edilemez kılmaktadır. Bu sayede blok zincir ile güvence altına alınan seri numaralar pulların değerini artırmakta, onları kopyalanamaz hale getirmektedir.³⁵

³⁵ 27.09.2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://jakartaglobe.id/business/as-nft-hype-wanes-pos-indonesia-unveils-blockchainbacked-stamp-collection> adresinden ulaşılabilmektedir.

FİLİPİNLER

Nüfusu:	113.000.000
Yüzölçümü:	300.000 km ²
Kişi Başına Gelir:	7.450 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Bilgi ve İletişim Teknolojileri Dairesi (DICT)
Mobil Şebeke Abonesi:	166.450.000
Sabit Şebeke Abonesi:	4.900.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	73,6

1. Globe'den Kapsama Alanı İyileştirme Çalışmaları

Globe Telecom, Filipinler'in en büyük adasında dijital altyapıyı güçlendirmek ve tarım ve turizm sektörlerini desteklemek amacıyla, idari bölge olan Orta Luzon'daki dört eyalette 20 yeni siteyle kapsama alanını genişletmiştir. Filipinler merkezli operatör yaptığı açıklamada, Angat, Doña Remedios Trinidad, Hagonoy ve San Jose Del Monte olmak üzere dört yerde altı yeni kule inşa ettiğini açıklamıştır.

Nueva Ecija belediyesinde yakın zamanda inşa edilen altı yeni kuleye yenileri eklenmiş ve kent merkezleri ile kırsal topluluklardaki bağlantıyı güçlendirmek amacıyla mevcut 11 saha genişletilmiştir. Aynı zamanda, Pampanga'da beş, Bamban, Concepcion ve Tarlac City'de üç adet daha kule inşa edilmiş, diğer sahalar da iyileştirilmiştir.

Globe Hizmet Planlama ve Mühendislik Başkanı Joel Agustin, "Globe'un Orta Luzon'daki ağ genişlemesi, her Filipinliye dünya standartlarında bağlantı sağlama taahhüdümüzün altını çizmektedir. Bu yeni kuleler ve genişleme sahalarıyla, yalnızca bağlantıyı geliştirmekle kalmıyoruz, aynı zamanda toplulukların dijital çağda başarılı olmalarını da sağlıyoruz" demiştir.³⁶

³⁶ 05.09.2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://developingtelecoms.com/telecom-business/operator-news/17268-globe-expands-coverage-on-philippines-largest-island.html> adresinden ulaşılabilir.

2. Microsoft Filipinler'in Yapay Zeka Yorumu

Microsoft Filipinler CEO'su Peter Maquera'ya göre, şirketler yapay zekayı benimsemekle kalmamalı, aynı zamanda onu etkili ve etik bir şekilde kullanmak için doğru stratejilere ve çerçevelere sahip olduklarından da emin olmalıdırlar. Maquera, verdiği bir demeçte, bu yaklaşımın daha hızlı gelir artışı, daha yüksek üretkenlik ve maliyet azaltma gibi önemli iş etkilerine ulaşmak için çok önemli olduğunu, yapay zekanın en hızlı benimsendiği alanların bankacılık, finans, sigortacılık ve telekomünikasyon sektörleri olduğunu söylemiştir. Bunun nedeni, bu sektörlerdeki müşterilerin çok fazla içerikle uğraşması ve dil modellerinin en fazla etkiye sahip olmasıdır.

Microsoft, bankacılık ve finans şirketlerini dönüştürmek için iki yaklaşım kullanmaktadır. İlki, düşük riskli olan ve kuruluşların teknolojiyle rahat etmesine yardımcı olan insan kaynakları politikaları gibi dahili kullanım durumlarıyla başlamaktır. İkinci yaklaşım, harici müşteriler için müşteri hizmetleri gibi daha karmaşık kullanımları içermektedir. Buna sohbet robotları, satış artırma veya müşteri hizmetleri artırma dahildir.

Microsoft ve Linked-In'in yakın zamanda yayınladığı; İş Trendi Endeksi 2024 raporuna atıfta bulunan Maquera, çalışanların şirketlerinin bir yapay zeka stratejisi geliştirmesini beklemeden yapay zekayı kullanmaya başladıklarını belirtmiştir. Raporla, Filipinler'deki bilgi çalışanlarının %86'sının iş yerinde üretken yapay zekayı kullandığı, bunun bölgesel ortalama olan %83'ten ve küresel ortalama olan %75'ten daha yüksek olduğu belirtilmiştir. Ayrıca Filipinlilerin %83'ü iş yerinde "Kendi Yapay Zekanızı Getirin" uygulamasını uygulamaktadır. Maquera ayrıca şirket liderlerinin yarısının yapay zeka stratejilerine güvenmediğini ifade etmiş ve bazı şirketlerin yapay zekayı kullanmaktan çekinmesinin nedeninin yapay zekayı konuşlandırmanın ve teknolojiyi modernize etmenin maliyetli olmasına bağlı olduğunu söylemiştir.³⁷

³⁷ 26.09.2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.bworldonline.com/corporate/2024/09/26/623988/how-microsoft-philippines-is-shaping-ai-adoption/> adresinden ulaşılabilmektedir.

GÜNEY KORE

Nüfusu:	51.709.098
Yüzölçümü:	100.363 km ²
Kişi Başına Gelir:	34.866 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Kore İletişim Komisyonu (KCC)
Mobil Şebeke Abonesi:	72.855.492
Sabit Şebeke Abonesi:	23.213.189
İnternet Kullanım Oranı%:	97,57

KT Corporation ve Microsoft'tan Yapay Zeka Anlaşması

Güney Kore'nin telekomünikasyon sağlayıcısı KT Corp ve Microsoft, milyarlarca dolarlık beş yıllık yapay zeka ortaklığı konusunda anlaşmışlardır. Anlaşma kapsamında KT önümüzdeki 15 yıl boyunca Microsoft'a 450 milyon dolar değerinde ağ ve veri merkezi altyapısı sağlayacaktır.

KT, 19 Eylül'de imzalanan anlaşmayla yapay zeka, bulut teknolojileri ve BT işine yatırım yaparken Microsoft da insan ve altyapı açısından kaynak taahhüdünde bulunacaktır. Ortaklık, KT'nin yapay zeka ve bilgi ve iletişim teknolojileri dönüşümünü desteklemenin yanı sıra Güney Kore'de yapay zeka hizmetlerini geliştirmeyi amaçlamaktadır.

KT ve Microsoft, OpenAI'nin GPT-4o yapay zeka modelinin özelleştirilmiş bir versiyonunu geliştirecek ve KT'nin verilerini kullanarak Microsoft'un Phi küçük dil modellerinin Kore dili ve kültürüne göre uyarlanmış bir versiyonunu inceleyecektir. Bunlar KT'nin şirket içi ve tüketiciye yönelik uygulamaları için kullanılacaktır.

İki şirket Güney Kore'de, KT'nin kamu ve finans sektörleri gibi Kore tarafından düzenlenen sektörler için Microsoft Cloud for Sovereignty üzerine inşa edilmiş bulut çözümü olacak Secure Public Cloud hizmetleri üzerinde çalışmaktadır.

AX konusunda uzmanlaşmış bir hizmet şirketi geliştirmek ve ülkede yapay zeka dönüşümünü hedefleyen bir ortak inovasyon merkezi geliştirmek için ek taahhütlerde bulunulmuştur. Microsoft ayrıca 19.000'den fazla çalışana bulut ve yapay zeka becerileri kazandıracak ve 5.800'den fazla AX uzmanının KT aracılığıyla başarılı bir dönüşüme öncülük etmesine yardımcı olacaktır.

KT CEO'su Young-Shub Kim, "Microsoft ile ortaklık, yalnızca teknolojik işbirliği için değil, aynı zamanda Kore'nin yapay zeka temelini genişletmek ve sektörler ve günlük yaşam genelinde dönüştürücü inovasyonu teşvik etmek için çok önemli bir fırsat sunuyor. Bu stratejik ortaklıktan yararlanarak, hızla yerel ve küresel pazarlarda benzersiz rekabet gücüne sahip bir yapay zeka ve bilgi ve iletişim teknolojileri (AICT) şirketine dönüşmeyi hedefliyoruz." şeklinde açıklama yapmıştır.

Microsoft Yönetim Kurulu Başkanı ve CEO'su Satya Nadella, "Stratejik ortaklığımız, KT'nin sektör uzmanlığını Azure AI'dan Microsoft 365 Copilot'a kadar tüm teknoloji yığınınımızın gücüyle bir araya getiriyor" diye konuştu. "Birlikte, özel ve kamu sektörlerindeki Kore kuruluşlarının yapay zeka dönüşümünü hızlandırmaya ve milyonlarca tüketici için yapay zeka destekli yeni deneyimler oluşturmaya yardımcı olacağız." ifadelerinde bulunmuştur.

KT ve Microsoft, Haziran 2024'te yapay zeka projeleri ve hizmetleri konusunda yakın işbirliğini öngören stratejik bir ortaklık imzalamış olup bu son duyuru, devam eden görüşmelerin ardından gelmiştir.³⁸

³⁸30.09.2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.datacenterdynamics.com/en/news/kt-corporation-and-microsoft-sign-multibillion-dollar-ai-deal-in-south-korea/> adresinden ulaşılabilir.

HİNDİSTAN

Nüfusu:	1.453.205.609
Yüzölçümü:	3.287.000 km ²
Kişi Başına Gelir:	2.540 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Hindistan Telekom Düzenleyici Kurumu (TRAI)
Mobil Şebeke Abonesi:	1.170.530.000
Sabit Şebeke Abonesi:	35.110.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	52,4

1. India Post'un Lojistik Firmasına Dönüşümü

Hindistan İletişim Bakanı Jyotiraditya Scindia, Bakanlığın kırsal ve uzak bölgelerdeki insanların kapısına kadar hizmet götürme potansiyeline sahip olduğu göz önüne alındığında, hükümetin India Post'un gelirini artırmak için tüm potansiyel hizmetleri inceleyeceğini söylemiştir. Buna göre, Scindia yaptığı açıklamada, hükümetin India Post'u bir lojistik şirketine dönüştürmek ve önümüzdeki 3-4 yıl içinde gelirini %50-60 oranında arttırmak istediğini söylemiştir.

Devlete ait olan India Post, bankacılık ve mevduat hizmetlerinin yanı sıra posta ve mektup dağıtımı da yaptığı için bu durum önem kazanmaktadır. Posta departmanının dönüşümü, koli, posta ve mektup dağıtımı gibi işlerde özel lojistik firmalarıyla yaşadığı rekabet göz önünde bulundurulduğunda büyük önem taşımaktadır.

Hindistan Kamu İşleri Forumu (PAFI) tarafından düzenlenen bir etkinlikte konuşan Scindia, "Kendimizi sadece bir posta ve mektup işletmesi olmaktan çıkarmalıyız. Hizmetlerimizi taşıyabilmek için rota optimizasyonuna ve çoklu kaynaklara bakmalıyız." açıklamasını yapmıştır.

Bharat Sanchar Nigam Limited (BSNL) ile ilgili olarak Bakan, planın önümüzdeki yılın ortasına kadar 100.000 kule konuşlandırarak 4G hizmetlerini sunmak olduğunu söyleyerek "Tarife artışlarıyla birlikte, diğer oyuncuların BSNL'ye çok sayıda taşıma gerçekleşti. Dolayısıyla, benim en önemli sorunum, şebeke kullanıma sunulduktan

sonra, son birkaç aydır yaptığımız müşteri kazanımının BSNL'de kalması olacaktır. Bu nedenle, müşterilerle etkileşim kurmak için BSNL bir CRM (müşteri ilişkileri yönetimi) modeli oluşturuyor. Bu model müşterilerle gerçek zamanlı olarak iletişim kuracak ve sorunlarının çözülmesini sağlayacak.” demiştir.

Şu anda BSNL cep telefonu pazarında yaklaşık %8 pazar payına sahiptir. Hükümet ise 2025 yılına kadar BSNL için %25 pazar payı hedeflemektedir.³⁹

2. “2023 Telekomünikasyon Yasası Kapsamında Verilecek Hizmet Yetkileri Çerçevesi”ne ilişkin Tavsiyelerin Yayımlanması

Hindistan Telekom Düzenleyici Kurumu TRAI, “2023 Telekomünikasyon Yasası Kapsamında Verilecek Hizmet Yetkileri Çerçevesi”ne ilişkin tavsiyelerini yayımlamıştır.

Telekomünikasyon Bakanlığı DoT, 21.06.2024 tarihli bir yazıyla TRAI'ye 2023 tarihli Telekomünikasyon Yasasının Hindistan Resmi Gazetesinde yayımlandığını ve Yasanın 3(1)(a) Bölümünün telekomünikasyon hizmetleri sunmak isteyen herhangi bir tüzel kişi tarafından, ücret veya harçlar da dahil olmak üzere, belirlenebilecek hüküm ve koşullara tabi olarak bir yetkilendirme alınmasını öngördüğünü bildirmiştir. DoT, yazıyla birlikte, yetkilendirmelerin hüküm ve koşullarını etkileyebilecek yeni Yasanın ilgili bölümleri de dahil olmak üzere ilgili hususlara ilişkin bir arka plan notu da paylaşmıştır.

Ayrıca DoT, 21.06.2024 tarihli söz konusu yazıyla, 1997 tarihli TRAI Yasasının (tadil edildiği şekliyle) 11(1)(a) Bölümü uyarınca, TRAI'den 2023 tarihli Telekomünikasyon Yasası hükümleri uyarınca telekomünikasyon hizmetleri sunma yetkisi için ücret veya harçlar da dahil olmak üzere hüküm ve koşullar hakkında tavsiyelerde bulunmasını talep etmiştir. Bu bağlamda, Kurum 11.07.2024 tarihinde “2023 Telekomünikasyon Kanunu Kapsamında Verilecek Hizmet Yetkilendirmelerine İlişkin Çerçeve” konulu bir İstişare Belgesi yayımlayarak arka plan bilgilerini sunmuş ve paydaşlardan istişare belgesinde yer alan 61 konu hakkında yorum ve karşı yorumlarını istemiştir.

³⁹ 19.09.2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.financialexpress.com/business/industry-govt-to-transform-india-post-into-logistics-firm-iyotiraditya-scindia-3614960/> adresinden ulaşılabilmektedir.

Başlangıçta yorum ve karşı yorumların sunulması için son tarih sırasıyla 1 Ağustos 2024 ve 8 Ağustos 2024 olarak belirlenmiş, ancak, birçok paydaşın talebi üzerine yazılı yorumların ve karşı yorumların sunulması için son tarih sırasıyla 8 Ağustos 2024 ve 16 Ağustos 2024 olarak uzatılmıştır.

İstişare sürecinin bir parçası olarak TRAI, 21.08.2024 tarihinde sanal ortamda istişare belgesi üzerine bir Açık Oturum Tartışması (OHD) gerçekleştirmiştir. OHD'nin ardından yedi paydaş ek yazılı görüşlerini sunmuştur. İstişare süreci boyunca paydaşlar çok aktif bir şekilde katılım göstermiş ve istişare belgesinde gündeme getirilen konulara yanıt olarak ayrıntılı girdiler sağlamıştır. Toplamda 21 dernek, 22 hizmet sağlayıcı, altı şirket ve kuruluş ve bir Tüketici Örgütü 1700 sayfayı aşan yazılı görüşlerini sunarken, 250'den fazla katılımcı da OHD'ye katılmıştır.

TRAI, istişare sürecinde paydaşlardan alınan yorumlara ve kendi analizlerine dayanarak, “2023 Telekomünikasyon Yasası Kapsamında Verilecek Hizmet Yetkilendirmeleri Çerçevesi” hakkındaki Tavsiyeleri nihai hale getirmiştir. Bu tavsiyeler, ülkedeki mevcut telekomünikasyon hizmeti lisanslama rejiminin önemli ölçüde yenilenmesini ve sektörde büyümenin teşvik edilmesi ve iş yapma kolaylığının artırılmasını amaçlamaktadır. Bu tavsiyeler aracılığıyla Kurum, 2023 tarihli Telekomünikasyon Kanunu kapsamında verilecek çeşitli hizmet yetkilendirmelerinin ayrıntılı hüküm ve koşullarının yanı sıra yeni bir hizmet yetkilendirme çerçevesi önermiştir.

“2023 Telekomünikasyon Yasası Kapsamında Verilecek Hizmet Yetkilendirmeleri için Çerçeve”ye ilişkin tavsiyeler, 350 sayfayı aşan dört bölümden oluşmaktadır. Farklı hizmet yetkilendirmeleri için farklı Kurullarda yer alması gereken hüküm ve koşullar da tavsiye edilmiştir. Toplamda, tavsiye edilen hizmet yetkilendirmeleri için 440 sayfadan oluşan 14 Kural bulunmaktadır.⁴⁰

⁴⁰ 18.09.2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.trai.gov.in/sites/default/files/PR_No.63of2024.pdf adresinden ulaşılabilir.

JAPONYA

Nüfusu:	123.638.361
Yüzölçümü:	377.973 km ²
Kişi Başına Gelir:	39.030 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Japonya İçişleri ve Haberleşme Bakanlığı (MIC)
Mobil Şebeke Abonesi:	219.000.000
Sabit Şebeke Abonesi:	59.800.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	84,9

Kırsal Veri Merkezleri Artması Hedefi

Japonya hükümeti, büyük kentsel alanların dışında veri merkezlerinin inşasını kolaylaştırmak amacıyla yüksek hızlı, ışık tabanlı iletişim teknolojisinin gelişimini desteklemeye hazırlanmaktadır.

Sübvansiyonları da içerebilecek önerilen yardım paketinin önümüzdeki yılın başlarında uygulamaya konulması beklenmektedir. İçişleri ve Haberleşme Bakanlığı ile Ekonomi, Ticaret ve Sanayi Bakanlığı şu anda bu girişimin ayrıntılarını görüşmektedir.

Hükümetin desteğinin odak noktası, verilerin elektrik sinyalleri yerine ışık olarak işlenmesini ve iletilmesini sağlayan bir teknoloji olan fotonik-elektronik yakınsamasıdır. Bu yaklaşım, geleneksel elektronik yöntemlere göre önemli ölçüde daha az güç tüketirken büyük miktarda veriyi işleme yeteneği de dahil olmak üzere önemli avantajlar sunmaktadır. Üretken yapay zeka ve otonom araçların artan popülaritesi, bu teknolojilerle ilişkili büyük veri akışlarını destekleyebilecek sağlam altyapı ihtiyacını vurgulamıştır. Işık tabanlı ağlar bu talebi karşılamak için umut verici bir çözüm olarak görülmektedir.

Işık tabanlı iletişimin yüksek hızı, veri merkezlerinin merkezden uzaklaştırılmasını sağlayarak arazi ve diğer kaynakların sınırlı olduğu kentsel alanlara olan bağımlılığı azaltabileceği düşünülmektedir. Hükümet, veri merkezlerini ülke geneline yayarak,

otonom sürüş gibi yeni teknolojilerin coğrafi kısıtlamalar olmaksızın ülke çapında kullanılabilmesini sağlamayı amaçlamaktadır. Ayrıca, veri merkezlerinin tek bir bölgede yoğunlaşması onları doğal afetlere karşı savunmasız hale getirebilirken, daha dağınık bir yaklaşım dayanıklılığı artırabileceği belirtilmektedir.

Hükümetin planları arasında veri merkezlerinin Japonya'nın en kuzeyindeki ada olan Hokkaido'da konumlandırılması için teşvikler sağlanması da yer almaktadır. Bu bölge bol miktarda yenilenebilir enerji kaynağına sahip olduğundan enerji yoğun veri merkezleri için cazip bir yerdir.

Hokkaido Elektrik Enerjisi Ağı'ndan alınan veriler, yenilenebilir kaynakların geçtiğimiz yıl bölgenin toplam elektrik üretiminin %41 gibi önemli bir kısmını oluşturduğunu ve ulusal ortalamanın çok üzerinde olduğunu ortaya koymuştur. Hidroelektrik %15,6 ile başı çekerken, onu güneş (%10,4), rüzgar (%8), biyokütle (%6,6) ve jeotermal (%0,3) izlemiştir.

Bu başarı, Hokkaido'yu merkezi hükümetin 2030 yılına kadar %60 yenilenebilir enerjiye ulaşma yönündeki iddialı hedefinin oldukça ilerisine taşımaktadır. Bölgenin Ishikari'den Tomakomai'ye uzanan "Hokkaido Vadisi" girişimi, veri merkezlerini, Rapidus yarı iletken fabrikasını ve ilgili endüstrileri desteklemek için yenilenebilir enerji firmalarını çekerek bu geçişi daha da hızlandırmayı amaçlamaktadır.⁴¹

⁴¹ 02.09.2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://w.media/japan-targets-rural-data-center-expansion-with-photonics/> adresinden ulaşılabilmektedir.

KUVEYT

Nüfusu:	4.336.135
Yüzölçümü:	17.820 km ²
Kişi Başına Gelir:	41.079 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Bilgi Teknolojileri ve İletişim Düzenleme Kurumu (CITRA)
Mobil Şebeke Abonesi:	7.640.000
Sabit Şebeke Abonesi:	584.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	99,6

1. Kuveyt'te 5G Hizmetlerinin Yaygınlaştırılması Çalışması

Kuveyt Bilgi Teknolojileri ve İletişim Düzenleme Kurumu CITRA, telekomünikasyon şirketlerinin 2024 yılı sonuna kadar ülkede en son nesil ağ teknolojisi olan 5G'yi başlatmaya hazırlandığını açıklamıştır. Kuveyt'teki telekomünikasyon şirketleri, hazırlıkların tamamlanması ve CITRA'nın onayının alınmasının ardından önümüzdeki üç ay içinde aynı tarihte 5G hizmetini başlatacaktır.

Mobil telekom işletmecileri, 5G hizmetlerini işletmek için lisansı, verildikten sonraki altı ay içinde ödenmek üzere 1 milyon ABD Doları (yaklaşık 305.410 KWD) ücret karşılığında alabileceklerdir. Hazırlık olarak, mobil işletmecilere 5G frekans kanalları için 2300 ve 2600 MHz bantları tahsis edilmiştir. Tahsisin zaman bölüştürümlü çift yönlü erişim sistemini güçlendireceği göz önüne alındığında, telekom işletmecileri frekans kanallarının mevcut yıllık lisans ücretlerine ek olarak vadelere, şartlara ve yükümlülüklerle uyumludur.

CITRA'nın kararı, 3G hizmetlerini 2025 yılına kadar aşamalı olarak kaldırma ve ülkede 5G-Advanced'in piyasaya sürülmesinden önce yeni frekanslar sunma kararının ardından gelmiş ve Kuveyt'in en son yenilikleri benimsemedeki küresel konumunu hızlandırmıştır. Stratejik hamle, ülkenin çeşitli sektörlerdeki kullanıcı deneyimlerini ve

dijital hizmetlerini geliştirmek için Kuveyt'in Vizyon 2035'i doğrultusunda başlatılmıştır.⁴²

2. Kuveyt'te Siber Güvenlik Pazar Payı Analizi, Sektör Trendleri ve Büyüme Tahminleri 2024-2029

Kuveyt Siber Güvenlik Pazar Payı Analizi, Sektör Trendleri ve İstatistikleri ile Büyüme Tahminleri (2024 - 2029) Raporu Research and Market tarafından yayımlanmıştır. Kuveyt Siber Güvenlik Pazarı büyüklüğünün 2024'te 560,31 milyon ABD doları olduğu tahmin edilmekte olup 2029'a kadar 780,47 milyon ABD dolarına ulaşması beklenmektedir ve 2024-2029 tahmin döneminde %6,85'lik bir bileşik yıllık büyüme oranıyla büyüyeceği öngörülmektedir.

Kuveyt siber güvenlik pazarı, artan siber tehditler ve dijital dönüşümdeki artışla birlikte genişlemekte ve Kuveyt Siber Güvenlik Stratejisi gibi hükümet girişimleriyle desteklenmektedir. Bulut bilişimin, nesnelerin internetinin ve yapay zekanın yükselişi, güçlü güvenlik tedbirlerine olan ihtiyaçı vurgulamaktadır. şirketler, düzenlemelere uymak ve değerli verilerini korumak için giderek daha fazla oranda siber güvenliğe öncelik vermektedirler. Ayrıca, akıllı şehir girişimleri ve sektörlerin, özellikle finansın dijitalleşmesi, kritik altyapıyı korumak için artırılmış güvenlik önlemlerine olan ihtiyaçı artırmaktadır. Dahası, ulusal güvenliği ve ekonomik çıkarları korumaya vurgu, pazar genişlemesini ilerleten temel bir itici güçtür. Siber güvenlik konusundaki önemli noktalar aşağıda belirtilmektedir:

nemli pazar oyuncularını, pazar konumlarını geliştirmek, değerlen müşteri taleplerini karşılamak ve yeni uygulamaları keşfetmek için stratejik olarak birleşme, satın alma ve yatırım peşinde koşmaktadır. Örneğin, Ağustos 2023'te Kuveyt ve İngiltere hkmetleri bir mutabakat zaptını (MoU) imzalayarak yatırım ortaklıklarını pekiştirmiştir. Ayrıca, bir niyet beyanı imzalayarak siber güvenlik konusunda iş birliği yapma taahhütlerini de resmileştirmişlerdir. Bu beyan kapsamında, İngiliz tarafını Kuveyt Ulusal Siber Güvenlik

⁴² 09.09.2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.telecomreview.com/articles/reports-and-coverage/8377-kuwait-telecom-companies-gear-up-for-5g-services-roll-out> adresinden ulaşılabilmektedir.

Merkezi'ni (NCSC, National Center for Cybersecurity) kurmak için önemli destek sağlamayı taahhüt etmektedir. Ayrıca, siber tehditlere karşı koruma sağlamak amacıyla gerekli sistemler ve yeteneklerle de onu geliştirecektir.

Ekim 2023'te Zain, siber güvenlik farkındalığını artırma ve Kuveytli kodlama tutkunlarını destekleme konusundaki devam eden taahhüdü kapsamında ülkenin önde gelen siber güvenlik yarışması olan Kuveyt Hackathon ile ortaklık kurmuştur. Şirket, CODED Academy ve Ulusal Siber Güvenlik Merkezi'ndeki (NCSC) stratejik ortaklarıyla işbirliği içerisinde ülke çapındaki girişimi desteklemektedir.

Ancak, yetenekli profesyonellerin eksikliği, yüksek uygulama maliyetleri ve gelişmiş çözümleri mevcut sistemlere entegre etmenin karmaşıklığı gibi faktörler, Kuveyt siber güvenlik pazarının büyümesinde önemli engeller teşkil etmektedir.

Kuveyt siber güvenlik pazarı, artan dijital dönüşüm eğilimi, artan siber tehditler ve ülkenin siber altyapısını güçlendirmeye yönelik proaktif hükümet çabalarıyla ivme kazanmaktadır. Bulut bilişim, nesnelere interneti ve yapay zeka benimsenmesindeki artış, sıkı güvenlik protokollerine olan ihtiyaca daha da önem kazandırmaktadır. İşletmeler, Kuveyt Siber Güvenlik Stratejisi gibi düzenleyici çerçeveler tarafından yönlendirilen gelişmiş güvenlik çözümlerine giderek daha fazla yatırım yapmaktadır. Dahası, akıllı şehir projeleri genişledikçe ve finans sektörü dijitalleştikçe, hassas verileri ve kritik altyapıyı koruyan siber güvenlik hizmetlerine olan talep daha da artmaktadır.

İşletmeler ve hükümet kuruluşları dijital teknolojileri benimsedikçe, güvenli, birbirine bağlı sistemlere ve verilere olan talep artmıştır. Bulut bilişimin, nesnelere interneti cihazlarının ve gelişmiş veri analitiğinin geniş çapta benimsenmesiyle karakterize edilen dijital dönüşüm, güçlü siber güvenlik tedbirlerinin olağanüstü önemini vurgulamaktadır. Bu tür önlemler, veri bütünlüğünü, gizliliğini ve kullanılabilirliğini korumada hayati öneme sahiptir.

Planlama ve Kalkınma Yüksek Konseyi (SCPD, Supreme Council for Planning and Development) Genel Sekreterliğine göre, Kuveyt'in Vizyon 2035'i hızlı dijital dönüşümü, gelişmiş siber güvenliği ve dördüncü sanayi devriminin benimsenmesini

önceliklendirmektedir. SCPD Genel Sekreteri Dr. Khaled Mahdi, Eylül 2023'te New York'ta düzenlenen BM Sürdürülebilir Kalkınma Zirvesi'nden önce Kuveyt Haber Ajansı'na (KUNA) verdiği röportajda, Kuveyt'in dijital dönüşümü benimsemesinin dördüncü sanayi devrimine entegrasyonu için çok önemli olduğunu vurgulamıştır. Bunun pazarın büyüme fırsatlarını önemli ölçüde artırması beklenmektedir.

Haziran 2024'te, Kuveyt Telekomünikasyon Şirketi Zain'in iş birimi olan STC'nin çözümleri, "Cyber First Kuwait" konferansı için resmi 'Dijital Ortak' rolünü üstlenmiştir. Events First Group (EFG) tarafından Ulusal Siber Güvenlik Merkezi ve Bilgi Teknolojileri Merkezi Ajansı (CAIT) ortaklığıyla düzenlenen etkinlik, iddialı Yeni Kuveyt Vizyonu 2035 ile uyumlu olarak Kuveyt'in dijital manzarasını güçlendirmede önemli bir adım olarak durmaktadır. STC'nin konferansa sponsor olması, şirketin Kuveyt toplumuna olan bağlılığını vurgulamaktadır. Şirket, uzmanlığını kullanarak günümüzün dinamik dijital dünyasında bireyleri bir araya getiren platformları güçlendirmeyi amaçlamaktadır.

Kuveyt BT ve telekomünikasyon sektörü siber güvenlik pazarının büyümesini önemli ölçüde yönlendirmektedir. Sektörün internet ve mobil ağ kapsamını genişletmeye verdiği önem, sağlam veri güvenliğine olan artan ihtiyacı vurgulamaktadır. Sektörler bulut hizmetlerini giderek daha fazla benimsedikçe, verileri korumak için gelişmiş güvenlik önlemlerine olan ihtiyaç artmaktadır.

Ayrıca, BT ve telekomünikasyon şirketleri 5G, IoT ve AI gibi yenilikçi teknolojilere yaptıkları yatırımları artırmaktadır. Bu gelişmeler yeni güvenlik zorlukları getirirken, aynı zamanda karlı fırsatlara da kapı açmakta ve sağlam siber güvenlik çözümlerine olan ihtiyacı vurgulamaktadır. Dahası, ülkedeki şirketler yalnızca teknoloji merkezli ekonomileri yönlendirmekle kalmamakta, aynı zamanda en iyi siber güvenlik uygulamalarının benimsenmesini de artırarak tüm sektörü olumlu yönde etkilemektedir.

Mayıs 2024'te Kuveyt'teki İletişim ve Bilgi Teknolojileri Düzenleme Kurumu (CITRA), ülkenin düzenleyici çerçevesinde önemli bir değişimi işaret ederek telekomünikasyon ve BT hizmetleri sektöründe veri koruma önlemlerini güçlendirmiştir. 2024 tarihli 26 sayılı Karar uyarınca CITRA, önceki yönetmelikleri etkili bir şekilde ortadan kaldıran

yeni bir Veri Gizliliği Koruma Yönetmeliği seti sunmuştur. Bu proaktif güncelleme, CITRA'nın Kuveyt'in telekom ve BT sektörlerinin genişlemesiyle aynı zamana denk gelen güçlü veri güvenliğine yönelik artan talebe verdiği yanıtı vurgulamaktadır. Bu düzenleyici ayarlamalar, Yeni Kuveyt 2035 stratejisinde ifade edildiği gibi Kuveyt'in vizyonuyla uyumlu olup, ülkenin dijital ortamında teknoloji dayanıklılığını ve gizlilik standartlarını güçlendirmeye yönelik stratejik bir önemi vurgulamaktadır.

Kuveyt siber güvenlik sektörü, çeşitli sosyal medya platformlarının artan benimsenmesiyle yükseliştir. Ancak, çevrimiçi faaliyetlerdeki bu artış, hem bireyleri hem de işletmeleri kimlik avı, kimlik hırsızlığı ve veri ihlalleri dahil olmak üzere bir dizi siber tehdide maruz bırakmaktadır. Dijital etkileşimlerin artmasıyla, hem bireyler hem de işletmeler giderek artan miktarda hassas veriyi çevrimiçi olarak paylaşmaktadır. Bu, katı siber güvenlik protokollerine olan aciliyeti artırmaktadır.

Sosyal medyanın günlük hayata giderek daha fazla entegre olması, bireylerin siber saldırılara maruz kalma ihtimalini artırarak gelişmiş güvenlik önlemlerine olan ihtiyacı körüklemektedir. Bu eğilim, güvenli işlemlere ve veri korumasına artan bir odaklanma ile desteklenen siber güvenlik pazarını ileriye taşımaktadır. Bu vurgu, sosyal medya pazarlamasının ve e-ticaretin genişleyen alanları göz önüne alındığında özellikle önemlidir. StatCounter'a göre, Haziran 2024 itibarıyla Facebook, Kuveyt'te %49,46'lık genel bir yüzdeyle en çok kullanılan sosyal medya web sitesidir ve bunu Instagram, LinkedIn ve Twitter takip etmektedir.

Microsoft Corporation, Cisco Systems Inc. ve Dell Technologies Inc. gibi önemli oyuncuların varlığı nedeniyle Kuveyt siber güvenlik pazarı orta düzeyde rekabetçidir. Pazar oyuncuları portföylerini geliştirmekte ve stratejik ortaklıklar ve ürün lansmanları yoluyla kalıcı rekabet avantajları aramaktadırlar. Bu konuda yakında duyurulan yenilikler aşağıdadır:

Mayıs 2024: CBK Valisi ve Kuveyt Bankacılık Çalışmaları Enstitüsü (KIBS) Yönetim Kurulu Başkanı Basel Al-Haroon, Siber Güvenlik Liderleri Programının 4. Grubunun başlatıldığını duyurmuştur. Bu hamle, CBK'nın bankacılık sektöründe yetenekli ulusal yetenekler yetiştirme, siber güvenlikte teknik yetenekleri geliştirme ve sektörü gelişen teknolojik risklere karşı güçlendirme konusundaki daha geniş stratejisiyle uyumludur.

Kafa'a programının bir parçası olan girişim, CBK, Kuveyt bankaları ve KIBS'nin ortak çabasıdır.

Ocak 2024: Kuveyt Dışışleri Bakanı Şeyh Salem Al-Sabah, ülkenin siber tehditlere karşı savunmasını güçlendirme taahhüdünü vurgulayarak yeni bir siber güvenlik merkezi kurulacağını duyurmuştur. Dışışleri bakanlığı açıklamasında, yeni merkez, hem iç hem de dış tehditlerle mücadele etmek üzere tasarlanmış, ülkenin siber güvenlik altyapısının temel bir bileşeni olarak tanımlanmıştır. Merkezin temel hedeflerinden birinin Dışışleri Bakanlığı personelinin siber güvenlik konusunda farkındalığını artırmak olduğu açıklanmıştır.⁴³

⁴³ 12.09.2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://finance.yahoo.com/news/kuwait-cybersecurity-market-share-analysis-153900381.html> adresinden ulaşılabilir.

MALEZYA

Nüfusu:	34.300.000
Yüzölçümü:	329.847 km ²
Kişi Başına Gelir:	11.700 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Malezya Haberleşme ve Multimedya Komisyonu (MCMC)
Mobil Şebeke Abonesi:	47.950.000
Sabit Şebeke Abonesi:	4.200.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	%97,4

Malezya'da 5G

Malezya Hükümeti, Malezya'yı telekomünikasyonda küresel bir lider konumuna getirmek, dijital altyapıyı güçlendirmek ve yeni ortaya çıkan teknolojileri desteklemek, Malezya'ya yabancı yatırım ve işletmeleri çekmek amacıyla mobil ağ operatörlerinin 5G'yi tek bir ağ stratejisi üzerinden dağıtımını sağlamasını istemektedir.

Malezya hükümeti, bu amaçla Malezya'nın ulusal 5G ağını inşa etmek ve yönetmekle görevli devlet şirketi Digital Nasional Berhad'ı (DNB) kurmuştur. Tek ağ stratejisi, 5G altyapısını dağıtmanın maliyetini düşürmek, tüketicilere yüksek ortalama hızlar sağlamak ve kapsamı verimli bir şekilde yaymak için oluşturulmuştur.

Ancak Malezya'nın en büyük operatörleri tartışmalı plana karşı çıkarak konuşlandırmayı ertelerken, komşu ülkeler kendi konuşlandırmalarını sürdürmüştür.⁴⁴

⁴⁴ 18.09.2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://developingtelecoms.com/telecom-business/operator-news/17329-the-convoluted-journey-of-malaysia-s-5g-plan.html> adresinden ulaşılabilir.

SUUDİ ARABİSTAN

Nüfusu:	36.305.289
Yüzölçümü:	2.149.690 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	23.140 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Haberleşme ve Bilgi Teknolojisi Komisyonu (CITC)
Mobil Şebeke Abonesi:	41.298.629
Sabit Şebeke Abonesi:	5.377.980
İnternet Kullanım Oranı (%):	95,7

1. Suudi Arabistan BM Sürdürülebilir Kalkınma Genişbant Komisyonu Toplantısına Katıldı

İletişim, Uzay ve Teknoloji Komisyonu (CST) Başkanı Sayın Dr. Mohammed bin Saud Al-Tamimi tarafından temsil edilen Suudi Arabistan, Birleşmiş Milletler (BM) Sürdürülebilir Kalkınma Genişbant Komisyonu'nun yıllık toplantısına komite üyesi olarak katılmıştır. Toplantı; dijital dönüşümü teşvik etmeyi, küresel dijital ekonomiyi geliştirmeyi, dijital uçurum arasında köprü kurmayı ve ICT hizmetleri sağlamayı amaçlamıştır.

ABD'nin New York kentinde düzenlenen "Dayanıklı, Güvenli ve Kapsayıcı Bir Dijital Geleceğe Doğru" başlıklı toplantıya hükümet ve özel sektörden dünyanın önde gelen isimleri katıldı. Toplantı, dijital geleceğin şekillendirilmesinde farklı sektörlerin işbirliği içinde çalışmasını sağlamaya, beklenmedik krizlerle başa çıkmak için dijital altyapının dayanıklılığını artırmaya ve dijital teknolojide gelecekteki eğilimleri ve günlük yaşam üzerindeki etkilerini keşfetmeye odaklandı.

Sürdürülebilir Kalkınma için Genişbant Komisyonu, Ruanda Devlet Başkanı Paul Kagame ve Meksika Devlet Başkanı Carlos Slim Helù tarafından yönetilen ve ITU Genel Sekreteri ile UNESCO Genel Direktörü'nün eş başkanlığını yaptığı bir BM

komitesidir. Komite, çeşitli ülkelerden üst düzey yetkililerin yanı sıra ICT sektöründeki birçok kilit karar vericiden oluşmaktadır.⁴⁵

2. DRA'dan “Gelişen Teknolojilerin Düzenlenmesi” Konulu Bir Eğitim Programı

Dijital Düzenleme Akademisi (DRA), gelişmekte olan teknolojilere yönelik düzenleyici çerçeve hakkında farkındalık yaratmayı, etkili düzenleme stratejileri geliştirmeye yönelik içgörüler sağlamayı ve bu teknolojilerle ilgili dış etkileri ve zorlukları belirleme ve değerlendirmeye yönelik yaklaşımları incelemeyi amaçlayan “Gelişmekte Olan Teknolojilerin Düzenlenmesi” başlıklı bir eğitim programı düzenledi.

Eğitim programında hem yerel hem de küresel düzeyde 18 kamu ve özel kuruluşun 35'in üzerinde düzenleyici hukuk, ekonomi ve mühendislik uzmanı yer aldı. Program, gelişmekte olan teknolojiler için küresel düzenleyici ortama genel bir bakışı içeriyor, stratejik olarak düzenlemeler geliştirmek için stratejiler ve araçlar sunuyor ve Suudi Arabistan'daki gelişmekte olan teknoloji pazarının düzenlenmesiyle ilgili pratik vaka çalışmalarını inceliyordu.

Program, DRA'nın ulusal kadroların becerilerini artırma ve dijital düzenleme alanındaki liderleri geliştirme çabalarından biridir. En iyi uygulamaları ve bilgileri kullanmak için stratejik ortaklıklar yoluyla düzenleyicileri küresel kuruluşlarla bir araya getirmeyi ve böylece yerel hizmetlerin standartlarını yükseltmeyi amaçlamaktadır.⁴⁶

⁴⁵ 26.09.2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.cst.gov.sa/en/mediacenter/pressreleases/Pages/2024092001.aspx> adresinden ulaşılabilir.

⁴⁶ 11.09.2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.cst.gov.sa/en/mediacenter/pressreleases/Pages/2024091101.aspx> adresinden ulaşılabilir.

TAYLAND

Nüfusu:	71.863.332
Yüzölçümü:	513.120 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	7.800 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Ulusal Yayın ve Telekomünikasyon Komisyonu (NBTC)
Mobil Şebeke Abonesi:	118.000.000
Sabit Şebeke Abonesi:	4.140.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	76,54

Mobil Spektrum İhalesi

Tayland'da Ulusal Yayın ve Telekomünikasyon Komisyonu NBTC yaptığı açıklamada, gelecek yılın ilk çeyreğinde iki mobil spektrum için ihale yapacaklarını bildirmiştir. NBTC komisyon üyesi Somphop Purivigraipong, 2100 ve 2300 MHz spektrumu için düzenlenen ihalenin, telekomünikasyon sektöründeki talebi karşılamayı ve 5.5G ve 6G teknolojisine geçişi kolaylaştırmayı amaçladığını, özel şirketlerin 2100 ve 2300 MHz mobil spektrumuna talebi olduğunu ve bu spektrumun öncelikle ihaleye açılması konusunda hemfikir olduklarını açıklamıştır. Özel şirketlerin bu spektrum bileşenlerine yatırım yapması nedeniyle bu kararı aldıklarının altını çizmiştir.

Somphop, özel sektörün 2026 yılında yeni mobil spektrum yatırımına hazır olacağını, spektrum lisanslarındaki maliyet yükünün azalacağını; 2100 ve 2300 MHz mobil spektrumunun lisans süresinin 10-15 yıl olacağını ve müzayedenin telekomünikasyon hizmet ücretlerinin insanlar üzerindeki etkisini azaltmak için yüksek bir fiyatla başlamayacağını; Dijital Televizyon Yayıncılığı Derneği'nin, dijital TV izleyici kitlesinin, reytinglerinin ve ticari faaliyetlerin azalması endişesiyle NBTC'nin spektrumu geri çağırma kararına karşı çıkmasının ardından, dijital televizyon yerine cep telefonları için 3500 MHz spektrumunun kullanılması gerektiğini belirtmiştir. Açıklamalarına, mobil telefonlar için 3300-3600 MHz, spektrum parazitlenmesini önlemek amacıyla 3600-3700 MHz, uydu işlerinde ise 3700-4200 MHz bandının kullanılması gerektiğini

söyleyerek devam eden Somphop, 3500 MHz spektrumunun ihalesinin 2027'de açılacağını ve dijital TV lisansının sona ermesinin ardından 2029'da kullanılacağını belirtmiş, ancak komisyonun özel şirketlerin yatırıma hazır olup olmadığını araştıracağını da ifade etmiştir. Son olarak, 3500 MHz spektrumunu satın almak için özel şirketlerin ağ genişletme bileşenlerine yatırım yapması gerektiğini de sözlerine eklemiştir.⁴⁷

⁴⁷ 07.09.2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.nationthailand.com/business/tech/40041257> adresinden ulaşılabilir.

AFRİKA KİTASI

GÜNEY AFRİKA

Nüfusu:	60.142.978
Yüzölçümü:	8.515.767 km ²
Kişi Başına Gelir:	6.001 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Güney Afrika Bağımsız Haberleşme Kurumu (ICASA)
Mobil Şebeke Abonesi:	100.328.005
Sabit Şebeke Abonesi:	1.472.191
İnternet Kullanım Oranı (%):	72,31

2024 Son Kullanıcı ve Abone Hizmet Tüzüğü Değişiklik Yönetmeliği Taslağı

Güney Afrika Bağımsız Haberleşme Kurumu ICASA, 2024 Son Kullanıcı ve Abone Hizmet Şartı Değişiklik Yönetmelik Taslağı ile ilgili olarak Ekim ayında halka açık oturumlar düzenlemeyi planlamaktadır.

Taslak değişiklikler temel olarak hizmet paketlerinin devri ve transferi ile ilgili olup, bu hizmetlerin tüketicilerini korumak ile bu alanda rekabetçi ve dinamik bir pazar sağlamak arasında bir denge kurmayı amaçlamaktadır.

Konsej Komitesi Başkanı Cllr Lewis, "Paketin sona ermesi, yenilenmesi ve devri konuları geçmişte tartışmalı olmuştur. Bununla birlikte, ortaya çıkan düzenlemelerin kamu yararını desteklemesi için hem lisans sahipleri hem de diğer paydaşlarla yapıcı ve üretken bir ilişki kurmayı dört gözle bekliyoruz." açıklamasında bulunmuştur.⁴⁸

⁴⁸ 23.09.2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.icasa.org.za/news/2024/icasa-to-conduct-public-hearings-on-the-draft-end-user-and-subscriber-service-charter-amendment-regulations-2024> adresinden ulaşılabilir.

KENYA

Nüfusu:	56.632.843
Yüzölçümü:	580.367 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	3.461 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Kenya Haberleşme Kurumu
Mobil Şebeke Abonesi:	61.408.904
Sabit Şebeke Abonesi:	59.785
İnternet Kullanım Oranı(%):	85,2

Kenya'nın BİT Reformu için Stratejik Planı

Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT) Sektörü Çalışma Grubu (SWG) tarafından verilen tavsiyelerin uygulama sürecine rehberlik etmek üzere Çok Paydaşlı Proje Koordinasyon ve Sunum Birimi ve üst düzey proje yönetim çerçevesinin benimsenmesi planlanmaktadır. Kabine Sekreteri, Bilgi, İletişim ve Dijital Ekonomi Bakanlığı (MICDE), Dr. Margaret Ndung'u BİT tematik alanında etkili tavsiyeler içeren SWG Nihai Raporunu teslim almıştır.

SWG Raporu aşağıdakileri içeren bir dizi tavsiyede bulunmuştur:

- Ulusal Yapay Zeka ve Gelişmekte Olan Teknoloji Politikası geliştirmek,
- 2019 Ulusal BİT Politikasını endüstri trendlerine uyum sağlayacak şekilde revize etmek,
- Ulusal Veri Politikasını formüle etmek,
- Kenya Veri Yasasını yürürlüğe koymak,
- Ulusal Siber Güvenlik Politikası geliştirmek.

BİT SWG'ye, mevcut BİT politikalarını, yasal çerçeveleri ve kurumsal kapasiteleri gözden geçirme ve Kenya'yı önümüzdeki 15-20 yıl içinde canlı bir dijital ekonomiye taşıyacak uygulanabilir reformlar önerme konusunda kritik ve kapsamlı bir rol verilmiştir.

BİT ve Dijital Ekonomi Baş Sekreteri Müh. John Tanui, açıklamalarında SWG Raporunun, politika incelemesinin çeşitli teknoloji tabanlı zorluklarla başa çıkmada anahtar olduğu uygun bir zamanda yayınlandığını söylemiştir. Kamu görevlilerinin dijital becerilerini geliştirmek için Kenya Hükümet Okulu Mükemmeliyet Merkezi'nden yararlanma çabalarının en üst düzeyde olduğunu eklemiştir.⁴⁹

⁴⁹ 17.09.2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.techafrikanews.com/2024/09/17/kenya-unveils-strategic-plan-for-ict-reform-targets-ai-data-and-cybersecurity-policies/> adresinden ulaşılabilmektedir.

MISIR

Nüfusu:	114.484.252
Yüzölçümü:	1.001.450 km ²
Kişi Başına Gelir:	2.324,62 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Ulusal Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu (NTRA)
Mobil Şebeke Abonesi:	106.000.000
Sabit Şebeke Abonesi:	12.500.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	72,2

1. Mısır ve Çin arasında Mutabakat Zaptı

Mısır ve Çin arasında telekomünikasyon ve bilgi teknolojileri alanında işbirliğini geliştirmek üzere Çinli şirketlerle beş adet mutabakat zaptı imzalanmıştır. Başbakan Mostafa Madbouly, Çin-Afrika İşbirliği Forumu'nun (FOCAC) 2024 Zirvesi'ne katılmak üzere Çin'in başkenti Pekin'e yaptığı ziyaret sırasında Cumhurbaşkanı Abdel Fattah El-Sisi adına ve İletişim ve Bilgi Teknolojileri Bakanı Amr Talaat'ın da hazır bulunduğu imza törenine katılmıştır.

Mutabakat Zabıtları, fiber optik kablo ve iletişim ekipmanı üretimi için üç fabrika ve hayati öneme sahip alanlarda 800 iş fırsatı ile dış kaynak hizmetlerinin ihracatı için 3 merkez kurulmasını amaçlamaktadır. Bu alanlar arasında elektronik devre tasarımı, yazılım geliştirme, optik ağlarda araştırma ve geliştirme, yeşil dönüşüm teknolojisi ve yarı iletkenler yer almaktadır.

Mutabakat Zabıtları ayrıca 300 milyon dolarlık bir teknolojik yatırım fonu, bir veri merkezi, 4 eğitim merkezi ve laboratuvarın yanı sıra 3.250'den fazla uzman için kapasite geliştirilmesini de kapsamaktadır.⁵⁰

2. Mısır Seçkin Siber Güvenlik Ülkeleri Arasında

Mısır, Uluslararası Telekomünikasyon Birliği ITU tarafından yayımlanan 2023-2024 Küresel Siber Güvenlik Endeksi'nde (GCI) önemli bir konum elde etmiştir. Bu dönüm noktası, Mısır'ı 47 ülkeden oluşan seçkin bir gruba yükselterek bu özel gruptaki ilk 12 ülke arasında konumlandırmıştır. Tüm ITU ölçütlerinde kusursuz 100 puan alan Mısır, dünya genelinde 194 ülkeyi geride bırakmıştır.

ITU tarafından iki yılda bir yayımlanan GCI, ülkeleri düzenleyici politikalar ve mevzuat, kurumsal çerçeve, insan kapasitesi gelişimi, teknik ve teknolojik yetenekler ve uluslararası işbirliği olmak üzere beş temel kritere göre değerlendirilmektedir.

Ulusal Siber Güvenlik Stratejisi'nin (2023-2027) uygulanması Mısır'ın siber güvenlik savunmasını daha da güçlendirmiştir. Ayrıca, Mısır'ın siber güvenlik riskleri ve bireyler ile kuruluşların karşılaştığı zorluklar konusunda farkındalık yaratmaya yönelik proaktif çabaları da bu zafere ulaşılmasında etkili olmuştur.⁵¹

⁵⁰ 06.09.2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.egypttoday.com/Article/1/134579/Egypt-China-sign-MoUs-to-establish-fiber-optic-cables-factories> adresinden ulaşılabilir.

⁵¹ 12.09.2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.egypttoday.com/Article/3/134737/Egypt-Ranks-Among-Elite-Cybersecurity-Nations-in-2023-2024-GCI> adresinden ulaşılabilir.

OKYANUSYA

AVUSTRALYA

Nüfusu:	25.687.041
Yüzölçümü:	7.692.024 km ²
Kişi Başına Gelir:	56.352 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Avustralya İletişim ve Medya Kurumu (ACMA)
Mobil Şebeke Abonesi:	27.880.000
Sabit Şebeke Abonesi:	7.820.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	86,55

Australia Post Altın Madalya Kazanan Sporcularını Kendi Resmi Puluyla Kutladı

Australia Post, Avustralyalı Paralimpik altın madalyalı sporcularının başarılarını ilk resmi Avustralya Paralimpik Takım Pulu ile kutlamıştır. Avustralyalı sporcular Paris 2024 Paralimpik Oyunları'nda sadece 11 gün içinde Para-yüzme, Para-bisiklet, Para-masa tenisi, Para-kürek, Para-triatlon, Para-atletizm ve Para-kano dallarında 18 altın madalya kazanmıştır. Bu kapsamda, başarılı olan her sporcu için madalya töreni görüntüsünün olduğu özel bir pul üretilmiştir. Bahse konu pullar Australia Post Office satış noktalarında satışa sunulacaktır.

Australia Post Genel Müdürü Josh Bannister: "Australia Post, Avustralya Paralimpik takımındaki inanılmaz yetenekleri desteklemekten ve altın madalya kazanan sporcularımızı kendi resmi pullarıyla onurlandırmaktan gurur duyuyor. Sporcuların aileleri ve tüm Avustralyalılar tarafından erişilebilen bir pul üzerinde tanınması özel bir övgüdür. İster havuzda, ister pistte, ister saha kenarında ya da sahada olsun, Avustralyalılar en sevdikleri altın madalyalı sporcuları destekleyebilir ve Paris 2024 Paralimpik Oyunları için duydukları sevgi ve heyecanı paylaşarak bir pulla tarihin bir parçasını evlerine götürebilirler." açıklamasında bulunmuştur.⁵²

⁵² 10.09.2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://newsroom.auspost.com.au/paris-2024-paralympic-stamps> adresinden ulaşılabilir.

YENİ ZELANDA

Nüfusu:	4.699.755
Yüzölçümü:	268.021 km ²
Kişi Başına Gelir:	41.072 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Ticaret Komisyonu
Mobil Şebeke Abonesi:	6.400.000
Sabit Şebeke Abonesi:	1.760.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	93

Spark, Veri Yönetimi Konusunda Yardımcı Olmaktadır

Spark, Yeni Zelanda'nın en büyük yerel hayat sigortacısı olan Fidelity Life'in bir veri yönetimi stratejisi uygulamak için Spark ile birlikte çalıştığını duyurmuştur. Spark'ın güvenlik danışmanlığı hizmetinden ve Microsoft Purview araçlarından yararlanmayı içeren işbirliği, Fidelity Life'a hassas veriler üzerinde daha fazla görünürlük ve kontrol sağlayarak sigortacının genel esnekliğini ve rekabet gücünü artıracak.

Diğer birçok işletme gibi Fidelity Life'ta da artık daha fazla çalışan, veri merkezlerinden bulut hizmetlerine ve cihazlara kadar her şeyi birbirine bağlayan dijital sistemleri kullanarak geleneksel ofis ortamının sınırlarının ötesinde çalışmaktadır. BT'nin bu aşamalı merkezsizleştirilmesi, çalışma özgürlüğü sağlamada etkili olurken, aynı zamanda farklı sistemler arasında yayılan veri ve bilgi güvenliğini güçlendirmek için yeni fırsatlar sunmaktadır.⁵³

⁵³ 30.09.2024 tarihli haberin detaylarına <https://www.spark.co.nz/online/about/our-company/news/spark-fidelitylife-data> adresinden ulaşılabilmektedir.

2.ULUSLARARASI KURULUŞLAR/BİRLİKLER

AB SAYISAL TEK PAZARI

Avrupa Tek Pazarı, Avrupa Birliği'nin (AB) 27 üye ülkesi ile Avrupa Ekonomik Alanı Anlaşması yoluyla İzlanda, Lihtenştayn ve Norveç ve ikili anlaşmalar yoluyla İsviçre'yi içeren tek bir pazardır. Tek pazar, toplu olarak dört özgürlük olarak bilinen malların, sermayenin, hizmetlerin ve emeğin serbest dolaşımını garanti etmeyi amaçlamaktadır. Avrupa Sayısal Tek Pazar ise, dijital pazarlama, e-ticaret ve telekomünikasyonu kapsayan Avrupa Tek Pazarına ait bir politikadır. Bu politika ile dijital çağa ayak uydurabilmesi için yönetmeliklerin düzenlenerek var olan pazarların tek bir pazar haline getirilmesi hedeflenir.

1. Yapay Zeka Fabrikaları Teklif Çağrısı

Avrupa Komisyonu, yapay zekâ alanında Avrupa liderliğini güçlendirmek için Yapay Zekâ Fabrikaları kurulması çağrısında bulunmuştur. Bu Yapay Zekâ Fabrikalarının, AB'nin Avrupa Yüksek Performanslı Hesaplama (HPC) süper bilgisayarları ağı etrafında oluşturulacağı ve yeni kurulan şirketler, endüstri ve araştırmacılar gibi çeşitli Avrupa kullanıcılarına sunulacağı açıklanmıştır.

Yapay Zekâ Fabrikaları ile yapay zekanın temel bileşenleri olan hesaplama gücünün, veri ve yeteneğin bir araya getirileceği ifade edilmiştir. Yapay Zekâ geliştiricilerinin, EuroHPC süper bilgisayarlarını kullanarak ve veri, hesaplama ile depolama hizmetlerine erişim sağlayarak büyük üretken AI modellerini eğitecekleri belirtilmiştir. Bu fabrikalar ile Avrupa genelinde ağ oluşturularak, Avrupa'da işbirlikçi bir yapay zekâ çerçevesi sağlayacağı da ifade edilmiştir. Ayrıca Avrupa Birliğine üye devletlerin yapay zekâ girişimlerine bağlanılarak canlı bir yapay zekâ ekosistemi oluşturulacağı ve Avrupa'nın Test ve Deney Tesislerinden ve Dijital Yenilik Merkezlerinden de yararlanılacağı belirtilmiştir. Yapay zekâ fabrikalarının, sağlık, enerji, otomotiv ve ulaşım, savunma ve havacılık, robotik ve üretim, temiz ve tarım teknolojisi gibi önemli Avrupa sektörlerinde yapay zekanın endüstriyel ve bilimsel uygulamalarının geliştirilmesini hızlandıracığı ifade edilmiştir.

Bu çağrının, 31 Aralık 2025'e kadar açık olacağı ve Dijital Avrupa Programı ile Ufuk Avrupa'dan gelen yaklaşık 1 milyar Avroluk bir AB katkısı ile Üye Devletlerden gelen eşit miktarda fonla destekleneceği de duyurulmuştur.⁵⁴

2. Avrupa Birliği Yapay Zeka Paktı

Avrupa Komisyonu, Avrupa Birliği Yapay Zekâ Paktı'nın ilk imzacıları olan şirketleri duyurmuştur. İmzacılar arasında bilgi teknolojileri, telekomünikasyon, sağlık, bankacılık, otomotiv ve havacılık gibi çeşitli sektörlerden çok uluslu şirketler ile küçük ve orta ölçekli işletmeler (KOBİ'ler) yer almıştır. Anlaşma ile Yapay Zekanın Yasası'nın ilkelerinin yürürlüğe girmesinden önce uygulamaya başlayan gönüllü şirketler desteklenirken, AB Yapay Zekâ Ofisi ile endüstri, sivil toplum ve akademi dahil olmak üzere tüm ilgili paydaşlar arasındaki etkileşiminin artırıldığı da ifade edilmiştir.

AB Yapay Zekâ Paktı kapsamında katılımcı şirketlerden üç temel eylemi taahhüt etmeleri talep edilmiştir;

- Kuruluşlarında yapay zekanın benimsenmesini teşvik etmek ve gelecekte Yapay Zekâ Yasası'na uyum sağlamak için yapay zekâ yönetim stratejisinin ortaya koyulması,
- Yüksek riskli yapay zekâ sistemleri haritalaması yapılarak, Yapay Zekâ Yasası kapsamında yüksek riskli olarak sınıflandırılması muhtemel sistemlerin belirlenmesi,
- Çalışanlar arasında yapay zekâ okuryazarlığını ve farkındalığının teşvik edilmesi, etik ve sorumlu yapay zekâ gelişiminin sağlanmasıdır.

Ayrıca bu temel taahhütlere ek olarak, imzacıların yarısından fazlası insan denetimini sağlama, riskleri azaltma ve deepfake gibi belirli yapay zekâ tarafından üretilen içerik türlerini şeffaf bir şekilde etiketleme gibi ek taahhütlere de bulunmuştur.⁵⁵

⁵⁴ 10.09.2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_24_4621 adresinden ulaşılabilir.

⁵⁵ 25.09.2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_24_4864 adresinden ulaşılabilir.

Avrupa Elektronik İletişim Düzenleyicileri Kurulu BEREC (Body of European Regulators for Electronic Communications), Avrupa Birliği'ndeki telekomünikasyon pazarının düzenleyici kurumudur. Eylül 2009'da geçen Telekom Paketi ile oluşturulmuştur. BEREC, yönetim kurulunda ulusal düzenleyici kurumları ve AB yetkilileri dâhil idari personeli içermektedir. BEREC, elektronik iletişim ağları ve hizmetleri için iç pazarın gelişmesine ve daha iyi işleyişine katkıda bulunur. Bunu, tüketicilere ve işletmelere benzer şekilde daha büyük faydalar sağlamak için AB düzenleyici çerçevesinin tutarlı bir şekilde uygulanmasını sağlamayı ve telekomünikasyon sektöründe etkili bir iç pazarı teşvik etmeyi hedefleyerek yapmaktadır.

1. Yapay Zeka Zirvesi

Avrupa Elektronik İletişim Düzenleyicileri Kurumu BEREC, yapay zekanın ortaya çıkardığı temel zorlukların değerlendirilmesi ve ele alınmasının, bu teknolojilerin Avrupa vatandaşlarına fayda sağlamasını temin etmek için gerekli olduğunu vurgulamaktadır. Odaklanılan temel alanlar arasında rekabet, internet açıklığı, çevresel sürdürülebilirlik ve siber güvenlik yer almaktadır. BEREC Başkan Yardımcısı Kostas Masselos, 23 Eylül 2024 tarihinde düzenlenen Yapay Zeka Zirvesi'nde, kuruluşun yapay zeka gelişmelerini ve bunların elektronik iletişim üzerindeki etkilerini izlemeye yönelik devam eden çabalarını vurgulamıştır. Zirve kapsamında BEREC'in, kamu çıkarlarını korumak için düzenleyici tedbirlerin teknolojik ilerlemelere ayak uydurmasını sağlamayı amaçladığı ifade edilmiştir. Ayrıca, AB kurumları ve diğer organlarla işbirliği, vatandaşlara fayda sağlayan dijital teknolojilerin ve hizmetlerin sağlanmasında esas olduğunun altı çizilmiştir.

Zirve sırasında Masselos, yapay zekâ ve makine öğreniminin telekomünikasyon sektöründe ağ performansını optimize etmeye ve operasyonel maliyetleri azaltmaya yardımcı olabileceğini vurgulamıştır. Masselos, ağ öngörülebilirliği, dinamik radyo planlaması, spektrum paylaşımı, güç yönetimi optimizasyonu ve ağ güvenliği geliştirmeleri gibi umut verici uygulamaları tanımlamıştır. BEREC daha önce yapay

zekâ ve sanal dünyalar konusunda üst düzey bir pozisyon yayınlamış, temel düzenleyici hususları özetlemiş ve Mayıs 2024'te yapay zekâ konusunda bir kamuoyu açıklaması yayınlayan Dijital Piyasalar Yasası üst düzey grubuna aktif olarak katılmıştır.⁵⁶

2. Avrupa'nın Dijital Geleceği için Yatırım ve İnovasyon

BEREC ve Avrupa Komisyonu 25 Eylül 2024 tarihinde düzenlenen WIK Konferansında Avrupa'nın dijital altyapısının önceliklerini ve kazanımlarını ele almıştır. BEREC Başkanı Tonko Obuljen, Avrupa'nın dijital ortamdaki küresel rekabet gücünü korumak için sürekli yatırım, yenilik ve düzenleyici uyum ihtiyacını vurgulamıştır. Pazar ve teknolojik trendlerin yeni oyuncular ve hizmetler ortaya çıkararak iletişimi nasıl yeniden şekillendirdiğini, bunun da geleneksel oyuncuların rollerini değiştirdiğini ve yeni rekabet zorlukları oluşturduğunu vurgulamıştır. Son kullanıcı haklarının korunması, siber güvenlik ve esneklik, ortaya çıkan temel zorluklar olarak tanımlanmıştır.

Ayrıca, konferansta BEREC'in yeni Başkanı Robert Mourik ve sektör temsilcileri tarafından yürütülen tartışmalarla geleceğin telekom düzenlemeleri de ele alınmıştır. Konular arasında AB'nin dijital bağlantı hedefleri, 2030 yılına kadar planlanan bakır kullanımının durdurulması ve Avrupa Elektronik İletişim Kanunu'nun bulut hizmetlerini de kapsayacak şekilde genişletilmesi yer almıştır. Toplantıda ayrıca mevcut öncül düzenleme rejiminin aşamalı olarak kaldırılması ve evrensel hizmetler çerçevesinin gözden geçirilmesi de ele alınmıştır. Ancak BEREC Başkanı Tonko Obuljen, mevcut öncül düzenleme yaklaşımının telekom piyasalarının açılmasında, rekabetin geliştirilmesinde ve altyapı yatırımlarının teşvik edilmesinde etkili olduğunu kanıtladığına dikkat çekmiştir. Bu yaklaşımdan önemli ölçüde uzaklaşılması ve yalnızca ardıl rekabet hukukuna dayanılmasının olumsuz sonuçlar doğurabileceği uyarısında bulunmuştur. Ayrıca BEREC, Avrupa Komisyonu'nun beyaz kitap

⁵⁶ 23.09.2024 tarihinde yayımlanan haberin detaylarına <https://www.berec.europa.eu/en/news/latest-news/berec-promotes-responsible-ai-development-and-regulation> adresinden ulaşılabilmektedir.

istişaresine yaptığı girdide de yansıtıldığı üzere, rekabetin sektörde yatırım ve inovasyonu teşvik etmedeki kritik rolünü vurgulamıştır.⁵⁷

⁵⁷ 25.09.2024 tarihinde yayımlanan haberin detaylarına <https://www.berec.europa.eu/en/news/latest-news/investment-and-innovation-are-critical-for-europes-digital-future> adresinden ulaşılabilir.

Avrupa Birliği Siber Güvenlik Ajansı (European Union Agency for Cybersecurity) Avrupa Birliği'ne bağlı ağ ve bilgi güvenliğinden sorumlu bir ajanstır. 13 Mart 2004 tarihinde kurulmuş olup 1 Eylül 2005 tarihinde faaliyete geçmiştir. Merkezi Yunanistan'ın Kandiye kentinde yer almaktadır. ENISA Avrupa genelinde yüksek bir siber güvenlik düzeyine ulaşmayı amaçlamaktadır. ENISA, AB çatısı altındaki tüm kurum ve kuruluşların ağ ve bilgi güvenliği konusunda bilgi paylaşımında bulunduğu bir merkez konumundadır. ENISA'nın sorumluluğu, AB içinde en üst seviyede ve en etkin şekilde ağ ve bilgi güvenliğini tesis etmektir. AB enstitüleri ve ye ülkelerle de işbirliği yaparak; AB içinde yer alan tüm kullanıcılar, çeşitli organizasyonlar ve iş dünyasında bilgi güvenliği kültürü oluşturmayı hedeflemektedir. ENISA, bulut bilişim alanında hem kamu kurumlarına, hem de özel sektör temsilcilerine yeni bilişim teknolojileri ve servislerine güvenli geçiş için rehberlik hizmeti sunmaktadır. ENISA, kurumlar arası koordinasyonu sağlama ve bilinçlendirme çalışmaları yapmanın yanı sıra; kullanıcılara uyguladığı anketlerle mevcut durumun analizini de sık aralıklarla yaparak, yeni bilgi güvenliği politikalarının üretilmesine katkı sağlamaktadır.

1. Siber Tehdit Raporu 2024

ENISA tarafından siber tehdit raporu yayımlanmıştır. Rapor ortaya çıkan siber güvenlik ve hibrit tehditlere yönelik nleme ve müdahale çabalarının önemini vurgulayarak, siber güvenlik alanında AB genelinde dayanıklılığı ve güvenliği iyileştirme amacıyla konuyu çeşitli yönleriyle ele almıştır. Rapor, toplamda 11.000'den fazla siber saldırıya ve bunların analizine dayanmaktadır.

2024 yılında yedi temel siber güvenlik tehdidi belirlenmiştir. Analiz yoluyla belirlenen önde gelen siber güvenlik tehdit grupları arasında fidye yazılımı ve kötü amaçlı yazılım, sosyal mühendislik, verilere yönelik tehditler ve kullanılabilirliğe yönelik tehditler (hizmet reddi), bilgi manipülasyonu ve müdahale ile tedarik zinciri saldırıları yer almıştır.

Rapor, kamuoyuna bildirilen binlerce siber güvenlik olayını ve etkinliğini analiz ederek her biri hakkında ayrıntılı bilgi içermektedir. DDoS ve fidye yazılımı saldırıları, gözlemlenen olayların yarısından fazlasını oluşturarak en çok bildirilen saldırı biçimleri sıralamasında başı çekmiştir. Geçtiğimiz yılın bulgularıyla karşılaştırıldığında, sıralamalarda bir tersine dönüş olmuş ve DDoS saldırıları birinci sıraya, fidye yazılımı saldırıları ise ikinci sırada yer almıştır. Gerçekleştirilen sektörel analiz açısından bakıldığında, en çok hedeflenen sektörün Kamu Yönetimi (%19) olduğu, ardından Ulaştırma (%11) sektörünün geldiği görülmüştür.⁵⁸

2. AB Dijital Kimlik Cüzdanı

Avrupa Komisyonu, ENISA'ya AB Dijital Kimlik Cüzdanlarının (EUDI) sertifikasyonunu desteklemesi için talepte bulduklarını duyurmuştur. EUDI Cüzdanları ile sertifikasyon yoluyla güvenli ve güvenilir elektronik kimliklendirmeye doğru bir sıçrama hedeflenmiştir.

Teknolojik ilerleme özel ve kamu sektörlerini ve hizmetlerini dönüştürdüğü için, gelişen dijital dünyada kullanıcıları güvenli bir şekilde tanımlayan ve doğrulayan çözümler önermek önemlidir. Avrupa Dijital Kimlik Çerçevesi Mayıs 2024'te yürürlüğe girmiştir. EUDI Cüzdanları bu yönde atılmış bir adımdır. EUDI Cüzdanları, kişisel kimlik verilerinin ve belgelerinin tek bir kolay erişimli uygulamada depolanmasına, erişilmesine ve paylaşılmasına olanak tanımaktadır. EUDI Cüzdanları aracılığıyla, çevrimiçi kimlik belirleme ve doğrulama süreçleri iyileştirilecek ve Avrupa genelinde ortak, güvenli ve güvenilir bir şekilde uzun süredir var olan engeller ele alınacaktır.

Avrupa Komisyonu Dijital Toplum, Güven ve Siber Güvenlik Vekil Müdürü konu ile ilgili olarak "AB Dijital Kimlik Cüzdanları için sertifikasyon şeması, Cüzdanlar konseptinin başarılı bir şekilde işlemesi için anahtardır. Sertifikasyon, EUDI cüzdanlarının güvenli olmasını ve kullanıcılar ile kişisel verilerinin gizliliğini korumasını sağlar. Dahası,

⁵⁸ 19.09.2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.enisa.europa.eu/news/reporting-on-threathunt-2030-navigating-the-future-of-the-cybersecurity-threat-landscape> adresinden ulaşılabilmektedir.

vatandaşların ulusal dijital cüzdanlarını AB genelinde kullanabilmelerini de garanti eder." açıklamasında bulunmuştur.

AB Siber Güvenlik Ajansı İcra Direktörü ise düşüncelerini, "Günümüzün birbirine bağlı dünyasında, dijital cüzdanların kullanımı hem fiziksel hem de dijital dünyada kesintisiz ve güvenli bir kimliklendirmeye doğru önemli bir adımdır. ENISA, Avrupa Dijital Cüzdanı (EUDIW) için Avrupa siber güvenlik sertifikasyon şemasını geliştirerek, Komisyonu ve Üye Devletleri dijital kimliklendirme alanında siber güvenlik kontrolleri belirlemeye ve bunun AB genelinde zamanında benimsenmesine olanak tanımaya destek olacaktır. Dijital Cüzdanlar, AB'nin dijitalleşmesinin olgunluğuna katkıda bulunur ve vatandaşların siber güvenliğini ve gizliliğini artırır." olarak ifade etmiştir.⁵⁹

3. Avrupa Siber Güvenlik Becerileri Konferansı

3. Avrupa Siber Güvenlik Becerileri Konferansı, ENISA ve AB Konseyi Macaristan Başkanlığı işbirliği ile düzenlenmiştir. Bu yılki konferansın temel mesajlarından biri, Avrupa'da giderek artan siber güvenlik uzmanları açığını kapatma zorluğu olarak belirlenmiştir. Bu bağlamda, beceri/uzman talebini etkili bir şekilde ele almak için düzenleyici gerekliliklerin uyumlu hale getirilmesi ve basitleştirilmesinin gerekliliği vurgulanmıştır.

Bu yıllık konferans, sektör zorluklarını ele almak ve Avrupa Birliği genelinde siber güvenlik uzmanlığını ilerletmek ve eğitim sektörünü siber güvenlik pazarının ihtiyaçlarıyla birleştirmek amacıyla iş birlikçi çözümleri tartışmak için bir platform görevi görmektedir. Bu yıl konferans Budapeşte'de gerçekleşmiş olup Avrupa genelinde siber güvenlik becerileri alanında çalışan 200'den fazla önde gelen uzman, politika yapıcı ve profesyoneli bir araya getirmiştir.

Konuşmacılar, özellikle AB mevzuatına uyum bağlamında siber güvenlik becerileri sertifikasyonunun önemine dikkat çekmiştir. Gelişen ve karmaşık tehdit ortamı

⁵⁹ 24.09.2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.enisa.europa.eu/news/eu-digital-identity-wallet-a-leap-towards-secure-and-trusted-electronic-identification-through-certification> adresinden ulaşılabilmektedir.

nedeniyle düşük siber güvenlik hazırlığı ile yüksek becerili ve yeterli siber güvenlik işgücünün olmaması arasındaki ilişki vurgulanmıştır. Konferans sırasında katılımcılar, yapay zeka alanına uyarlanması, kuruluşlar için uyumluluğu kolaylaştırmak için NIS2 gereklilikleriyle uyumu ve Avrupa profesyonel tasdik şemasını kolaylaştırmadaki rolü dahil olmak üzere Avrupa Siber Güvenlik Becerileri Çerçevesinin çeşitli yönlerini göme şansına sahip olmuşlardır. Ayrıca, Avrupa Komisyonu ve AB üye temsilcileri, Siber Güvenlik Becerileri Akademisi şemsiyesi altındaki projeler ve AB'nin siber güvenlik uzmanları açığına daha verimli bir şekilde ele almasına yardımcı olmak için AB siber güvenlik düzenleyici çerçevesi içindeki gelişmeler gibi bu alandaki en son girişimlerini sunmuşlardır.⁶⁰

⁶⁰ 27.09.2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.enisa.europa.eu/news/eu-digital-identity-wallet-a-leap-towards-secure-and-trusted-electronic-identification-through-certification> adresinden ulaşılabilmektedir.

Avrupa Telekomünikasyon Standartları Enstitüsü ETSI (European Telecommunications Standards Institute) 1988 yılında Avrupa için telekomünikasyon standartları üretmek üzere kurulmuştur. CEPT, (European Conference of Post and Telecommunications Administration- Avrupa Posta ve Telekomünikasyon İdareleri Konferansı)'nın devamı niteliğindedir. EBU (European Broadcasting Union - Avrupa Yayıncılık Birliği) ve CEN/CENELEC ile eşgüdüm içinde çalışarak yayıncılık ve enformasyon teknolojileri alanında da standartlaştırma çalışmaları yapar. Diğer örgütlerden farklı olarak üyeleri, devletler değil, ağ işleticileri, telekomünikasyon idareleri, hizmet sunucular, üreticiler, kullanıcı grupları ve araştırma birlikleridir.

1. Sürüm 5'in İlk Sürümünün Yayınlanması

ETSI Ağ Fonksiyonları Sanallaştırma Endüstri Spesifikasyon Grubu (ISG NFV), 5.1.1 sürümü olarak Sürüm 5'in ilk sürümünün spesifikasyonlarını yayımlamıştır. Bu sürümde, sanallaştırılmış RAN desteği (ETSI GR NFV-IFA 046), NFV'de çoklu kiracı (ETSI GR NFV EVE 018) ve Yeşil NFV (ETSI GR NFV-EVE 021) gibi NFV çerçevesini geliştirmeye yönelik birçok çalışma raporu tamamlanmıştır⁶¹.

Bu özelliklerin ETSI NFV çerçevesini ek yeteneklerle genişletmesi beklenmekte olup ETSI NFV özellikleri Sürüm 5'teki sonraki sürümlerde buna göre geliştirilecektir. Sürüm 5'teki geliştirmeler, NFV'de çeşitli yeni yetenekler ve özellikler sağlamaktadır.

PIM ve Konteyner Altyapı Hizmeti (CIS) Küme Yönetimi (CCM), hem bulut tabanlı ortamların hem de sanallaştırılmış kaynak ortamlarının alt yapısı olarak hizmet veren CIS kümelerinin yönetimini destekleyebilmektedir. Ek olarak, 5. Sürümde hem sanallaştırılmış hem de konteynerleştirilmiş dağıtımları (örneğin 5GC), NFV

⁶¹ 05.09.2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.etsi.org/newsroom/press-releases/2439-etsi-nfv-release-5-version-5-1-1-is-now-available> adresinden ulaşılabilmektedir.

bağlantısını, 5G için NFV'yi, VNF genel OAM ve PaaS Hizmetlerini ve sertifika yönetimini daha fazla desteklemek için ek konular araştırılmıştır.

Aşama 3 özellikleri de Esnek VNF'yi desteklemek için geliştirilmiş olup ETSI GR NFV-IFA 051'deki açık kaynakla aradaki farkı kapatmıştır. Ek olarak, aşama 3'de ETSI GR NFV-EVE 022'den incelenen CIS kümesi ve VNF yapılandırması için NFVI kapasite yönetimini geliştirmeye başlamıştır.

2. 16.Uzun Vadeli Destek Sürümü

ETSI Açık Kaynak MANO (OSM) topluluğu, Uzun Vadeli Destek sürümünün 16.sını (SIXTEEN) yayımlamıştır. Bu sürüm, OSM tarafından bugüne kadar sunulan en yenilikçi ve özelliklerle dolu niteliktedir. OSM'nin işlevselliğinde büyük bir ilerleme sağlayarak, OSM'yi altyapı, platformlar ve hizmetler için genelleştirilmiş bir bulut tabanlı yönetim sunarak, eski kapsamını önemli ölçüde genişletmektedir.

OSM Sürüm SIXTEEN, aşağıdaki temel alanlarda önemli iyileştirmeler içermektedir:

- OSM'de bulut yerel işlemler: SIXTEEN Sürümü, altyapı ve uygulamaların uzaktan bulut tabanlı yönetimi için bir yönetim kümesinin sağlanmasını içermektedir. Ayrıca, Sürekli Dağıtım işlemlerini desteklemek için OSM kurulumu sırasında otomatik olarak özel Git depoları oluşturulmaktadır. SIXTEEN Sürümü, tüm yeni işlemler için iş akışlarını bildirimsel bir şekilde tanımlama ve yürütme mantığını eklemiştir. Bu iş akışları, uygun niyetleri Git depolarına kaydetmekten sorumlu olup OSM yönetim kümesi, VIM/Bulut hesap kaydına eklenen yeni yetenekler sayesinde bu durumu farklı hedef bulutlara senkronize etmekten sorumludur.
- Kubernetes kümelerinin yönetimi: Bu sürüm, OSM'den Kubernetes kümelerinin tam yaşam döngüsü yönetimini içermektedir. Azure, AWS ve GCP PaaS tabanlı kümeler OSM'den oluşturulabilmekte, yükseltilebilmekte, ölçeklenebilmekte ve silinebilmektedir. Ayrıca, uygulamalar bu kümelerde dağıtılabilmekte ve tam olarak yönetilebilmektedir (yükseltilebilir, silinebilir). Son olarak, Rel SIXTEEN,

Edge senaryoları gibi dağıtılmış bir Kubernetes kümeleri filosuna dağıtılacak yazılım birimlerinin gruplandırılmasının bir yolu olarak "profiller" kavramını içermektedir.

- Geliştirilmiş operasyonel yetenekler: SIXTEEN Sürümü, Ağ Hizmetleri (NS) için aşağıdakileri içeren yepyeni bir operasyonel yetenekler kümesi içermektedir: OSM'de birinci sınıf vatandaşlar olarak NS yapılandırma şablonları, birden fazla NS örneğinin silinmesi için destek, CNF'leri yükseltirken değerleri sınırlamak veya yeniden kullanmak için yeni seçenekler, OSM tarafından oluşturulan Kubernetes nesnelere etiketlerin eklenmesi ve önceki sürümlerde tanıtılan VNF'lerin dikey ölçekleme ve KPI tabanlı ölçeklemesinin iyileştirilmiş entegrasyonu.
- Güvenlik iyileştirmeleri: SIXTEEN Sürümü, Tek Seferlik Parola (OTP) tabanlı parola kurtarma ve parola ile ilgili ve NS yaşam döngüsü işlemleri için iyileştirilmiş denetim günlükleri gibi önemli iyileştirmeleri içermektedir.
- OSM kurulumu: Bu sürüm, OSM'nin kurulu olduğu Kubernetes kümesinde, OSM kurulumu için varsayılan Kubernetes dağıtımı olarak K3'lerin desteklenmesi ve Grafiksel Kullanıcı Arayüzü ve Kuzeye Bağlı Arayüz dahil olmak üzere OSM'deki tüm web servislerini daha rahat bir şekilde ortaya çıkarmak için bir giriş denetleyicisinin dahil edilmesi gibi ilgili değişiklikleri sunmaktadır.⁶²

⁶² 04.09.2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.etsi.org/newsroom/press-releases/2437-etsi-open-source-mano-announces-release-sixteen-enabling-cloud-native-orchestration-of-cloud-infrastructure-and-applications> adresinden ulaşılabilmektedir.

The GSM Association (GSMA), mobil operatörler ve Telekom ile ilgili işletmelerden oluşan bir topluluktur. GSMA, GSM mobil sektörünün standardize edilmesi ve geliştirilmesi amacıyla 1995 yılında kurulmuştur. Mobil ekosistem ve ilişik endüstrilerdeki mobil operatörleri ve kuruluşları temsil eden GSMA, üyelerine Endüstri Hizmetleri ve Çözümleri, İyilik için Bağlantı ve Sosyal Yardım başlıkları altında çeşitli hizmetler sunmaktadır.

GSMA Yapay Zekâ Olgunluk Yol Haritası

GSMA Telekom şirketlerine teknolojiyi sorumlu bir şekilde kullanmalarını test etmeleri ve değerlendirmeleri için araçlar ve rehberlik sağlamak amacıyla sektör genelindeki ilk Yapay Zekâ Olgunluk Yol Haritasını oluşturmuştur.

McKinsey'in 15-20 yıl içinde yapay zekanın telekomünikasyon sektöründe kullanımının yaygınlaşmasıyla elde edilecek toplam fırsatın 680 milyar ABD Dolarına kadar çıkacağını tahmin etmesi üzerine GSMA, sektörün teknolojiyi etik ve sorumlu bir şekilde kullanması ve tüm sektörün yapay zekaya yönelik ortak bir yaklaşım benimsemesini sağlamak amacıyla bir yol haritası oluşturmuştur. Bu kapsamda GSMA, telekomünikasyon sektörüyle yapılan istişareler ve OECD ile UNESCO gibi uluslararası örgütlerin mevcut küresel düzenlemeleri, önerileri ve standartlarını birleştirerek tüm sektörün yapay zekâ kullanımı konusunda yeknesaklık sağlamayı hedeflemiştir. Ayrıca Yapay Zekâ Olgunluk Yol Haritası kapsamında, telekomünikasyon kuruluşlarının yapay zekayı kullanma konusunda mevcut durumları açısından halihazırda nerede olduklarını, gitmek istedikleri yeri ve ihtiyaçlarına göre değerlendirmelerine de olanak tanınmıştır. Bu girişim, on dokuz telekomünikasyon şirketi tarafından desteklenmiş ve yapay zekâ kullanımını takip etme, sürdürme ve iyileştirme yolu olarak yol haritasını kullanmayı taahhüt etmişlerdir.

Söz konusu yol haritası, kuruluşun vizyonu, değerleri ve stratejik hedefleri; işletme modeli ve tüm operasyonlarda yapay zekâ yönetiminin nasıl sürdürüleceği; düzenleyici gerekliliklerle uyumlu teknik kontroller, üçüncü taraf ekosistemlerle iş birliği;

kurumsal değişim yönetimi ve iletişim stratejileri olmak üzere beş temel boyuta dayandırılmıştır. Ayrıca, Yapay Zekâ Olgunluk Yol Haritası ile yapay zekanın sorumlu bir şekilde kullanılmasına ilişkin daha fazla netlik ve ortak bir yaklaşım sağlanması ve telekomünikasyon kuruluşlarının diğer sektörle uyumlu bir şekilde yapay zekayı benimsemesini sağlaması amaçlanmıştır.⁶³

⁶³ 17.09.2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.gsma.com/newsroom/press-release/gsma-launches-maturity-roadmap-as-telecoms-industry-leads-the-way-in-the-deployment-of-responsible-ai/> adresinden ulaşılabilir.

Uluslararası Telekomünikasyon Birliği ITU (International Telecommunication Union), Birleşmiş Milletler çatısı altında bilgi ve iletişim teknolojileri konusunda uzmanlaşmış bir uluslararası örgüttür. 1865'te kurulan ve ülkemizin de kurucularından olduğu Birlik haberleşme ağlarında uluslararası bağlanabilirliği kolaylaştırmak için küresel radyo spektrumu düzenlemeleri, uydu yörüngelerinin tahsisi ve teknolojik standartların belirlenmesi için çalışmalar yapmaktadır. Birlik 1947 tarihinde Birleşmiş Milletler'e bağlı olarak faaliyet gösteren, devletlerarası hukuk tüzel kişiliğini haiz bir uzmanlık kuruluşu haline gelmiştir.

1. Siber Güvenlik

ITU, Küresel Siber Güvenlik Endeksi 2024 (Global Cybersecurity Index 2024) raporunun yayımlanması çerçevesinde rapora ilişkin bazı değerlendirmelerde bulunmuştur. ITU, en son 2021'de yayımlanan endekse göre ülkelerin genel anlamda daha fazla siber güvenliğe yönelik çalışma yürüttüklerini belirtmektedir. Yapılan açıklamaya göre ITU'nun Küresel Siber Güvenlik Endeksi 2024 (GCI 2024), ülke düzeyindeki siber güvenlik taahhütlerini temsil eden beş kriter (yasal, teknik, örgütsel, kapasite geliştirme ve iş birliği) üzerinden ulusal çabaları değerlendirerek her ülkenin siber güvenlik taahhütleri ve ortaya çıkan etkilerle ilgili ilerlemelerine daha fazla odaklanmayı sağlayan bir değişim olan yeni bir beş kademeli analiz kullanmaktadır. Rapor, beş kademenin en yükseği olan ve beş siber güvenlik ayağının hepsinde güçlü bir taahhüt gösteren "rol model" ülkelerden oluşan 1. Kademe 46 ülkeye yer vermektedir. ITU, en büyük gelişimin Afrika ülkeleri tarafından gösterildiğini belirterek 2021'de 107 olan Siber güvenlik Stratejisine sahip ülke sayısının 2024'te 132'ye çıktığını açıklamıştır. ⁶⁴

⁶⁴ 12/09/2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına

<https://www.itu.int/en/mediacentre/Pages/PR-2024-09-10-Global-Cybersecurity-Index.aspx>

bağlantısından ulaşabilmektedir.

2. ITU'ya Yeni Üye

Ada ülkesi Palau, ITU'nun 194'üncü üye ülkesi olmuştur. ITU'daki gelişen küçük ada ülkeleri sayısı ise 36'ye yükselmiştir.⁶⁵

⁶⁵ 19/09/2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.itu.int/en/mediacentre/Pages/PR-2024-09-19-the-Republic-of-Palau-becomes-ITUs-194th-Member-State.aspx> bağlantısından ulaşılabilir.

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü OECD (The Organisation for Economic Co-operation and Development), daha iyi yaşam için daha iyi politikalar oluşturmak adına çalışan uluslararası bir kuruluştur. OECD'nin amacı, herkes için refah, eşitlik, fırsat ve mutluluğu teşvik eden politikaları şekillendirmektir. 60 yılı aşkın deneyimi olan kuruluş, hükümetler, politika yapıcılar ve vatandaşlarla birlikte, kanıta dayalı uluslararası standartlar oluşturmak ve bir dizi sosyal, ekonomik ve çevresel zorluklara çözümler bulmak için çalışmaktadır. Ekonomik performansı iyileştirmekten ve istihdam sağlamaktan güçlü eğitimi teşvik etmeye ve uluslararası vergi kaçırma ile mücadeleye kadar, veri ve analiz, tecrübe alışverişi, en iyi uygulama paylaşımı ve kamu politikaları ve uluslararası standart belirleme konusunda tavsiyeler için örnek teşkil eden bir forum ve bilgi merkezi sağlamaktadır.

Finans Alanında Yapay Zekâya Yönelik Düzenleyici Yaklaşımlar Raporu

Finansta Yapay Zekâ'ya Yönelik Düzenleyici Yaklaşımlar Raporu, OECD ve OECD üyesi olmayan 49 ülkede yapılan bir anketin sonuçlarına dayanarak, finans alanında yapay zekâya yönelik politika yaklaşımlarını incelemektedir. Rapor, finans alanında yapay zekânın mevcut ve potansiyel kullanım durumları ve anket katılımcıları tarafından gözlemlenen bazı riskler hakkında bilgi vermekte ve finans alanında yapay zekânın farklı şekillerde kullanımına uygulanabilir politika çerçevelerinin bir envanterini sunmakta olup uygulanabilir çerçevelerin amaca uygun kalmasını sağlamak için gelecekteki olası ihtiyaç ve daha geniş bir rehberliğin önemi üzerine bir tartışma ile sona ermektedir.⁶⁶

⁶⁶ 05.09.2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.oecd-ilibrary.org/science-and-technology/regulatory-approaches-to-artificial-intelligence-in-finance_f1498c02-en adresinden ulaşılabilir.